ښځه او حقوق ئې

نجلۍ او نکاح ئې

اسلام څه وايي،

غربپالي مېرمني څه غواړي؟

حکمتيار

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

عنوان	صفحه

مقدمه ۱

آیا د نکاح لپاره یوازې د زوجینو توافق کافي دئ؟...................... ۹

په نکاح کې د جانبینو توافق شرط دئ ۱۶

آیا په ازدواج کې د ولي موافقه د ښځې پر آزادۍ تېری دئ؟............ ۱۸

د ژوند همسفر په احتیاط او دقت سره انتخاب کړئ ۱۹

د مجردو ځوانانو او پېغلو په اړه د چارواکو دیني دنده.................. ۲۱

د تصرف لپاره بلوغ شرط دئ که رشد؟ ۲۹

د ښځې او مېړه حقوق یو پر بل ۳۷

آیا مېړه حق لري خپله مېرمن ووهي؟................................. ۳۹

د زوجینو تر منځ په کورنیو چارو کې د مشورې سپارښتنه................. ۴۴

د کورنۍ اهمیت.. ۴۵

د کور حرمت... ۴۷

څوك به د کورنۍ مدیر او قیم وي؟ ۵۳

آیا تر یوې مېرمنې زیاتې ښځې درلودل جرم دئ؟ ۵۷

ولې د طلاق واك نارینه ته سپارل شوی؟.............................. ۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کونډې او حقوق ئې ۶۸

کونډې او مطلقه مېرمنې د خپل مېړه د انتخاب حق لري ۶۹

د مېړوښو په اړه د اسلام لارښوونه ۷۲

آیا زنا او لواطت په خپل ذات کې جرم نه دئ؟ ۷۷

له زاني او زانیه سره د نکاح حکم ۱۱۰

نامحرم سړي او نامحرمې ښځې ته کتل.. ۱۱۲

له نامحرم سره خلوت ۱۳۱

د جنسي شذوذ انتهاء او بدې پایلې... ۱۳۲

د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحیت دئ؟....................................... ۱۳۶

ولې په ګواهۍ کې دوه مېرمنې له یوه نارینه سره برابرې دي؟ ۱۴۸

ولې لور ته د زوی په پرتله نیمایي میراث ورکول کېږي؟ ۱۵۰

اسلام او مریيتوب ۱۵۳

غرب او د ښځو حقوق.. ۱۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

په دې وروستيو کې د (قانون منع خشونت علیه زنان) تر نامه لاندې يوه سپېره، کچه او زمورړ د مؤمن ولس د معتقداتو ضد ليکنه په څو پاڼو او مادو کې ولسي جرگې ته د تصويب لپاره وړاندې شوه، دا ليکنه څلور کاله وړاندې په ۱۳۸۸کال کې د کابل حکومت جمهور رئيس له لوري د قانون په توگه توشيح شوې، اړوند ادارو ته د تعميل لپاره لېږل شوې، په تېرو څو کلونو کې د نافذ قانون په توگه مراعات شوې او له مخې ئې ځينو ته سزاگانې ورکړې شوې!! د دې سپېرې ليکنې گڼ شمېر مادې د اسلام د صريحو احکامو خلاف، د افغان ولس د غوره او منل شوو دودونو ضد او د هغه قانون مغاير دي چې د کابل امريکايي حکومت ئې د اساسي قانون په نامه يادوي!!

دا قانون نه يوازې د محتوى له پلوه ډېر ډېر پرېوتی او د افغان مسلمان ولس د معتقداتو، عنعناتو، دود دستور، او افغاني فرهنگ او کلتور مغاير دئ بلکې الفاظ او د الفاظو ترکيب ئې هم رکيك، غيرمعياري، کچه، د رسمي قاموس او ملي ترمينالوژي خلاف او وارداتي دي. گڼ شمېر مادې ئې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګنده توګه له صریحو اسلامي اصولو سره تضاد او تعارض لري. د جمهور رئیس له لوري د دې قانون توشیح ښیي چې د کابل لاس پوڅی حکومت څومره ذلیل، پردی واك، د اسلام، ملي هویت او افغاني کلتور په وړاندې څومره بې باك او بې پروا او د خپلو حامیانو د ارضاء لپاره څنګه هر کار ته چمتو او لاس پر سینه ولاړ دئ!!

د هغو ناولو څېرو جسارت د حیرانتیا وړ دئ چې دا سپېرې پاڼې ئې د قانون په توګه وړاندې کړې دي، هغه ئې منلې دي، لاس لیك کړې ئې دي، او ځینو بې وزلو او مظلومانو ته ئې د دې قانون مطابق سزاګاني ورکړې دي. د دې قانون په وړاندې د هغو څېرو سکوت او رضایت او په دې څلورو کلونو کې د هغه په ضد له څه ویلو ډډه کول هم د حیرانتیا وړ دئ چې ځان ته مسلمان وایي او د کابل مرتد لاس پوڅي امریکایي حکومت ته د اسلامي حکومت نوم ورکوي!!

دا قانون په اصل کې د اسلام په ضد د صلیبي ښکېلاك د کرکجن پراخ فرهنګي او تبلیغاتي جنګ یوه بله بېلګه ده، هدف ئې نه د ښځو د حقوقو تأمینول دئ، نه د دې مظلومي ټولنې ژغورنه او نه د دوی په خلاف د تشدد مخنیوی، په دې سپېرو پاڼو سره ئې یوازې دا هڅه کړې چې د ښځو د ځینو اسلامي حقوقو او وجائبو او په دې اړه د اسلام د ځینو اصولو او لارښوونو په اړه پوښتنې راولاړې کړي او هغه د ښځو د انساني حقوقو او عدالت خلاف وښیي، دا ئې د تشدد بارز او څرګند موارد ګڼلي: نارینه ته تر یوې ښځې د زیاتو نکاح کولو حق، د ښځې د پلار او بل ولي موافقه په نکاح کې ضروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼل، د نارینه قیمومیت په کورنۍ کې، خاوند ته دا حق ورکول چې خپله مېرمن د نشوز او اعراض په صورت کې وهلی شي، له کوره د مېرمني په وتلو کې د مېړه د موافقې لزوم، له نامحرم سره د مېرمني له خلوت او یوازې لیدلو ممانعت، د طلاق حق یوازې مېړه ته ورکول،... په قانون منع خشونت علیه زنان کې نه یوازې دغو مواردو ته د جرم په سترګه کتل شوي بلکې عامل ئې د سزا مستحق ګڼل شوی!!

د دې قانون مسوده د یوې امریکایي مېرمنې له لوري وړاندې شوې او ژباړه ئې د یوه ایراني له لوري شوې، په ژباړې کې ئې ګڼ شمېر داسې ایراني اصطلاحات راغلي چې زموږ د ملي ترمینالوژۍ خلاف دي، چې څو بېلګې ئې دا دي: استان کابل د ولایت کابل پر ځای، دادستاني د څارنوالي پر ځای، دادګاه د محکمې او قضاء پر ځای، رئیس دادګاه اختصاصي خانواده د محکمه اختصاصي خانواده پر ځای، معاون وزارت بهداشت د معین وزارت صحت پر ځای، معاون وزارت دادګستري د معین وزارت عدلیه پر ځای، معاون وزارت امور کشور د معین وزارت داخله پر ځای، معاون وزارت آموزش و پرورش د معین وزارت معارف پر ځای، وظایف وزارت بهداشت عمومي د وظائف وزارت صحت عامه پر ځای، وظایف وزارت کشور د وظائف وزارت داخله پر ځای، وظایف وزارت دادګستري د وظائف وزارت عدلیه پر ځای، تدابیر پیشګیرانه د تدابیر احتیاطي پر ځای، کوتاه مدت د قصیر المدت پر ځای، مجلس نمایندګان د ولسي جرګې پر ځای، به علاوه واګذاري د علاوه بر واګذاری پر ځای او ډېر نور.... دا اصطلاحات په یوه قانون کې کارول خو آخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library
ته پرېږدئ په مطبوعاتو کې د هغوی کارول هم د قانون خلاف عمل او د پردي فرهنګ تحمیلولو شرمناکه هڅه ده. متأسفانه ځیني چې په خپله غولېدلي او د نورو غولولو هڅه کوي وايي: دا الفاظ په ایراني فارسي او افغاني دري کې شریك دي نو ځکه ئې کارول مانع نه لري، په داسي حال کې چې دا یوه مغالطه ده، استان یو ایراني خاص نوم دئ چې د ولایت لپاره وضع شوی، وزارت کشور یو خاص ایراني نوم دئ چې د داخله وزارت لپاره وضع شوی او همداسي ټول نور اصطلاحات، پوښتنه دا ده چې تاسو له دې پرته چې ایراني فرهنګ رائج او ایرانیان ارضاء کړئ بله څه موخه درلودی شئ او کوم مجبوریت دې ته اړ کړي یئ؟ ولي مروج افغاني نومونه پرېږدئ او نامأنوس پردي نومونه کاروئ؟ کاش تاسو یوازي پښتو نومونه دري ته اړولی، تاسو خو ټولو افغانانو ته منلي او پېژندل شوي عربي الفاظ هم ایراني ته اړوئ!!

د ۱۳۹۲ کال د جوزا په میاشت کې دا سپېرې پاڼې ولسي جرګې ته د بحث او تصویب لپاره وړاندي شوې، ولي وړاندي شوې، چا وړاندي کړې، موخه ئې څه ده، دا هغه پوښتني دي چې ډېر ژر به ئې حقیقت جوت شي. د ولسي جرګې په غونډې کې هغو مېرمنو په ډېر جسارت سره له دې قانون دفاع کوله چې د یوناما د سوټې په زور ولسي جرګې ته رسول شوې دي، دوی ویل: دا قانون د جمهور رئیس له لوري توشیح شوی، عملاً نافذ دئ، او دې ته ضرورت نشته چې په ولسي جرګې کې تر بحث لاندي ونیول شي. ځینو ئې ویل: که دا قانون لغو شي نو نه یوازي زموږ د تېرو دولسو کلونو لاسته راوړني به په اوبو لاهو شي بلکې د ټولو غربي هېوادو مرستي به هم بندي شي!! دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

گواښ په لومړي سر کې د هغې امریکايي مېرمنې له لوري په رسنیو کې څرګند شو چې د دغه قانون لومړنۍ مسوده د هغې له لوري وړاندې شوې او هغو افغاني مېرمنو ته سپارل شوې چې امریکایانو د ښځو د حقوقو د مدافعینو په نامه ګمارلې دي، د ملګرو ملتونو سرمنشي بانکي مون هم د دې قانون ملاتړ وکړ او د کابل حکومت چارواکې ئې وګواښل چې د دې قانون د لغو په صورت کې به د مرستندویو هېوادو غبرګون سخت وي!! د ولسي جرګې دننه او بهر ځینو استازو، علماوو، خطیبانو، استادانو، لیکوالانو، مېرمنو، محصلینو او ځوانانو مثبت او منفي عکس العملونه درلودل، غربپالو څېرو، په غربي هېوادو پورې تړلو خبري او تصویري رسنیو د دې قانون په حمایت کې او د هغو کړیو د دریځ په رد کې پراخې تبصرې درلودې چې دا قانون ئې د اسلام خلاف ګڼلی. ما د ځینو مؤیدینو او مخالفینو نظریات د رسنیو له لارې اورېدلي، د ځینو اسلامپالو شخصیتونو دریځ او غبرګون مې په زړه پورې او د قدر وړ موندلی، خو هغه مې کافي او شافي نه دئ انګېرلی، ښایي د هغو محدودیتونو له کبله چې پر دغو رسنیو لګول شوي او د دغو رسنیو د هغه مأموریت له مخې چې ورپه غاړه دئ د دې قانون د مخالفینو آراء په سمه او صحیح توګه نه دي منعکس شوي، دا راته ضروري وبرېښېده چې په دې اړه لږ تفصیلي بحث وشي. په مقدمه کې ئې څو عرائض لرم:

- که تاسو په هېواد کې مزدوري غربپالي خبري او تصویري رسنۍ تعقیب کړې وي، هغه چې د هېواد له اشغال وروسته رامنځته شوې، شمېر ئې نږدې پنځوس تلویزیوني شبکو، یوسل پنځوس راډیوګانو او زر نشریو ته رسېږي او

(c) ketabton.com: The Digital Library
نه نوي سلنه ئې د بهرنيو له لوري تمويل او توجيه کېږي، خپروني ئې د پرديو د ګټو پر محور څرخي، ځوانان د اخلاقي فساد، له دين بغاوت، له خپل ملي هويت پردي توب، له منلو افغاني دودونو سره دښمنۍ ته بلي، موسيقي، نڅا، ګنده سندري، بربنډ او د اخلاق ضد غربي، هندي او ترکي سيريالونه خپرول، قمار، شراب او نورو ګنده کارونو ته د ځوانانو تشويق، د دغو رسنيو محوري خپروني دي، مأموريت ئې دا دئ چي د افغان ولس نوی نسل په ځانګړې توګه مېرمني تر فکري او اخلاقي يرغل لاندي ونيسي، له خپل سپېڅلي ديني هويت او ملي دود دستور ئې لري او د پرديو سپك او مبتذل تقليد، غلامۍ او مرييتوب ته ئې چمتو کړي. ډېری خبريالان او تحليلګران ئې کمونيستان، بې هويته غربپال او دين دښمن ملحدين دي، قومي، ژبني، سمتي او مذهبي اختلافات راولاړوي، د مېرمنو په اړه دا وينا چي افغانستان دوی ته ستر زندان دئ، له خپلو انساني حقوقو محرومي دي، په کورنۍ کي تر تشدد لاندي دي، او دا ټول نه د دې لپاره چي د ښځو انساني حقوق تأمين شي بلکي د دې لپاره چي هغوی د غربي ګنده فرهنګ منلو ته چمتو کړي، دا صحيح ده چي په ډېرو مواردو کي افغان ښځي له خپلو انساني او اسلامي حقوقو محرومي دي، خو څومره امتيازات چي اسلام ښځو ته ورکړي په هيڅ دين، مذهب او نظام کي ئې نښو موندلی، څومره چي په افغانستان کي ښځو ته په درنه سترګه کتل کېږي نه ئې په اروپا کي بېلګه موندلی شو او نه په امريکا کي، افغان نارينه تر ښځو زيات له محروميتونو سره مخامخ دي، نارينه ته هم د واده مهر، ولور او نور مصارف ورپه غاړه دي، هم د خپلي مېرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library
او اولاد مصارف، باید شپه ورځ کار وکړي چې د دغو مصارفو له عهدې ووځي، که په داخل کې کار ونه مومي پاکستان او ایران ته ځي، شاقه کارونه کوي، نیول کېږي، ځورول کېږي، وژل کېږي، کړاوونه ګالي چې د خپلې مېرمنې او کورنۍ جامه، خوراك او دوا درمل برابر کړي، دا ټول کړاوونه د نارینه په غاړه وي، یو نیم ملیون افغانان په شهادت ورسېدل، له ډېرو کونډې او یتیمان پاته شول، خو ټول د خپلوانو په غېږ کې وپالل شول، له ټولو هغو اقتصادي ستونزو سره سره چې افغانان ورسره مخامخ دي، هرچا دا د خپلو اسلامي او افغاني اخلاق او غیرت خلاف او د مروت منافي خبره ګڼله چې د کورنۍ کونډه او یتیم ئې سؤال ته اړ شي، که داسي حالت په کوم اروپایي هېواد راغلی وی خدای خبر چې کونډې او یتیمان به ئې له کوم دردناك برخلیك سره مخامخ شوي وو، دا نن او په دې یویشتمي پېړۍ کې، د اروپا او امریکا په هر لوی ښار کې په زرګونو ښځې د خپل عزت خرڅولو له لاري خپل معیشت تأمینوي، یوازي د لندن په ښار کې اویا زره مېرمني؛ دې ګنده او د انساني فطرت خلاف کار ته اړي شوې او دولت ته د خپلو عوائدو کمیشن ورکوي!!

- د دغو مزدورو رسنیو په لومړیتوبونو کې څو سپېره او کرکجن موارد په څرګنده توګه تر سترګو کېږي: ۱- هغه څه غندل چې دوی ئې د مرد سالاري په نامه یادوي او هدف ئې د نارینه قیمومیت او مدیریت په کورنۍ کې غندل او ختمول او د کورنیو افغاني جوړښت له منځه وړل دي، ۲- نڅا، سندرو، شراب، قمار، بربنډتوب، اسلامي اصولو ته شا کولو او ملي دودونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لګته وهلو ته د مېرمنو هڅول، ۳- د مبتذلو غربي، ترکي او هندي فیلمونو له لارې د الحادي او دین دښمن غربي فرهنګ په ګنده خم کې د مېرمنو رنګول، ٤- اسلام او زموږ ملي عنعنات د هغو ستونزو اصلي عامل ګڼل چې ولس په عامه توګه او افغان مېرمنې په ځانګړې توګه ورسره مخامخ دي، ٥- د مېرمنو په ضد هغه تاو تریخوالی چې منشأ ئې جهل او له اسلامي لارښوونو لرې والی دئ اسلام ته منسوبول او دا په داسې حال کې چې دغه تاو تریخوالي له هغه وروسته پراخ ابعاد غوره کړل چې زموږ هېواد صلیبي ځواکونو اشغال کړ او دغه رسنۍ ئې د اخلاقي فساد خورولو لپاره رامنځته کړې، د همدغو له کبله وو چې په هېواد کې په پراخه پیمانه د نیشه ئي توکو د کر او تولید لړۍ پیل شوه؛ په شرابو او مخدره موادو د ځوان نسل په ځانګړې توګه د افغاني مېرمنو روږدي کېدو لړۍ پیل شوه، او په همدې تناسب د مېرمنو له لوري د ځان وژنو کچه په بې سابقه توګه لوړه ولاړه، کورنی تاو تریخوالی زیات شو، په ناموسي قتلونو کې زیاتوالی رامنځته شو، د طلاقونو او د کورنیو د متلاشي کېدو کچه لوړه شوه.

حکمتیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

آيا د نکاح لپاره يوازي د زوجينو توافق کافي دئ؟

غربپالي مېرمني او د دوی غربي استادان د نکاح په اړه په دوو خبرو ډېر ټينګار او اصرار کوي: ۱- يوازي د ښځي او سړي تر منځ خپل منځی توافق د نکاح لپاره کافي ګڼي او د دواړو لوريو د خپلوانو (مور، پلار او بل ولي) توافق ضروري نه بولي، ۲- دې ته ترجيح ورکوي چي نکاح د ځوانۍ او پېغلتوب په لومړيو کي ترسره نشي، موخه ئې يا دا ده چي د ژوند دا برخه د آزاد جنسي تلذذ په حالت کي تېره شي او يا دا چي په واده کي ځنډ د نفوس زياتوالي په مخنيوي کي ممد دئ .

په دغو دواړو مواردو کي د دوی دريځ نه يوازي د اسلام خلاف دئ بلکي د علم، عقل او فطرت خلاف هم دئ، په دې اړه څو خبري د يادولو وړ دي:

- علمي څېړنو ثابته کړې ده چي څوك په ځوانۍ کي واده وکړي اولاد به ئې تر هغه چا زيات روغ، پياوړی او له عقلي پلوه وړاندي وي چي په زړښت او له ډېرش کلنۍ وروسته واده کوي.
- د غرب آزاد، ګنده، غير مهذب او غير قانوني جنسي تعلقاتو وښوده چي دا بې مهاره جنسي شذوذ انسان او انساني ټولني ته څومره ستري ستونزي راولاړوي، د ايډز خطرناکه او وژونکې بيماري د همدې غير فطري ښکارندويي زېږنده ده او ورځ په ورځ زياتېدونکي ناموسي قتلونه له دغي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فتنې خپروبه کېږي.

- کله چې انسان د بلوغ سن ته ورسېږي، له فطري او جسمي پلوه د ازدواج وړتیا ترلاسه کړي، ولې او د کوم علمي او عقلي دلیل له مخې به د هغه ازدواج ناسم او غیر مجاز عمل ګڼو؟!! په ټولو ژوو کې دا فطري قانون نافذ او مرعي الاجراء دئ چې هر یو ئې له بلوغ وروسته ځان ته جوړه غوره کوي او بېله کورنۍ جوړوي، ولې به انسان له دې عمومي، فطري او طبیعي قانون مستثنی کوو، د دې استثناء لپاره به کوم علمي او عقلي دلیل وړاندې کوو؟!!

- د ازدواج د ځنډولو منصوبه د هغو له لوري وړاندې شوې چې د انسانانو د ډېرښت د اقتصادي ستونزو عامل ګڼي، دا په داسې حال کې چې د نړۍ اقتصادي ستونزې له هغه ظالمانه اقتصادي نظام راولاړې شوې چې د امکاناتو د غیرعادلانه وېش له کبله رامنځته شوی.

قرآن دا د فرعوني نظام یوه اساسي نښه ګڼي چې د مظلوم، مستضعف او بې وزلې قوم له ډېرېدو به وېره لري او د دوی د شمېر راکمولو هڅه به کوي. قرآن وايي: فرعون د بني اسرائیلو د زامنو د وژلو لړۍ په دې موخه پیل کړه چې دوی په ضعف او ناتوانۍ کې وساتي او پرې نږدې شمېر ئې زیات شي، قرآن د بني اسرائیلو لپاره د (مستضعف) اصطلاح کارولې، په دې لفظ کې دغه معنی نغښتې ده چې حاکم نظام په ناتوانۍ او ضعف کې د دوی د ساتلو هڅه کوله. دا اوس چې تاسو ګورئ غرب او په سر کې ئې امریکا، په ټول توان طاقت د دې هڅه کوي چې د درېیمې نړۍ ولسونه دې

(c) ketabton.com: The Digital Library
ته اړ کړي چې د اولاد پیدا کولو بهیر کنټرول کړي او د خپل نفوس د سریع زیاتوالي مخه ونیسي، دوی خلکو ته دا وایي چې د نفوس زیاتوالی د فقر باعث دئ، حال دا چې په زمکه کې د رزق او روزي موجود وسائل هومره دي چې د موجوده شمېر څو برابره انسانانو ته روزي ورکولی شي، په ټولنه کې فقر او لوږه له دې نه ده راولاړه شوې چې د رزق او روزي وسائل د نفوس په تناسب نه دي، برعکس د فقر اصلي عامل د زمکې د وسائلو او شتمنیو غیرعادلانه وېش دئ، دا ستونزه له طبقاتي نظام راولاړه شوې، دا د غرب د پانګوال او ظالمانه اقتصادي نظام زېږنده ده. دا د انسانانو له خپلو ظالمانه تصرفاتو او غیرعادلانه وېش راولاړه شوې ستونزه ده چې د شتمنیو لویه برخه ئې د محدود شمېر شتمنو په لاس کې ده او اکثریت ئې د ژوند له ضروري اړتیاوو محروم دي او همدغو محرومانو ته په دروغو ویل کېږي چې ستاسو د فقر او لوږي وجه د نفوس زیاتوالی دئ، شمېر مو کم کړئ، د ازدواج نېټه د عمر پای ته وځنډوئ، په یوه او دوه اولادونو اکتفاء وکړئ چې اقتصادي ستونزه مو حل شي. د تېرې زمانې فرعونیانو ئې زامن په چاړو حلالول خو د اوس زمانې فرعونیان ئې په څو تابلیټونو د مور په رحم کې وژني.

دې ته مو باید پام وي چې د بني اسرائیلو د عروج او زوال په قصه کې هغه ثابت الهي سنن توضیح شوي چې تل تکرارېږي، انساني تاریخ په حقیقت کې د هغو پېښو د تکرار اوږده قصه ده چې د بني اسرائیلو په قصه کې ئې تاریخي بېلګې ګورو. هره زمانه ځانته فرعون لري او په مقابل کې ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
د موسی علیه السلام په څېر يو مجاهد، تل به ګورئ چې د مجاهدينو په ليکو کې ټګمار سامري راپيدا شي او مجاهدين د الله له بندګۍ د سخوندر په څېر د يوه جعلي او کاذب معبود بندګۍ ته بيايي، د زماني په هر پړاو کې به د بلعم بن باعوراء په څېر د ټګمارو مذهبي مشرانو شاهد وئ، هغه چې دين په دنيا پلوري، د مذهب تر نامه لاندې د فرعون ملګرتيا او د موسی مقابله کوي، تل به قارون د فرعون په خوا کې ګورئ او فرعوني نظام به د خلکو د زامنو د وژلو او د ولس د شمېر کمولو هڅه کوي!!

قرآن نه يوازې د فرعون په قصې کې د نفوس کمولو هڅه فرعوني نظام ته منسوبوي بلکې په لاندې آيت کې د خلکو مال په ناحقه خوړل د خلکو له وژلو سره مترادف ګڼي او دواړه څنګ په څنګ کې يادوي او فرمايي:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَكُم بَيۡنَكُم بِٱلۡبَٰطِلِ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٖ مِّنكُمۡۚ وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا ٢٩ النساء: ٢٩

اې مؤمنانو! مالونه مو په خپل منځ کې په ناروا مه خورئ، مګر دا چې ستاسو د رضامندۍ تجارت وي او ځان وژنه مه کوئ، يقيناً چې الله درباندې مهربانه دئ. او چا چې په تېرې او ظلم سره دا کار وکړ، حتماً به ئې اور ته ننباسو او دا خو الله ته آسان دئ.

په دې مبارکو آيتونو کې د مسلمانانو ترمنځ د اقتصادي اړيکو په ارتباط څو اساسي لارښووني شوې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په ناروا به یو د بل مال نه خوري. په دې کې ټولو هغو ناراوو لارو ته اشاره شوې چي اسلام حرامي کړې، ربا، قمار، احتکار، دوکه، رشوت، د حرامو شيانو تجارت او نور.
- تجارت درته جائز دئ، په دې سره کولی شئ یو له بله جائزه ګټه ترلاسه کړئ، خو په تجارت کي به د طرفينو رضايت په پام کي نيسئ، يو به د بل له مجبوريتونو ناروا ګټه نه اوچتوي.
- له ځان وژلو ډډه وکړئ، مبادا د فقر له وجهي او يا د فقر له وېري ځان يا خپل اولاد ووژنئ. د الله له رحمته مه مأيوسه کېږئ.
- خو که دا انسان وژنه له ظلم او تېري راولاړه شوې وي او د انسانانو د مرګ او وژل کېدو عامل ظلم او تېری وي، نو دا ظالمان او تېری کوونکي دي د الله عذاب ته انتظار وکړي. د دې معنی دا ده چي مبادا کوم انسان په ظلم او تېري سره ووژنئ او يا داسي اقتصادي نظام رائج کړئ چي د نېستمنو د مزيد نېستمن کېدو باعث شي او د دوی په تدريجي مرګ منتج شي. دا اوس چي غربي استعمار په نړۍ باندي کوم اقتصادي نظام مسلط کړی، نړۍ ئې په بډايو او فقيرو هېوادو وېشلې، يو له ډېرو خوړو چوي او بل د يوې ګولي وچي ډوډۍ له نه موندلو مري، يو د پړسوب او پرېړتوب بيماريو لپاره دواګاني او علاجونه لټوي او بل سل او ملاريا وهلی، د هډوکو له پاسه ئې له پوستکي پرته بل څه نشته، يو په سترو سترو افسانوي بنګلو کي هم قانع نه وي او بل يا له زړوکو جوړي شوې خېمې کي يا له ټيم جوړي شوې ګوډلي کي د ژمي سړې شپې يا د دوبي تودې ورځي تېروي، د غرب ظالمانه پانګوال نظام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوري په خبر د وروسته پاته هېوادونو د مظلومو ولسونو ويني زبېښلي، ظالم او بې رحمه حکومتونه، جنرالان او پاچايان ئې ورباندي مسلط کړي، د دوی شتمنی ئې غارت کړې، يوه ټوټه اوسپنه او پلاستيك د سرو زرو په بيع ورباندي پلوري، جنرالان ئې شتمنی په وسلو مصرفوي خو دا وسلي د دې پر ځای چي د دښمن په ضد استعمال شي پخپله د ولس د ځپلو لپاره کارول کېږي، په تېري پېړی کي به استعماري ځواکونو د خپل فوځ په زور ملکونه نيول او خپلو کمپنيو ته به ئې سپارل، خو اوس د دغو هېوادونو خپل فوځونه دا کار ورته کوي. څو جنرالان په ارزانه بيع واخلي، هم فوځ د دوی په ولکه کي راشي او د قيامونو د ځپلو لپاره ترې کار اخلي او هم د کودتاگانو له لاري نظامونه او چارواکي ئې يو په بل بدلوي. د قرآن په دغه وينا کي دا ټول حقائق توضيح شوي، واقعاً چي په ناروا سره د خلکو مال خوړل، د انسانانو د مرگ او هلاکت لوی عامل دئ.

- اسلام د نکاح تړون ته د داسي تعهد او تړون په سترگه گوري چي د دوو انسانانو (نر او ښځي) تر منځ د يوه نوي گډ ژوند بنسټ جوړوي، يوه نوې کورنی رامنځته کوي، د نسل د دوام شرائط برابروي، اولاد ته د پالني او روزني مصئون او خوندي غېږ جوړوي، د انسان جنسي اړتيا له قانوني او صفا لاري رفع کوي، په دې نکاح سره دواړه لوري په خپلو کي ژمنه کوي چي د ژوند په سفر کي به ځنگ په ځنگ وړاندي درومي، په ملگرتيا کي به ئې وفا، اخلاص، مينه او صداقت وي، د يوه غېږ به د بل لپاره داسي پناه ځی وي چي له جنسي انحراف ئې ساتي، اسلام په نکاح کي د جانبينو د توافق او

(c) ketabton.com: The Digital Library
نوموړي تعهد او ژمني ترځنګ دا هم ضروري ګڼي چي نکاح د جانبينو د کورنيو او اولياءو په رضايت او توافق ترسره شي، موخه ئې د اولاد درلودل او د يوې نوې کورنۍ جوړول وي، د نکاح ژمنه او تړون قانوني او ځرګند وي، نور هم پرې خبر شي، د دې لپاره ئې د وليمې په نامه محفل جوړول او خلك ورته رابلل غوره دود ګڼلی او حتی د دريا وهلو اجازه ئې ورکړې، او دا ټول د دې لپاره چي نور خلك هم له دې تړون او ژمني خبر شي او له دې ځرګندي نکاح وروسته د ټولني هر غړی د دې تړون درناوی وکړي او په دې اړه قانوني پولې داسي مراعات کړي او له ړنګولو ئې ډډه وکړي لکه چي د نورو ملکيتونو په اړه خپل او د بل حد مراعاتوي او له قانوني پولو اوښتل تېری او تجاوز ګڼي. اسلام وايي: نکاح به د اولاد درلودو په موخه وي نه د جنسي غريزې د اشباع په موخه.

- غربي منحط فرهنګ موږ ته وايي: د انسانانو د ډېرښت مخنيوی وکړئ، چرګان، خوګان او سويان زيات کړئ!! له يوې خوا داسي ماشينونه جوړوي چي په سريع توګه او له طبيعي بهير پرته له هګيو چوچوڼي راوباسي خو بلې خوا ته داسي دواګاني بازار ته راباسي او په پراخه پيمانه تبليغات ورته کوي چي د حمل په مخنيوي او د سقط جنين په کار کې له مېرمنو سره مرسته کوي، ځوانانو او پيغلو ته وايي: له نکاح ډډه وکړئ، او د خپلو جنسي اړتياوو رفع کولو لپاره GIRL FRIEND او BOUY FRIND(ملګرې نجلۍ او ملګری هلك) غوره کړئ، د حمل مخنيوي لپاره له دواګانو استفاده وکړئ!!! نه پوهېږو د کوم انساني معيار له مخي دا د عقل، انساني عاطفې او فطري

(c) ketabton.com: The Digital Library

سننو مخالف کار د توجیه وړ دئ، اسلام وایي: کله چي ځوانی ته ورسېدئ که توان ئې لرئ نو واده وکړئ، غوره مېرمن هغه ده چي ودود (مینه ناکه) او ولود (د زیات اولاد زېږوونکې) وي، کومه مؤمنه مېرمن چي دوه او تر هغه زیات اولاد وروزي جنت به ئې د پیغمبر علیه السلام خوا ته وي، که نکاح درته مقدور نه وي نو د عفت او صبر لمن کلکه ونیسئ، د روژې په نیولو سره خپلې نفسي غوښتني مهار کړئ او له ناروا وو لارو ډډه کوئ.

په نکاح کې د جانبینو توافق شرط دئ

اسلامي شریعت د نکاح او یوې نوې کورنۍ د جوړلو لپاره د جانبینو توافق شرط کړی، او د جانبینو د کورنیو تر منځ توافق ئې غوره او ګټور ګڼلی، دواړو ته په ښه سلوك او په خپلو کې په مشوره توصیه کوي، د لانجو غوځولو لپاره دواړو ته د صبر، زغم او عفوي سپارښتنه کوي او که په دې ئې لانجه حل نه شوه، د دواړو خپلوانو ته وایي چي مداخله وکړي او ستونزه حل کړي، د روغي جوړي لپاره دي په ګډه د مصالحې کوم هیئت او جرګه غوره او لانجه دي حل کړي، که په دې هم مشکل حل نه شو نو مېړه ته ئې د طلاق واك ورکړی، په داسي حال کې چي وایي: د الله په وړاندي تر ټولو کرکجن حلال کار طلاق دئ. طلاق ئې له هغې ترخې دوا سره تشبیه کړی چي ډاکټر ئې د علاج لپاره ناچار خپل بیمار ته ورکوي. د نکاح او طلاق په اړه د اسلامي شریعت لارښووني داسي دي چي هم د مېړه او ښځې ترمنځ ګډ ژوند د میني، پېرزویني او احترام په فضاء کې وي او هم ئې د مجبوریت

(c) ketabton.com: The Digital Library
په صورت کې بېلېدل په ښه او غوره توګه، داسې ضوابط ئې وضع کړي چې دا معامله د دوو کورنیو ترمنځ د نږدې والي ذریعه وي نه د منافرت او دښمنۍ باعث.

د طلاق واك نارینه ته او په مقابل کې ئې د مهر حق ښځې ته ورکړی شوی، دا مهر د ښځې د مستقبل لپاره ډېر حکیمانه او غوره تضمین دئ، چې مېړه ونشي کولی بې موجبه خپلې مېرمنې ته طلاق ورکړي، یا د دې لپاره چې د هغې پېغلتوب ختم او د ځوانۍ ښایست ئې نه وي پاته او مېړه ئې غواړي له دې ځان خلاص کړي او بله پېغله او ښایسته وکړي، یا هسې تر دې ئې بله خوښه شوې وي، دې ته طلاق ورکړي او په بلې ئې بدله کړي، د دې لپاره چې ځوك د ښځو په برخلیك لوبې ونکړی شي، اسلامي شریعت د مهر حق ښځې ته ورکړی او د همدې لپاره شریعت د مهر لپاره خاص حد نه دئ ټاکلی، دا اختیار ئې ښځې ته ورکړی چې د خپل مستقبل د تضمین لپاره له مېړه څه ترلاسه کول ضروري ګڼي، که مېړه ښځې ته طلاق ورکوي نو دا حق نه لري چې دې ته له ورکړو شیانو د مهر په شمول څه ترې بېرته واخلي، خو که ښځه د طلاق غوښتنه کوي نو بیا به دې ته خود تیارېږي چې له مېړه اخیستی مهر بېرته مسترد کړي او په دې سره د دوی لانجه پای ته ورسېږي. د درېیم ځل طلاق معنی دا ده چې دا دواړه نور د ګډ ژوند وړتیاوي نه لري، خو که دې ښځې له بل سره نکاح وکړه او دا نوې نکاح هم په طلاق منتج شوه، ښايي دې ترخې تجربې لومړنۍ جوړه دې نتیجې ته رسولې وي چې یو ځل بیا ګډ ژوند پیل کړي، دوی ته د دې کار اجازه ورکړی شوې، خو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي شرط چي يو د بل د حقوقو د مراعات اراده او توان په ځان کي وګوري.

الله تعالی سړي ته د رجعت جواز د دې لپاره ورکړی چي مېړه او مېرمني ته ئې د تجدید نظر او په خپلو کړو وړو د بیا کتني فرصت ورکړي، د موقت بېلتون په دوران کي دواړه دا وګوري چي د تل لپاره یو له بل بېلتون؛ دوی دواړو او اولادونو ته ئې څومره ستونزي راپیدا کوي، خو مبادا له دې رخصت او جواز غلطه استفاده وشي او مېړه د ښځي د ځورولو لپاره ترې کار واخلي. الله تعالی داسي کار په الهي آیتونو ملنډي وهل او په خپل ځان له ظلم کولو سره مترادف ګڼلی او دا ئې د هغه الهي نعمت ناشکري ګڼلې چي د کتاب او حکمت په بڼه کي د دوی په برخه شوی. دوی باید متوجه وي چي معامله ئې له هغه علیم خدای سره ده چي په هر څه پوه دئ او د دوی هیڅ څه ترې پټ نه پاته کېږي.

آیا په ازدواج کي د ولي موافقه د ښځي پر آزادۍ تېری دئ؟

د اسلامي ضوابطو په اړه د هغه چا اعتراض ډېر بې بنسټه او غلط دئ چي وایي په ازدواج کي د ولي موافقه لازمي ګڼل د ښځي د بشري حقوقو خلاف شرط دئ!! هغوی نه پوهېږي چي دا موافقه څومره اهمیت لري او له عدم مراعات ئې څومره ستونزي راولاړېږي. هومره چي مور او پلار د خپلي لور مستقبل په پام کي ساتي او د خپلو تجربو له مخي هغې ته سمه لار ښودلی شي او ښه مشوره ورکولی شي، په خپله دا ئې نشي کولی. دا خو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور پلار په اندازه تجربه لري او نه معرفت، ډېر ځله داسي واقع کېږي چي هغه د جذباتو او احساساتو له مخي فیصله وکړي، د چا حسن، لباس او ظاهري وضع ئې تر اغېز لاندي راولي، جذباتي فیصلې ته ئې وهڅوي، خو مور پلار ئې ډېرو نورو اړخونو ته هم توجه کوي او د خپلي لور مستقبل او ښه ژوند په پام کي نیسي.

کوم زوی او لور چي د مور او پلار له موافقې پرته له داسي چا سره نکاح کوي چي هغوی ورسره موافق نه وي، په حقیقت کي د یوې نوې او نه آزمویل شوې اړیکي لپاره ګڼ شمېر ژوري او له مینې او پېرزوینې ډکي اړیکي شلوي، آیا صحیح ده چي مور او پلار دومره بې ارزښته وګڼل شي چي زوی او لور ئې د خپلي نکاح په اړه د هغوی رأیې ته اعتناء ونه کړي، د هغوی خوښي او رضایت پرته عمل وکړي او ځان پر دې هم مکلف ونه ګڼې چي د هغوی قناعت او موافقه ترلاسه کړي؟!! دا رأیه یوازي هغه څوك ورکولی شي چي موخه ئې د کورنیو رنګول وي نه جوړول!!

دا جنابان دې ته تیار نه دي چي کومه سپړلۍ ئې د بل له سپړلي سره په خپل سر ولاړه شي، بل ته ځنګه وایي چي ستا لور کولی شي له هغه چا سره په خپل سر او ستا له خبرولو پرته ولاړه شي چي ته ئې ورته مناسب نه ګڼې!!

د ژوند همسفر په احتیاط او دقت سره انتخاب کړئ

اسلام مور ته سپارښتنه کوي چي د ژوند همسفر په انتخاب کي دقت

(c) ketabton.com: The Digital Library
او احتیاط وکړو، په دې اړه زموږ پرېکړه پر جذباتو ولاړه نه وي، دا حقیقت باید په پام کې ولرو چې په نکاح سره د یوې نوې کورنۍ بنسټ اېښودل کېږي، دوه کسان په خپلو کې تعهد کوي چې د ژوند په دې سفر کې به یو د بل مخلص او صادق ملګري وي، په دې اوږده سفر کې د دوی تر منځ فکري وحدت تر بل هر څه زیات مهم او ضروري دئ، د دوی دواړو لپاره هم او د اولاد لپاره ئې هم، د دې همسفر او ملګري په غوره کولو کې تر هر څه زیات باید د هغه ایمان او عقیدې ته اهمیت ورکړی شي، یوازې یو مؤمن همسفر به د ژوند په لوړو ژورو کې ستا ډاډمن مټ وي، بل ته به پر تا ترجیح نه ورکوي، نه به له تا سره خیانت کوي او نه ستا له اولاد سره، که د همسفر په غوره کولو کې؛ دې ته توجه ونکړې او د مال، جمال او حسب او نسب له مخې ئې غوره کړې، نو یا به دا ملګرتیا لنډه ثابته شي، یا به کور درته تنور شي او یا به ئې پایله د جهنم اور شي، ستا لپاره هم او ستا د اولاد لپاره هم، پیغمبر علیه السلام په دې اړه څومره عبرتناکه وینا لري:

عن أنس بن مالك قال سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول من تزوج امرأة لعزها لم يزده الله إلا ذلا ومن تزوجها لمالها لم يزده الله إلا فقرا ومن تزوجها لحسنها لم يزده الله إلا دناءة ومن تزوج امرأة لم يتزوجها إلا ليغض بصره أو ليحصن فرجه أو يصل رحمه بارك الله له فيها وبارك لها فيه. رواه الطبراني

انس رضی الله عنه وایي: له رسول الله صلى الله عليه و سلم مې واورېدل چې فرمایل ئې: چا چې کومه ښځه د هغې عزت ته په پام سره نکاح کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library
الله به ئي له ذلت پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چي د هغې د مال په وجه په نکاح کړه نو الله تعالی به له فقر پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چي د هغې د حسن په وجه په نکاح کړه، نو الله تعالی به له دنائت پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چي کومه ښځه يوازي د دې لپاره په نکاح کړه چي خپلې سترګي (له ګناه) راټم کړي او يا خپل عورت حفظ کړي او يا د خپلوۍ اړيکي ټينګي کړي نو الله تعالی به دوی دواړه يو بل ته د برکت باعث کړي.

عن أبي هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم قال تنكح المرأة لأربع لجمالها ولحسبها ولمالها ولدينها فعليك بذات الدين.

له ابو هريرة رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: ښځي د څلورو خصلتونو له مخي په نکاح کيږي: ښايست ئې، حسب و نسب ئې، مال ئې او ديانت ئې، نو ته ئې ديندار غوره کړه.

د مجردو ځوانانو او پېغلو په اړه د چارواکو ديني دنده

قرآن ټول مسلمانان او د دوی چارواکي که دا پلار وي او که بل ولي او حکومتي چارواکي پر دې ګمارلي چي د پېغلو او ځوانانو د نکاح بند و بست وکړي، دوی ته لارښوونه کوي چي اقتصادي ستونزي بايد د دې کار مانع نشي، قرآن په دې اړه فرمايي:

وَأَنكِحُواْ ٱلۡأَيَٰمَىٰ مِنكُمۡ وَٱلصَّٰلِحِينَ مِنۡ عِبَادِكُمۡ وَإِمَآئِكُمۡۚ إِن يَكُونُواْ فُقَرَآءَ يُغۡنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٣٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ
وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَٰبَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ
فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ ءَاتَىٰكُمْ ۚ وَلَا تُكْرِهُوا۟
فَتَيَٰتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا۟ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ
وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعْدِ إِكْرَٰهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ٣٣

النور: ٣٢-٣٣

او خپل بې واده (نارينه او ښځې) او خپل بې واده صالح مريان او وينځې واده کړئ، که فقيران وي الله به ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، او الله پوه د وسعت خاوند دئ، او هغه چې واده نه مومي تر هغه دې عفت غوره کړي چې الله ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، او ستاسو په لاس کې هغه (مريان او وينځې) چې د مکاتبت غوښتنه کوي نو مکاتبت ورسره وکړئ که کومه ښېګڼه په کې وګورئ، او د الله له هغه مال څه ورکړئ چې تاسو ته ئې درکړی، او د دنيايي ګټې په لټه کې خپلې وينځې بدلمنۍ ته مه اړباسئ، (خاصتاً) که هغوی پاك لمني غواړي، او څوك چې هغوی اړباسي نو يقيناً چې الله د دوی له اړ کېدو وروسته (ورته) مهربان بخښونکی دئ.

په دې مبارکو آيتونو کې دا لارښوونې ځلېږي:

- مؤمنانو ته ويل شوي چې د خپلو بې واده او مجردو نارينه او ښځو او د بې واده صالح مريانو او وينځو د واده بند و بست وکړي، د بدلمنيو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخلاقي فساد د مخنيوي تر ټولو اغېزمنه او ډاډمنه طريقه دا ده چي بلوغ ته رسېدلي ځوانان او پېغلي او له واده پاته شوي نارينه او ښځي واده کړى شي او د اوږدې مودې لپاره د مجرد پاته کېدو مخنيوى وشي، د کورنۍ مشران او د ټولني واکمنان بايد دې لوري ته خاصه توجه وکړي او هغه خنډونه له منځه يوسي چي نکاح پېچلې او ځنډمنه کوي.

- فقر او اقتصادي مشکلات بايد په واده کې د ځنډ باعث نشي، نه دي واده کوونکي د خپلو اقتصادي ستونزو له کبله او يا له دې وېري چي واده به ئې له اقتصادي مشکلاتو سره مخامخ کړي د واده کار ځنډوي، او نه دي پلرونه دا غلطي کوي چي کوم صالح او نېك انسان ته د خپلي لور له ورکولو له دې کبله ډډه وکړي چي هغه نېستمن او فقير دئ. باور او هيله ئې بايد دا وي چي الله تعالى به ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، دا لارښووني د هغه الله تعالى له لوري دي چي ښه پوه او د وسعت خاوند دئ، په هغه څه مو گماري چي ستاسو خير په کې مضمر دئ، که د عليم خداى په لارښوونو عمل وکړئ له تنگسې به مو وباسي او پراخي به درپه برخه کړي.

- هغه چي د واده توان نه لري او امکانات ئې نه مومي تر هغه دي د عفت لمنه کلکه ونيسي او په گناه کې له پرېوتو دي ځان وساتي چي الله تعالى ئې په خپل فضل سره شتمن کړي. له شتمن کېدو سره سم دي له ځنډ پرته دا کار وکړي.

- کوم مريان او وينځي چي د مکاتبت غوښتنه کوي، غواړي له غلامۍ وژغورل شي او د آزاد او خپلواك انسان په څېر ژوند وکړي، خپله آزادي پېري،

(c) ketabton.com: The Digital Library
له مالك سره داسي تړون ته چمتو کېږي چي د خپلي آزادۍ په بدل کي کومه مالي معاوضه یا کوم ګټور کار ترسره کړي، نو الله تعالی مؤمنانو ته لارښوونه کوي چي نه یوازي داسي تړون ته چمتو شي بلکي مالي مرسته ورسره وکړي او له هغه مال یو څه ورکړي چي الله تعالی د دوی په واك کي ورکړی، خو مشروط په دې چي په هغه کي کومه ښېګڼه وګوري، د آزاد ژوند لپاره ئې مستعد وومي، په دې پوه شي چي هغه دومره اهلیت او کفایت لري چي خپل کارونه په سمه توګه ترسره کړي او د یوه صالح او نېك انسان په توګه آزاد ژوند وکړي. داسي نه چي آزادي ورته له اخلاقي حدودو د وتلو لار پرانیزي او بدو کارونو ته مخه کړي.

- مؤمنانو ته سپارښتنه شوې چي د دنیایي ګټي په لټه کي خپلي وینځي بدلمنۍ ته اړې نه کړي، خاصتاً که هغوی پاك لمني غواړي، او څوك چي هغوی اړباسي نو یقیناً چي الله د دوی له اړ کېدو وروسته ورته مهربان بخښونکی دئ. لکه چي ومو لیدل تر دې وړاندي د دوی په اړه دا مهمي سپارښتني وشوې چي د واده بند وبست ئې وکړئ او که ئې آزادي غوښته او تاسو د آزاد ژوند اهلیت په کي ولید، آزاد ئې کړئ او مرسته ورسره وکړئ، دلته د هغو ذلیلو انسانانو په کرکجني کړني نیوکه کوي چي د وینځو د ناموس او عفت سوداګران دي، د دنیوي ګټي په موخه له وینځو د فاحشو او عزت پلورو په توګه استفاده کوي، تر اسلام وړاندي د عربي ټولني حالت همداسي وو، وینځي به د همدې حرفې لپاره کارول کېدې، په جاهلي ټولنو کي، که دا تر اسلام وړاندي وې او که نن او په یوویشتمي پېړۍ کي، هلته چي دین

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاکم نه وي، او د حلال او حرام پولي د الهي دين له مخي نه ټاکل کېږي، هلته چي د شيطان پاچايي وي، هلته چي انسان د خپل هوس بنده وي، نو هلته به د شهوت مهاروول او حلال او حرام، جائز او ناجائز ته حدود او پولي ټاکل؛ نه يوازي ممکن نه وي بلکي کرکجن به ګڼل کېږي او په وړاندي به ئي حساسيت ښودل کېږي، ناموس پلورنه او بدلمني به په ګټوري تجارتي حرفې بدلېږي، له اسلام وړاندي د عربي ټولني حالت همداسي وو، نن د غربي ټولني حالت همداسي دئ، که تاسو د غربي ټولني هر لوري ته مخ واړوئ؛ د دې ګنده او د انساني فطرت ضد عمل مظاهر به له ورايه وګورئ، په بازار کي، په مغازه کي، په هوټل کي، په بانك کي، په دفتر کي، د جمهوري رياست له ماڼۍ د ټرافيك تر غرفې، حتی په کليسا کي به د دې آثار او اغېز ومومئ، دا نن د لندن په ښار کي تر اويا زره زياتي د عزت پلورني او بدلمنۍ رسمي هټۍ دي چي دولت ته کميشن ورکوي!!! له همدې لاري دولت تر لاسه کېږي، له همدې لاري لوړو مقاماتو ته د رسېدو دروازې پرانيستل کېږي، استخباراتي شبکې له همدې دام جوړوي، پټو اسرارو ته لار مومي، وبه ګورئ چي د ژوند پر هري برخي د دې ګنده حرفې تور وزر غوړېدلی. اسلام راغی، د فکري، اخلاقي، اجتماعي او اقتصادي اصلاحاتو لړۍ پيل شوه، هغه چي په پرونۍ جهل ځپلې او شرك وهلې ټولني کي د امتيازاتو خاوندان ول، چا له مذهب ځان ته حرفه جوړه کړې وه، چا ته د ټولني اجتماعي جوړښت واکمني ورپه برخه کړې وه، چا د ټولني له مخکنيو اقتصادي مناسباتو بې شمېره ګټې ترلاسه کولې، خوك په اخلاقي فساد اخته وو او له آزادو جنسي

(c) ketabton.com: The Digital Library
اړيکو ئې خوند اخيست، او چا د عزت او ناموس سودا ګري کوله، دوی ټولو اسلام ځان ته ګواښ ګڼلی او په خپل خپل وار او خپل خپل وخت کې ئې د اسلام مقابله کړې، په مکه کې د دې مخالفت مشري د ابو جهل په غاړه وه او په مدينه کې د عبد الله بن ابی بن سلول، يوه څرګنده مقابله کوله او له خپل پلرني مذهب د دفاع تر نامه لاندې، بل په پټه مقابله کوله او د اسلام په جامه کې، د عبدالله بن ابی بن سلول دښمني تر ابو جهل خطرناکه وه، د افك هغه فتنه چې د النور په مبارکې سورې کې پرې بحث شوی د ده له لوري راولاړه شوې وه، دی شتمن وو، د ټولنې مخکني جوړښت مرفه ژوند ورپه برخه کړی وو، وينځې او غلامان ئې درلودل، خپلې وينځې ئې عزت پلورنې ته اړې کړې وې او له دې لارې ئې عوائد ترلاسه کول، مدينې ته د رسول الله صلی الله عليه و سلم په راتلو سره هغه نه يوازې خپل مخکنی مقام او اعتبار له لاسه ورکړ بلکې دغه بازار ئې هم سوړ شو، د اسلام پر اخلاقي اړخ بريد کول د ده يو ضرورت وو، هغه په دې موخه د افك فتنه راولاړه کړې وه او هغې ته ئې ډېر وهله چې د خپلې بې عزتۍ او سپکاوي مشکل پرې حل کړي، هغه مشکل چې د عزت پلورنې له کبله ورسره مخامخ شوی وو. د ده په اړه په آثارو کې راغلي چې شپږ وينځې ئې د همدې کار لپاره کښېنولې وې، يوه ئې معاذه نومېده، مسلمانه شوه، له دې ګنده عمل ئې د لاس اخيستو او توبې پرېکړه وکړه، ابن ابی بن سلول سخته وځوروله، هغې ابوبکر رضی الله عنه ته شکايت وکړ، خبره ئې رسول الله صلی الله عليه و سلم ته ورسېده، حکم ئې وکړ چې هغه دې د دې ظالم له منګولو وژغورل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library
راشئ ځيني هغه روايات هم له نظره تېر کړو چي په پورتنۍ موضوع پوري ارتباط لري:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بن مَسْعُود، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغَضُّ لِلْبَصَرِ، وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصِّيَامِ، فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ. المعجم الكبير للطبراني، النسائي، مصنف ابن ابي شيبه

له عبد الله بن مسعود رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: اې د ځوانانو ټوليه! ستاسو کوم يو چي د واده امکانات لري نو واده دي وکړي، ځکه دا د نظر ښه اړوونکی او د شهوت ښه مهاروونکی دئ. يعني واده د دې سبب کېږي چي انسان نا محرم ته نظر ونه کړي او له زنا خوندي پاته شي.

له دې روايت معلومېږي چي د مسلمانانو مشران او واکمنان بايد ځوانان واده کولو ته وهڅوي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّه صلی الله عليه و سلم :«ثَلاَثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُمْ الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالنَّاكِحُ يُرِيدُ الْعَفَافَ وَالْمُكَاتَبُ يُرِيدُ الأَدَاءَ ». البيهقي

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: له دريو سره مرسته کول د الله تعالی پر ذمه دي: د الله د لاري مجاهد، هغه واده کوونکی چي د پاك لمنۍ اراده لري او هغه مريی چي د آزادۍ لپاره مکاتبت کوي او غواړي هغه معاوضه اداء کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعني كه څوك شتمن نه وي او د جهاد وسائل او امكانات په واك کې نه لري خو سره له دې د الله په لار کې د جهاد اراده كوي، يا د عفاف او پاك لمنۍ په موخه د نكاح اراده كوي او يا د آزادۍ لپاره مكاتبه كوي او غواړي چې خپل پور پرې کړي نو الله تعالى به ئې حتماً مرسته كوي.

د مكاتبې له لارې د مريي او وينځې د آزادولو د هغه شرط په اړه چې په اړوند آيت کې ورته په دې الفاظو اشاره شوې: ان علمتم فيهم خيراً په لاندې روايت کې داسې راغلي:

مَا جَاءَ فِي حَدِيثٍ مُرْسَلٍ وَمَرْفُوعٍ عِنْدَ أَبِي دَاوُد أَنَّهُ قَالَ صلى الله عليه و سلم : { إنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ حِرْفَةً وَلَا تُرْسِلُوهُمْ كَلًّا عَلَى النَّاسِ }. سبل السلام

د ابو داؤد له نظره مرسل او مرفوع حديث کې راغلي چې رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: كه مو په هغوی کې كومه حرفه (كسب) وموند (نو مكاتبه ورسره وکړئ) او داسې ئې مه پرېږدئ چې د خلكو د اوږو پېټی وي. يعني له داسې غلامانو او وينځو سره په هغه صورت کې مكاتبه وکړئ او آزاد ئې کړئ چې د كوم كسب او كار له لارې خپل اقتصادي مشكلات په خپله او له حلالې لارې حلولی شي.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:لا مُسَاعَاةَ فِي الإِسْلامِ . المعجم الكبير

له ابن عباس رضى الله عنهما روايت دئ چې رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: په اسلام کې د عزت پلورنې (كنجريتوب) لپاره ځای نشته.

عن رَافِعُ بْنُ خَدِيجٍ رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه و سلم قَالَ :«مَهْرُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الْبَغِيِّ خَبِيثٌ ». سنن البيهقي

له رافع بن خديج رضی الله عنه روايت دئ چي د کنجرۍ بدله ناولې او پلیته ده.

د تصرف لپاره بلوغ شرط دئ که رشد؟

دا هم یوه اساسي او مهمه پوښتنه ده چي ځوان او پېغلي ته د خپل ځان او ازدواج په اړه د پرېکړي واك ورکړی شوی که نه، که ورکړی شوی له دې واك کله استفاده کولی شي، تر بلوغ وړاندي که وروسته، بلوغ شرط دئ که رشد؟ دې پوښتني ته تر ځواب وړاندي باید دا مطلب په پام کي ولرو چي قرآن یتیمانو ته د دوی د مال سپارل په دې پوري مشروط کړي چي بلوغ او رشد ته ورسېږي، په دې اړه د قرآن لارښوونه دا ده:

وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ فَإِنۡ ءَانَسۡتُم مِّنۡهُمۡ رُشۡدٗا فَٱدۡفَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَأۡكُلُوهَآ إِسۡرَافٗا وَبِدَارًا أَن يَكۡبَرُواْۚ وَمَن كَانَ غَنِيّٗا فَلۡيَسۡتَعۡفِفۡۖ وَمَن كَانَ فَقِيرٗا فَلۡيَأۡكُلۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِذَا دَفَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡ فَأَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبٗا ٦

النساء: ٦

او تر هغه یتیمان آزمویئ چي د نکاح (پړاو) ته ورسېږي، نو که د دوی هوښیاري مو احساس کړه، نو مالونه ئې وروسپارئ. او د دې لپاره په اسراف او تلوار سره د دوی مالونه مه مصرفوئ چي ستر به شي او ځوك چي غني

(c) ketabton.com: The Digital Library
وي نو پرهېز دي وکړي او څوك چي نېستمن وي په مناسبه توګه دي مصرف کړي او کله چي دوی ته خپل مالونه مسترد کوئ نو شاهدان ورباندي ونيسئ او الله د حساب کوونکي په توګه کافي دئ.

دلته د يتيم اولياوو ته څو لارښووني شوې:

- د يتيمانو د روزني په دوران کي دوی په پر له پسې توګه امتحانوئ، کله يو کار ورته وسپارئ او کله بل، د وړو وړو شيانو په پېرلو او پلورلو ئې وګمارئ، په دې سره به د هغوی ښه روزنه وشي، بلوغ ته له رسېدو وروسته به د خپل مال د ښه پاللو لپاره ذهناً او عملاً تيار وي او کافي تجربه به ئې ترلاسه کړې وي.
- دا کار به ترهغه کوئ چي يتيمان تر بلوغ او نکاح پوري ورسېږي، خو که دې مرحلې ته ورسېدل او تاسو په دوی کي کافي هوښياري احساس کړه نو مالونه ئې وروسپارئ. د آيت له الفاظو معلومېږي چي د يتيم اولياء به بلوغ ته د يتيم د رسېدو په وخت کي هم دا خبره په پام کي ساتي چي آيا هغه د دې وړتيا لري چي مال ئې وروسپاري او که نه. يوازي بلوغ معيار ونه ګڼي، بلکي د بلوغ ترڅنګ د ده رشد او هوښيارتيا هم په پام کي ولري.
- مبادا له دې وېري د دوی مال په اسراف او تلوار سره مصرف کړئ چي ستر به شي او خپل مال به درنه واخلي.
- غنيانو ته په کار ده چي د يتيم د مال له مصرف ډډه وکړي او په خپلو شتو اکتفاء وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- فقیر ولي ته دا اجازه ورکړی شوې چي له دې مال په مناسبه او غوره توګه څه مصرف کړي، خو دا به هومره وي چي یوه مستخدم ته په ټولني کې ورکول کېږي.
- یتیمانو ته د دوی د مالونو د سپارلو په وخت کې شاهدان ونیسئ.
- دې ته مو پام وي چي الله حسیب دئ، د هر څه حساب به درسره کوي.

راشئ وګورو چي که یتیم ته د خپل مال سپارلو په اړه د قرآن لارښوونه دا وي او هغه د یتیم په بلوغ او رشد پوري مشروطوي، نو د ازدواج په اړه به ئې لارښوونه او غوښتنه څه وي او الله تعالی به په څه راضي کېږي؟ یقیناً چي د ازدواج موضوع تر دې ډېر ډېر ارزښت او اهمیت لري چي د هغوی مال کله او په کوم عمر کې وروسپارل شي، په دې کې هیڅ شك نشته چي د نکاح لپاره بلوغ لومړنی شرط دئ، د نکاح موخه د نسل دوام او د اولاد درلودل دي، نه فقط د جنسي غریزې اشباع، له هغي ماشومي سره جنسي نږدېکت د دین او فطرت خلاف کار دئ چي بلوغ ته نه وي رسېدلې، غوره او له اسلامي لارښوونو سره سمه نکاح هغه ده چي:

- د دواړو په موافقه او له بلوغ وروسته او هغه مهال ترسره شي چي دواړه د رشد پړاو ته رسېدلي وي او د سمي پرېکړي او صحیح انتخاب جوګه وي.
- یو د بل کفو او سیال وي او اجتماعي حالت ئې سره ورته وي.
- د یوې کورنۍ جوړولو او اولاد پاللو په موخه وي، نه د جنسي غریزې د اشباع په موخه موقته اړیکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دواړو کورنیو په توافق وي.
- مناسب مهر وټاکل شي.
- لږ تر لږه دوه شاهدان په منځ کې وي.
- څرګنده وي او پټه پاته نشي.

لکه چې ګورئ په دې آیت کې د نکاح لپاره خاص وخت او حد په ګوته شوي، او ویل شوي (وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ : او تر هغه یتیمان آزمویئ چې د نکاح (پړاو) ته ورسیږي)، دا ټاکلی پړاو بلوغ (ځواني او پیلغتوب) دئ، او د آیت له لارښوونې په ډېر وضاحت سره معلومیږي چې د بلوغ ترڅنګ باید رشد او د عقل پوخوالی هم په پام کې وي.

دې ته مو باید پام وي چې قرآن ځوانۍ ته رسېدا په دې صیغه یادوي: وَإِذَا بَلَغَ الأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ او کله چې ستاسو ماشومان حلم (ځوانۍ) ته ورسیږي. او هغه چې لا بالغ شوي نه دي په دې صیغه ئې یادوي: وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ: او هغه چې لا حلم (ځوانۍ) ته نه دي رسېدلي. له دې معلومیږي چې د نکاح او واده حد ته رسېدا تر هغه توپیر لري چې ماشوم ځوانۍ ته رسیږي، د نکاح لپاره د ځوانۍ او بلوغ تر څنګ؛ رشد او د کورنۍ جوړولو او پاللو وړتیا ته هم ضرورت شته.

دا پوښتنه راولاړیږي چې آیا پلار کولی شي د خپلې نابالغې لور په اړه د کوم خاص مصلحت په موخه دا پریکړه وکړي چې کوم چا ته به ئې په نکاح ورکوي؟ لنډ ځواب ئې دا دئ: هو؛ خو په دې شرط چې ټول لازم شرائط

(c) ketabton.com: The Digital Library
ئې په پام کې نیولې وي، د خپلې لور د خیر او مصلحت لپاره دا کار وکړي، نکاح ئې له بلوغ وروسته او د لور په موافقه وي، لور دا حق لري چې دا نکاح فسخ کړي.

البته په دې اړه د علماوو تر منځ اختلاف دئ، ځیني د قرآن په یوه آیت استناد کوي او وايي چې د نابالغې نجلۍ نکاح کول مانع نه لري، آیت دا دئ:

وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشۡهُرٖ وَٱلَّٰٓـِٔي لَمۡ يَحِضۡنَۚ وَأُوْلَٰتُ ٱلۡأَحۡمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعۡنَ حَمۡلَهُنَّۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مِنۡ أَمۡرِهِۦ يُسۡرٗا ٤ الطلاق: ٤

او ستاسې هغه مېرمنې چې له حیض نا هیلې شوې دي که شکمن شوئ نو عدت ئې درې میاشتې دئ او د هغو هم چې حیض ئې نه دئ شوی، او د حامله مېرمنو نېټه دا ده چې خپل حمل وزېږوي، او څوك چې له الله وویرېږي هغه ته به په خپل کار کې آسانی وګرځوي.

په دې مبارك آیت کې د عدت په اړه لاندې لارښووني شوې:

- ستاسې هغه مېرمنې چې له حیض ناهیلې شوې دي که شکمن شوئ نو عدت ئې درې میاشتې دئ. دلته څو خبرې باید په پام کې ونیول شي: ۱- له (وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ) هغه مېرمنې مراد دي چې د زړښت له کبله له حیض ناهیلې شوې، یعني د دوی عدت د درې حیضونو

(c) ketabton.com: The Digital Library
پر ځای درې میاشتې حساب کړئ، ۲- د (إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ) په اړه ځینو مفسرینو ویلي چې معنی ئې د اړوند حکم په ارتباط شك دئ، یعني که شکمن شوئ چې حکم به ئې څه وي نو پوه شئ چې حکم ئې دا دئ، چې دا یقیناً ډېر کمزوری تعبیر دئ، ځینو نورو ویلي چې معنی ئې دا ده: که شکمن شوئ او داسې وینه ترسترګو شوه چې نه پوهېږئ د حیض له کبله ده او که د کومې بیمارۍ له کبله نو عدت ئې درې میاشتې دئ، داسې وینه انسان په شك کې اچوي چې دوی د عمر هغه حد ته رسېدلې که نه چې د حامله کېدو او زېږون امکان له منځه ځي، د آیت له فحوی په ځرګنده توګه معلومېږي چې د دوهمې ډلې مفسرینو رأیه دقیقه ده، دا ځکه چې د حکم په اړه شکمن کېدل وارد او مناسب نه برېښي.

- او د هغو هم درې میاشتې دئ چې حیض ئې نه دئ شوی، دلته هم د مفسرینو تر منځ د اختلاف شاهد یو، ځیني وایي چې مراد ئې هغه مېرمنې دي چې لا د حیض سن (بلوغ) ته نه دي رسېدلې، دوی د دغه آیت په استناد له داسې نجلۍ سره نکاح جائز ګڼي چې لا پېغلتوب ته نه وي رسېدلې، او دا هم له شکه پرته ضعیف تعبیر دئ، ځیني نور وایي: چې مراد ئې هغه مېرمنې دي چې د زېږښت یا د کوم خاص عامل له کبله د هغوی په میاشتني حیض کې کوم خلل رامنځته شوی وي، او له اوږدې مودې راایسې ئې حیض بند شوی وي، د دوی عدت هم درې میاشتې دئ. د آیت له فحوی معلومېږي چې د مفسرینو د دوهمې ډلې رأیه دقیقه ده، دلته لومړی د هغو مېرمنو عدت په ګوته شوی چې له حیض مأیوسه شوې خو ناڅاپي داسې وینه وګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي په شك کې ئې واچوي، او ورپسې د هغو مېرمنو عدت بيان شوی چي داسي وينه ئې هم نه ده ليدلې چي د شك باعث شي، دا قطعاً صحيح نه ده چي (لم يحضن) د نابالغي نجلۍ په معنی ونيول شي، که دا د نابالغي نجلۍ په معنی ونيول شي نو دا تعبير له هر مخاطب سره دا پوښتنه راولاړوي چي له يوې ورځنۍ ماشومي تر هغه چي پېغلتوب ته رسېږي آيا په ټولي دغي مودې کې له هغې سره نکاح او جنسي نږدېکت جائز دئ؟! څنګه به د قرآن له دغه آيت داسي مبهم او شکمن تعبير د منلو وړ وي؟ قرآن خو د نکاح لپاره يو مشخص حد ټاکلی او وايي: حتى إذا بلغوا النكاح: تر هغه چي د نکاح حد ته ورسېږي، يعني نکاح يو فطري حد لري، حد ئې همغه دئ چي نجلۍ او هلك ځوانۍ او پېغلتوب ته ورسېږي، له دې فقرې خو په ډېر صراحت او وضاحت سره معلومېږي چي د نکاح لپاره بلوغ شرط دئ، آيا هغه تعبير د منلو وړ دئ چي له دې څرګند آيت سره تعارض لري؟!! دې ته مو هم بايد پام وي چي قرآن د نکاح موخه د اولاد درلودل ښيي او وايي: نِساؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنى شِئْتُمْ وَ قَدِّمُوا لأَنفُسِكمْ.... البقره: ۲۲۳: مېرمني مو ستاسو لپاره يو کرځی دئ، نو چي څنګه مو خوښه وئ همغسي خپل کرځي ته ورشئ او د ځان لپاره څه وړاندي ولېږئ... دلته د مباشرت او نږدې والي مقصد او هدف په ګوته شوی، دا بايد يوازي د نفساني حظ او د جنسي غريزې د اشباع لپاره نه وي، د نکاح اصلي مقصد او هدف به د اولاد پيدا کول او د نسل دوام وي، له ماشومي سره نږدېکت د دې لارښووني او اصل خلاف عمل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې ارتباط د اسلام ناپوه معاندین د عائشې رضی الله عنها د نکاح په اړه ځيني پوښتني او اعتراضات لري او په اړه ئې شکوك او شبهات راولاړوي، په داسي حال کي چي د هغې خطبه په مکه کي او نکاح ئې په مدينه کي ترسره شوې، د عمر په اړه ئې روايات بېل بېل او متعارض دي، ځيني ئې د عمر په اړه يو څه وايي او ځيني بل څه، داسي دليل او شاهد هم نه تر سترگو کېږي چي د دغو متعارضو رواياتو له منځه يوه ته پر بل ترجيح ورکړی شي، په داسي مواردو کي د محققينو محدثينو رأيه دا ده چي احتياط وشي او د متعارضو رواياتو له منځه پر کوم يوه له استناد ډډه وشي، په ځانگړې توگه کله چي دا متعارض روايات د احکامو په اړه وي، د متن له پلوه په قرآن کي کوم شاهد ونه لري او د سند له پلوه غريب وي. که څه هم د بخاري يو روايت چي اوه ځلي ئې تکراري راوړی، غريب دئ او په دوو طبقو کي يوازي يو يو راوي لري، وايي چي د عائشې رضی الله عنها نکاح په نه کلنۍ کي تر سره شوې، او همدا خبره په مسلمانانو کي مشهوره شوې، ځيني د دغه روايت د توجيه لپاره وايي چي د تودو سيمو نجلۍ او هلکان د سړو سيمو په پرتله ژر بلوغ ته رسېږي، دوی هم بلوغ شرط گڼي، او رأيه ئې دا ده چي کېدی شي يوه نجلۍ په نه کلنۍ کي پېغلتوب ته ورسېږي، خو له يوې خوا په مکه کي د عائشې رضی الله عنها خطبه ښيي چي عائشه رضی الله عنها به له کوم شك پرته هغه مهال بلوغ ته رسېدلې وه، او په مدينه کي درې کاله وروسته د هغې نکاح ترسره شوه، له بلې خوا داسي روايات شته چي ښيي ابوبکر رضی الله عنه په مکه کي او د رسول الله صلی الله عليه و

(c) ketabton.com: The Digital Library
سلم تر خطبې وړاندې بل چا ته د عائشې رضی الله عنها د نکاح کولو پرېکړه کړې وه خو هغه له ایمان راوړلو ډېره وکړه نو ځکه ئې هغه موافقه فسخ کړه. بل روایت وایي چي علي رضی الله عنه د خپلي لور کلثوم رضی الله عنها په اړه د عمر رضی الله عنه خطبې ته په دې دلیل د نفي ځواب ورکړ چي صغیره ده، او هغه مهال ئې په نکاح ورکړه چي پېغلتوب ته ورسېده. له دې ځرگندو آیتونو او روایاتو په صریح توگه معلومېږي چي د نکاح او جنسي نږدېکت لپاره بلوغ شرط دئ.

د ښځي او مېړه حقوق یو پر بل

قرآن په دې اړه فرمایي:

وَٱلۡمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصۡنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٖۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكۡتُمۡنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِيٓ أَرۡحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤۡمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَٰلِكَ إِنۡ أَرَادُوٓاْ إِصۡلَٰحٗاۚ وَلَهُنَّ مِثۡلُ ٱلَّذِي عَلَيۡهِنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيۡهِنَّ دَرَجَةٞۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٢٢٨

البقره: ۲۲۸

طلاقي شوې ښځي دي د ځان په اړه تر درې واري حیضه انتظار وکړي او د هغه څه پټول ورته روا نه دي چي الله تعالی د دوی په رحم کي پیدا کړی، که په الله او د آخرت په ورځ ایمان لري، په دې (موده) کي، د دوی مېړونه تر هر چا زیات د دې وړ او مستحق دي چي دوی بېرته راوگرځوي. (په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library
شرط چې) د روغې جوړې اراده ولري. دوی لره (د هغو حقوقو) په شان (حقونه دي) لکه پر دوی چې (د دوی د مېړونو) دي، خو د نارينه وو پر دوی يوه خاصه مرتبه ده او الله با حکمته عزتمن دئ.

په دې مبارک آيت کې څو لارښووني شوې:

- طلاقې شوې ښځې به تر درې وارې حيضه انتظار کوي، تر څو دا خبره په يقيني توګه څرګنده شي چې په رحم کې څه لري که نه، د انتظار په دې موده کې د هغې مخکنی خاوند تر بل هر چا د دې مستحق او وړ دئ چې ورسره روغه جوړه او بيا نکاح وکړي، خو په دې شرط چې دواړه د جوړ جاړي او اصلاح اراده ولري او يو د بل د حقوقو مراعات وکړي،
- مېړه بايد دې ته متوجه وي چې مېرمن ئې په ده باندې هومره حقوق لري لکه دی چې ئې په خپلې مېرمنې لري او مېرمن بايد دې ته متوجه وي چې مېړه د کورنۍ د قيم او مدير په توګه ومني او دا هڅه به نه کوي چې دا د کور واکمنه وي او مېړه ئې دې ته تابع او منقاد وي، کورنۍ او وړه او لويه ټولنه يوه قيم، رئيس او ناظم ته ضرورت لري، له مدير او قيم پرته ټولنه د تشتت او بدنظمۍ ښکار کېږي، اسلام دا وظيفه نارينه ته سپارلې او د دې لپاره ئې دوه دلائل وړاندې کړي: لومړی دا چې د کورنۍ ټول مصارف ئې په غاړه دي، له مهر نيولې بيا تر کور، جامو او نفقې پورې او دوهم دا چې د دې وظيفې لپاره نارينه تر ښځې مناسب دئ. د ښځې د عاطفې او عقل ترمنځ انډول داسې دئ چې د عاطفې اړخ ئې کافي درووند دئ، څواکمنه عاطفه ورکړی شوې، هومره چې اکثراً عقل ترخپلې اغېز لاندې راولي، د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library
د روزني لپاره همدې صفت ته اړه وه، د همدغې عاطفې په حکم د اولاد د هوسايۍ او سوکالۍ لپاره خپله هوسايي قرباني کوي، دا هغه څه دي چې نارينه ترې محروم دئ، د نارينه عاطفه د دې په څېر څواکمنه نه ده، د عقل او عاطفې ترمنځ ئې نسبي انډول شته، د قيمومیت او مديريت لپاره دغه انډول ته ضرورت دئ، که څه هم د دغو دوو دلائلو له مخې اسلام نارينه د کورنۍ قيم ټاکلی خو دواړه مخصوصاً نارينه ئې په ښه سلوك او د کورنۍ په ټولو کارونو کې په مشوره مکلف کړی.

آيا مېرمن حق لري خپله مېرمن ووهي؟

د (قانون منع خشونت علیه زن) محوري او بنسټيز هدف د ښځو په ضد د تشدد مخنيوی ښودل شوی، خو که دا قانون په غور او دقت سره وڅېړو په آسانۍ راته جوته کېږي چې د ليکونکو موخه د افغاني ټولني او د دې ټولني د هرې کورنۍ هغه جوړښت ړنګول دي چې بنسټ ئې پر اسلامي لارښوونو اېښودل شوی، افغاني کورنۍ ته ئې ځانګړی او امتيازي مقام ورکړی، د اولاد لپاره ئې مصئون او خوندي چاپېريال رامنځته کړی، د فکري او اخلاقي يرغلونو په وړاندې ئې د هغوی ساتنه کړې. د دې قانون له لارې هڅه شوې چې مېرمن د مېړه او پلار په وړاندې بغاوت ته وهڅول شي، داسې ښودل شوې چې د ښځو په ضد تاو تريخوالی هغه مهال له منځه ځي چې په کورنۍ کې د پلار او مېړه واکمني او قيمومیت (د دوی په اصطلاح مرد سالاري) پای ته ورسېږي، لور او ښځه دا حق تر لاسه کړي چې په خپل سر او خپله خوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پرته له دې چې د پلار او مېره اجازې او موافقې نه اړه وي له کوره وتلی شي، له هر چا سره لیدلی او کتلی شي، نه پلار د هغې مخنیوی کولی شي او نه مېړه، د داسې مخنیوي په صورت کې به له سزا سره مخامخ کېږي!! حتی که پلار له کوم ناصالح فرد سره د خپلې پېغلې لور له ازدواج ممانعت وکړي نو سزا به ئې څو میاشتې حبس وي!!

د دې سپېرو اوراقو له لیکونکو او حامیانو زموږ لومړی پوښتنه دا ده چې ولې یوازې د ښځو په اړه زړه سوی ښیئ او یوازې د دوی په اړه د تشدد د مخنیوي لپاره قوانین وضع کوئ؟ ولې مو نارینه او ماشومان هېر کړي او داسې قانون نه وړاندې کوئ چې نور مظلومان هم احتوی کړي؟ مګر د دوی په خلاف تشدد تر ښځو لږ او خفیف دئ؟ ولې ئې نه دي ویلي چې تشدد جرم دئ که دا د نارینه په ضد وي، که د ښځې په ضد، که د زوړ په ضد او که د ځوان او ماشوم په خلاف؟ ولې ئې نه دي ویلي چې نه مور حق لري خپل ماشوم ووهي، نه استاد خپل شاګرد، نه افسر خپل عسکر، نه پولیس عام وګړی او په جرم تورن کس؟ مګر پر ماشومانو باندې ظلم او تېری تر ښځو زیات نه دئ؟ مګر له متهم او تورن بندي سره د پولیس او مستنطق چلن تر هغه په څو څو ځله زیات غضبناك او شدید نه دئ چې کوم عصبي او له رواني پلوه بیمار خاوند ئې له خپلې مېرمنې سره کوي؟! یوازې د ښځو په اړه داسې قانون راایستل یعنې څه؟!! اصولي خبره خو دا ده چې ووایو: هیڅوك حق نه لري کوم انسان د باصلاحیته او قانوني محکمې له شرعي او قانوني پرېکړې پرته مجازات او تعذیب کړي، او دا هغه څه دي چې تر ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library
وړاندي اسلام ويلي او نورو په دې ميدان کې د اسلام تقليد کړی.

د دې قانون وړاندي کوونکو په ډېر خلاص لاس سزاګاني ټاکلې دي، هغه هم پلار او مېره ته، او دا هم په داسې حال کې چې خپلو سپېرو پاڼو ته ئې د قانون منع خشونت نوم ورکړی!! پرته له دې چې د دې پروا ولري چې سزا د يوه انسان پر کرامت، عزت او آزادۍ تېرى دئ، هغه چاته بايد ورکړی شي چې د دې وړ وي، په خپل جرم او ګناه سره ئې خپل عزت يا د بل عزت او حق تر پښو لاندي کړی وي، سزا د جرمونو د مخنيوي آخري چاره ده، هغه مهال بايد اجراء شي چې نوري لاري چاري اغېزمني ثابتي نشي، د سزا پرېکړه د کافي او ژور تحقيق او احتياط غوښتنه کوي، دا مجال بايد هيچا ته ورنه کړی شي چې د يوه انسان کرامت په آسانۍ تر پښو لاندي کړی شي، ټول هغه ضروري احتياطي تدابير بايد په پام کې ونيول شي چې چارواکو ته په خلاص لاس د هر چا تعذيبولو او هر چا ته د سزا ورکولو فرصت په لاس ورنه شي، د همدې لپاره ده چې قرآن د زنا کوونکي د مجازات لپاره د څلورو مسلمانو شاهدانو شهادت ضروري ګڼلی، هغه هم داسي شهادت چې شاهد به د نږدېکت حالت په خپلو سترګو په داسې توګه ليدلی وي لکه سلايي د رانجو په کڅوړه کې. له دې شرط معلومېږي چې اسلام د يوه انسان د مجازات په اړه څومره احتياط لازم کړی، که څوک بل په زنا تورن کړي خو د خپلې ادعاء د اثبات لپاره څلور شاهدان حاضر نه کړی شي، هغه مفتري او فاسق ګڼل کېږي، په درو به وهل کېږي او له دې وروسته به ئې هيڅ شهادت د منلو وړ نه وي. که د ښځي خپل خاوند دا تور ولګوي نو يا به څلور شاهدان

(c) ketabton.com: The Digital Library
راولي او يا به څلور ځله د الله په نامه لوړه کوي چي رښتيا وايي او پنځم ځل به وايي: که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دي ورباندي وي، خو که ښځه اعتراف ونکړي او د خاوند په څېر په څلور ځله قسم او يو ځل لعنت سره دا اتهام رد کړي د قاضي په وړاندي برئ ګڼل کېږي. د شاهدانو شهادت هم يوازي په هغه صورت کي اعتبار لري چي دا عمل ئې په خپلو سترګو ليدلی وي، د شك او ګمان په بنياد شهادت نه منل کېږي. دا ټول احتياطي تدابير د دې لپاره دي چي هسي د شك او وهم په بنسټ څوك مجازات نشي او عزت ته ئې تاوان ونه رسېږي، د ناروا او په خپل سر قتلونو مخنيوی وشي، قضايا محکمې ته وړاندي شي او قاضي له پوره غور او دقت وروسته په احتياط سره فيصله وکړي. خو د دې سپېرو پاڼو ليکونکو ليکلي: که خاوند خپله مېرمن بهر ته له تګ منع کړه بايد مجازات شي، سزا به ئې څو مياشتي حبس وي!! که پلار خپله لور له کوم کس سره (که څه هم ناصالح او مفسد وي او د دوستۍ وړ نه وي) له ازدواج منع کړه په څو مياشتو حبس به محکومېږي!! که پلار خپله لور او مېړه خپله مېرمن تأديب کړه بايد په څو مياشتو حبس محکوم شي!! او دې ته ورته ډېري نوري سزاګاني!!

د دې سپېرو پاڼو ليکونکي په دې نه پوهېږي چي د تعذيب او تأديب تر منځ ډېر ژور توپيرونه شته، يو ئې جائز دئ او د ولي او مربي رأيي ته پرېښودل شوی او بل ئې هر فرد ته ناجائز ګڼلی او واك ئې شرعي محکمې ته سپارلی، قاضي هم يوازي د قانون مطابق سزا ورکولی شي، تعذيب او مجازات هغي قانوني سزا ته ويل کېږي چي د محکمې له لوري او د قانون

(c) ketabton.com: The Digital Library
له مخې د يوه داسې عمل له کبله يوه مجرم ته ورکول کېږي چې قانون ئې جرم ګڼې، د سزا حد هم په قانون کې ټاکل شوی، او تأديب د مهرباني او زړه سواندې مور هغه چلن ته ورته کار دئ چې د خپل شوخ زوی د اصلاح لپاره ئې کوي، په لومړي ځل له مهربانۍ او خواخوږۍ ډک نصحيت ورته وکړي، په دوهم ځل تندی ورته تريو کړي، په درېيم ځل ئې تهديد کړي او ورته ووايې پلار ته دې وايم چې غوږ دې تاو کړي، په څلورم ځل ترې مرووره شي او مخ ترې واړوي، که دا هم اغېزمن نه شو نو لاس پرې پورته کړي او پر داسې ځای څپېړه ورکړي چې د ټپي کېدو احتمال ئې کم وي، پر اوږې او کوناټو ئې په څپېړي ووهي. يوازې يو ناپوه انسان به دې دواړو ته په يوه سترګه ګوري. لکه څنګه چې دولت ته دا حق ورکړی شوی چې مجرمينو ته تعزيري سزا ورکړي او داسې سزا په هيڅ دين، مذهب او نظام کې د عدل او انساني کرامت خلاف عمل نه ګڼل کېږي؛ همداسې د پلار او مېړه له لوري د لور او مېرمنې تأديب نه د عدل خلاف عمل دئ او نه د انساني کرامت خلاف عمل.

اسلام زوجينو ته توصيه کوي چې يو به له بل سره په غوره توګه او له مينې او احترام سره چلن کوي، وايي تر ټولو غوره مسلمان هغه دئ چې له خپلې مېرمنې سره په چلن کې تر نورو غوره وي، تر ټولو غوره مېرمن هغه ده چې مينه ناکه، پاك لمنه او خپل مېړه ته مطيع وي، د مېرمنې د نشوز او سرغړاوي په صورت کې نارينه ته د تأديب حق ورکړی شوی خو دا به په کومې لويې فتنې کې د مېرمنې له پرېوتو د مخنيوي په موخه وي نه د کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library
جرم سزا، او نه په داسي مواردو کي چي ده ته ئې ډوډۍ نه ده تیاره کړې، جامې ئې نه دي مینځلې، او حتی د ده ماشوم ته ئې تی نه دئ ورکړی، په داسي مواردو کي قطعاً د هغې د تأدیب او وهلو حق نه لري، قرآن وایي: که مېرمني خپل ماشوم ته له تي ورکولو ډډه وکړه مېړه مکلف دئ بله مناسبه چاره وکړي.

د زوجینو تر منځ په کورنیو چارو کي د مشورې سپارښتنه

اسلامي شریعت مېړه او مېرمن پر دې مکلف کړي چي په اړوند چارو کي به په خپلو کي مشوره کوي، مېړه ته وایي: له خپلي مېرمني سره په ښه او معروفه توګه چلن کوه، وایي: تر ټولو غوره انسان هغه دئ چي له خپلي مېرمني سره په خپل چلن کي تر نورو غوره وي، له طلاق وروسته ئې هم ښځه او مېړه په دې مکلف کړي چي د خپل تي خور ماشوم په اړه به مشوره کوي، په دې موده کي به مور تی ورکوي او پلار به د دې د رزق روزي او جامو ذمه وار وي، خو نه به مور په خپل زوی ځورول کېږي او نه پلار، که پلار نه وي نو په ورثه وو دا ذمه واري راځي، د تي ورکولو پوره موده دوه کاله ده، خو که مور پلار وغواړي چي د کوم ضرورت یا مصلحت له مخي دا موده رالنډه کړي نو په دوه شرطه دا کار کولی شي: دواړه به په دې کار راضي وي او په خپلو کي به ئې مشوره کړې وي. مشوره او د دواړو رضایت او موافقه ئې شرط کړی. ګورئ چي اسلام په کورني ژوند کي مېړه او مېرمن په دې مکلف کړي چي کار به ئې په مشوره او د طرفینو په رضایت وي. له دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیت د اسلام له نظره د مشورې حقیقت هم څرګندېږي، له مشورې به هغه پرېکړه راوځي چې دواړه خواوي ورباندي راضي او متفق وي، مشوره دا نه ده چې یو طرف به له بل فقط نظر او رأیه غواړي او وروستۍ پرېکړه به دی په خپله کوي، مشوره د بل د رأيي معلوموملو لپاره نه وي، داسي مشوره هیڅ ارزښت نه لري، چي یو کس دي د نورو رأیه واوري خو پرېکړه دي په خپله او د نورو له موافقې او رضایت پرته وکړي، مشوره دې ته ویل کېږي چي د تفاهم او بحث په نتیجه کي د طرفینو د خوښي هغه پرېکړه ترې راووځي چي دواړه ورباندي راضي او متفق وي.

د کورنۍ اهمیت

اسلام کورنۍ ته د ټولني د لويي ماڼۍ د يوې اساسي خښتي په سترګه ګوري، په کورنۍ کي ناخوالي د ټولني د ټولو ناخوالو بنسټ ګڼي، پیغمبر علیه السلام فرمايي چي شیطان تر بل هر کار په دې ډېر خوشحاله کېږي چي د مېړه او ښځي ترمنځ داسي اختلاف راولاړ شي چي د کورنۍ په متلاشي کېدو منتج شي، شیطان چي د فتنو راولاړولو لپاره خپلي لښکري هري خوا ته لېږي، ځيني ئې خلك قتلونو ته هڅوي، ځيني ئې غلا، شراب، زنا او نورو ګناهونو ته، خو ابلیس تر بل هرچا د هغه شیطان په شرارت ډېر خوښ شي او هغه په شا وټپوي چي یوه کورنۍ ئې تباه کړې او ښځه او مېړه ئې سره بېل کړي. د همدې لپاره قرآن د کورني ژوند د مختلفو قضایاوو په اړه په ډېر دقت او تفصیل سره بحث کړی او د ټولو مسائلو په ارتباط ئې واضح او ژوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاربشووني کړي.

په قانون منع خشونت علیه زنان کې مېرمني دې ته هڅول شوې چې نه یوازې د مېړه برلاسی ونه مني، د بغاوت لار غوره کړي، له اجازې پرته له کوره وتل او له هر چا سره له کوم ممانعت، قید او شرط پرته روابط ساتل د ځان مسلم حق وګڼي، که مېړه د هغې غوښتنو ته غاړه نه ږدي کولی شي هغو استوګنځیو ته پناه یوسي چې د (خانه امن) نوم ورکړی شوی او د فراري مېرمنو لپاره جوړ شوي، یقیناً چې دا د کورنیو د افغاني جوړښت د ختمولو او متلاشي کولو هغه کرکجنه هڅه ده چې شیطان تر بلې هرې ګناه او جرم زیات پرې خوشحالېږي!! هغه مېرمن چې د خپل مېړه له کوره تښتي، د دې پر ځای چې د خپل پلار، ورور، خور او نورو خپلوانو کور ته ولاړه شي دغو دولتي استوګنځیو ته پناه وړي چې هلته ئې نه عزت خوندي دئ، نه حیثیت او نه عفت او ناموس، نه ئې اداره کوونکي صالح او امین وګړي دي او نه ساتونکي، دا مېرمن به بیا څنګه او په کومو سترګو د خپل خاوند کور ته درومي او مېړه به ئې څنګه هغې ته د مخکې په څېر په درنه سترګه ګوري او اعتماد به پرې کوي؟!! یقیناً چې د دې قانون د لیکونکو او مدافعینو یا موخې ډېرې شیطاني دي او یا ډېر ډېر ناپوه دي، نه د انساني فطرت له مقتضیاتو خبر دي او نه د افغاني ټولني له ځانګړتیاوو، نه پوهېږي چې د دې قانون پایلې څومره بدې او خطرناکې دي. پر دغو ناأمنو کورونو د کابل حکومت د عدلیې وزیر کلکه نیوکه او په سختو الفاظو اعتراض وکړ او هغه ئې د اخلاقي فساد او فحشاء خورولو مرکزونه وګڼل، د غربپالو مېرمنو او

(c) ketabton.com: The Digital Library
غربي رسنيو غوغا او د غربي سفارتونو توند عكس العلمونه ئې راوپارول، او جناب وزير ئې دې ته اړ كړ چي خپلي خبري ترميم كړي!!

د كور حرمت

د اسلام له نظره د يوه انسان كور ځانګړى حرمت لري، هيڅوك حق نه لري د هغه كور ته د ده له اجازې پرته ننوځي، له كومي لوړي، له كوم چاود، يا د دروازې له چولې د كور منځ ته وګوري، د باصلاحيته محكمې له حكم پرته هيڅوك د چا د كور د پلټني حق نه لري كه څه هم يوه قاتل هلته پناه وړې وي، په دې اړه د اسلام په لارښوونو د ښه پوهېدو لپاره د قرآن دې لارښووني ته ځير شئ:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَدۡخُلُواْ بُيُوتًا غَيۡرَ بُيُوتِكُمۡ حَتَّىٰ تَسۡتَأۡنِسُواْ وَتُسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَهۡلِهَاۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ٢٧

اې مؤمنانو! داسي كورونو ته مه ننوځئ چي ستاسو خپل كورونه نه وي، تر هغه چي موافقه (اجازه) وغواړئ او پر خاوندانو (استوګنو) ئې سلام واچوئ، همدا درته غوره دئ، ښايي پند واخلئ،

د النور د سورې په دغه ٢٧مبارك آيت كي لاندي مهمي لارښووني زموږ مخي ته ځلېږي:

- مؤمنانو ته ويل شوي: داسي كورونو ته مه ننوځئ چي ستاسو خپل كورونه نه وي، تر هغه چي موافقه (اجازه) وغواړئ، او پر استوګنو ئې سلام

(c) ketabton.com: The Digital Library
واچوئ، همدا درته غوره دئ، یعني د بل کور ته د ننوتلو لپاره به دوه خبرې په پام کې لرئ: لومړۍ دا چې د کور د خاوند او استوګن موافقه او اجازه به ترلاسه کوئ، دلته د استئذان (اجازه غوښتلو) پر ځای د تستأنسوا صیغه کارول شوې چې رضایت او موافقه افاده کوي او معنی ئې دا ده چې د بل کورته په هغه صورت کې ننوځئ چې هغه ستاسو له ورتلو سره موافق وي او د اجازې ورکولو ته اړ شوی نه وي، داسې نه چې هغه اجازې ورکولو ته اړ شوی وي، په وار وار او تر هغه دې دروازه ورټکولې وي چې ناچار درته پرائې نیزي او د ننوتلو اجازه درکړي او یا د ده له خوښې او موافقې پرته ورننوځې، دوهمه دا چې پر اوسېدونکو به سلام اچوئ، دا سلام یوازې د معاشرتي آدابو یوه بېلګه نه ده چې له اخلاقي پلوه ئې مراعات ضروري دئ او یوازې یوه دعاء هم نه ده، بلکې دا استوګن ته د ځان له لوري د سلامتیا پیغام او د تاوان نه رسولو ډاډ ورکول او له هغه سره ژمنه هم ده، له همدې پیغام سره به د بل کور ته ننوځئ، همدا ستاسو لپاره غوره دئ، دا د ډېرو ناخوالو مخنیوی کوي، هم له اخلاقي پلوه او هم له معاشرتي پلوه. خو دې ته مو پام وي چې دا نه یوازې د ټولني د افرادو تر منځ معاشرتي دود او ادب دئ بلکې د ټولني په کچه او د دولت او وګړو تر منځ د یوه قانون او الهي لارښوونې حیثیت لري، نه یوازې اشخاص حق نه لري د بل کور ته ننوځي، د دروازې له چاك او چاود، یا د بام له سره او له کومې لوري د بل د کور منځ ته وګوري، یا خپل کور داسې جوړ کړي چې د بل پر کور مشرِف وي او منځ ئې ترې ولیدی شي، بلکې د اسلامي حکومت هیڅ چارواکی حق نه لري د چا

(c) ketabton.com: The Digital Library
کور ته د شرعي محکمې له پرېکړې پرته داخل شي، که دا د پلټنې په موخه وي او که د کوم مجرم د نیونې په موخه، همدا راز چارواکو ته دا حق نه دئ ورکړی شوی چې د چا د کور دننه رازونو تجسس وکړي.

- که په کوم کور کې هیڅوك ونه مومئ نو تر هغه مه ورننوځئ چې اجازه درکړی شي، یعني تشو کورونو ته مه ننوځئ، که ننوتو ته اړ شوئ نو له اجازې وروسته ورننوځئ.

- که د کوم کور دروازې ته ودرېدئ، د ننوتلو اجازه مو وغوښته، او د کور له منځه مو د ننوتلو اجازه تر غوږ نه شوه او یا درته وویل شول چې ستانه شئ، نو ستانه شئ، په دروازې کې له مزید ودرېدا او تر درې واري زیات د دروازې له ټکولو او د اجازې له غوښتلو ډډه وکړئ، په دې مه ناراضه کېږئ چې د ننوتلو اجازه درنه کړی شي، یا درته وویل شي چې اوس ستون شه او بل وخت راشه، همدا درته ښه پاکیزه او د پاکوالي ضامنه طریقه ده، الله تعالی ستاسو پر ټولو کړنو او ښو او بدو پایلو او اغېزو ئې ډېر ښه پوهېږي، د خپل بشپړ علم له مخې تاسو ته لارښوونه کوي چې همداسي وکړئ او په همدې کې ستاسو خیر مضمر دئ.

- خو که داسي کور ته د ننوتلو ضرورت احساس کړئ چې نااستوګن وي او په هغه کې ستاسو لپاره کومه متاع او د استفادې وړ شی وي، نو په دې کې څه ګناه درباندي نشته چې داسي کورونو ته له اجازې پرته ننوځئ.

- الله تعالی پوهېږي چې تاسو یوه تش یا ډك کور ته په کوم نیت ننوځئ، د کوم پټ کار اراده لرئ که د کوم څرګند کار، په نېك نیت ننوځئ که په بد

(c) ketabton.com: The Digital Library
نيت، تشو کورونو ته ننوتل ډېر ځلي په دې نيت وي چي څوك غواړي د نورو له نظره پټ کوم کار وکړي، نو ځکه دلته ويل شوي چي الله تعالی په هر هغه څه پوهېږي چي تاسو ئې په ښرگنده يا په پټه توگه کوئ.

- که څه هم په دې آيت کې موږ ته دا لارښوونه شوې چي د چا کور او استوگنځي ته د هغه له موافقې او اجازې پرته داخل نشو، خو د دې لارښووني لازمي تقاضا دا ده چي له هر هغه عمل هم ډډه وکړو چي د بل کور ته له اجازې او موافقې پرته د دخول او ننوتلو په معنی تعبيرېږي، لکه تجسس، دا هڅه چي پوه شو په دې کور کې څه تېرېږي، د دېوال له شا، د دروازې له چاود او د بل بام له سر د کور منځ ته کتل، له لري په دوربين سره د کور منځ څارل، د ټيلفون غږ ئې ثبتول، استراق السمع او داسي وسائل لگول چي د استوگن غږ واورېدی شي دا ټول د دې لارښووني خلاف کړني دي. که کوم کور يا خونه دروازه نه لري، يا داسي پرده پرې ځوړنده وي چي د کور او خوني منځ ترې معلومېږي، نو داسي ودرېدل د دې لارښووني خلاف عمل دئ چي لومړی ځان کوربه ته وروښيي، يا د کور منځ ته وگوري، يا د استوگن د ليدو هڅه وکړي او بيا د ننوتلو اجازه وغواړي.

- دا پوښتنه هم راولاړېږي چي د بل کور ته تر ننوتلو وړاندي لومړی سلام اچول دي که د ننوتلو اجازه غوښتل؟ ځواب دا دئ چي د آيت له مخي لومړی استئناس دئ او بيا سلام، لومړی دروازه ټکول دي، کله چي ورته معلومه شي چي په کور کې څوك شته او د ده غږ اوري نو بيا سلام اچول او د ننوتلو اجازه غوښتل دي. که د ټيلفون له لاري د اجازې غوښتل ممکن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library
نو لومړی ټیلفون کول دي، بیا سلام اچول او بیا د ننوتلو اجازه او موافقه ترلاسه کول دي.

د دې مطلب په ښه پوهېدو دا روایات زموږ مزید مرسته کوي:

عن ابي هريرة أَنَّ رَسُول اللَّه صلى الله عليه و سلم قَالَ : مَنْ اطَّلَعَ فِي بَيْت قَوْم فَفَقَئُوا عَيْنه , فَلَا دِيَة لَهُ وَلَا قِصَاص " رَوَاهُ النَّسَائِيّ

عن أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِىَّ صلى الله عليه و سلم قَالَ :«مَنِ اطَّلَعَ فِى دَارِ قَوْمٍ بَغَيْرِ إِذْنِهِمْ فَفَقَئُوا عَيْنَهُ هُدِرَتْ عَيْنُهُ » رواه ابو داؤد

امام شافعي د دغو روایاتو ظاهري الفاظو ته په پام سره وايي چي که څوك د بل چا د کور منځ ته نظر وکړي او استوګن ئې د هغه سترګه ړنده کړي دیت او قصاص پرې نشته. خو احناف په دې عقیده دي چي دا حکم د داسي حالت اړوند حکم دئ چي څوك له اجازې پرته د بل کور ته ننوځي، کوربه ئې مخنیوی وکړي، سره لاس او ګرېوان شي، په دې ترڅ کې د ننوتونکي سترګه ړنده شي، نو د کور پر خاوند دیت او قصاص نه لازمېږي. باید ووایو چي د چا کور ته د دروازې له چولي کتل دومره ستر جرم نه دئ چي سزا ئې د سترګي ړندول وي. د اړوند روایت غوره توجیه همغه ده چي احناف ئې وړاندي کوي.

عن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّه صلى الله عليه و سلم قَالَ « .... مَنْ نَظَرَ فِى كِتَابِ أَخِيهِ بِغَيْرِ إِذْنِهِ فَإِنَّمَا يَنْظُرُ فِى النَّارِ. سنن ابي داؤد

له عبد الله بن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چي رسول الله صلى الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

عليه و سلم فرمايلي: ... چا چي د خپل ورور ليك ته د هغه له اجازې پرته وكتل نو اور ته ئې كتلي. يعني دا داسي گناه ده چي د دوزخ اور ورپه برخه كوي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:"إِذَا دَخَلَ الْبَصَرُ فَلا إِذْنَ" المعجم الكبير للطبراني

له ابوهريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: كله چي سترگه ننوځي بيا اجازه نشته، يعني كله چي څوك د بل كور او خوني ته نظر وكړي بيا نو د اجازې اخيستو ضرورت او ارزښت منتفي شي، هغه اجازه هيڅ ارزښت نه لري چي له كتلو وروسته وي.

عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم سَأَلَهُ رَجُلٌ، فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَسْتَأْذِنُ عَلَى أُمِّي؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : نَعَمْ فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي مَعَهَا فِي الْبَيْتِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم : اسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا، فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي خَادِمُهَا، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم : أَتُحِبُّ أَنْ تَرَاهَا عُرْيَانَةً ؟ قَالَ : لا، قَالَ : فَاسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا. سنن البيهقي

له عطاء بن يسار رضی الله عنه روايت دئ چي يوه سړي له رسول الله صلی الله عليه و سلم پوښتنه وكړه او وئې ويل: يا رسول الله! آيا د خپلي مور خوني ته د ورتلو په وخت كي به هم ترې اجازه غواړم؟ رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: هو؛ هغه سړي وويل: زه خو له هغې سره په يوه كور كي اوسيږم، نو رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: له هغې اجازه غواړه، هغه سړي وويل: زه ئې خادم يم، رسول الله صلی الله عليه و سلم

(c) ketabton.com: The Digital Library
وفرمایل: آیا دا خوښوې چې بربنډه ئې وګورې؟ وئې ویل: نه، وئې فرمایل: نو اجازه ترې غواړه.

څوك به د کورنۍ مدير او قیم وي؟

د قرآن له نظره نارینه د کورنۍ قیم، ناظم او مدیر دئ، خو د مېرمنو د حقونو دروغجن او رياء كار مدافعين دا د مېرمنو په اړه تبعيض او بې عدالتي ګڼي، راشئ د قرآن هغه آيت خپلې مخې ته کېږدو چې دا لاربښوونه په کې راغلې، دې مبارك آيت ته ځير شئ:

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَآ أَنفَقُواْ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُۚ وَٱلَّٰتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهْجُرُوهُنَّ فِي ٱلْمَضَاجِعِ وَٱضْرِبُوهُنَّۖ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُواْ عَلَيْهِنَّ سَبِيلًاۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ٣٤ النساء: ٣٤

نارينه پر ښځو قیم (مدبر او منتظم) دي، د هغه فضیلت په وجه هم چې الله يوه ته پر بل ورکړی او د خپلو مالونو د انفاق له کبله هم، نو صالحې ښځې مطيع وي او په غیاب کې د هغه څه ساتونکې وي چې الله خوندي کړي او د کومو ښځو له بدخويي او سرغړاوې چې وېره لرئ نو نصيحت ورته وکړئ، په بستر کې ترې لرې شئ او وئې وهئ، نو که ستاسو اطاعت ئې وکړ نو هسې حيلې او بهانې ورته مه لټوئ، بې شکه چې الله ستر لوړ دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې مبارك آيت په ترڅ کې د کورنۍ د خپلمنځي چارو او د ښځې او مېړه د وظائفو په اړه لاندې هدايات ورکړی شوي:

- کورنۍ يوه وړوکې ټولنه ده، وړه او لويه ټولنه يوه قيم، رئيس او ناظم ته ضرورت لري، له مدير او قيم پرته ټولنه د تشتت او بدنظمۍ ښکار کېږي، الله تعالی د کورنۍ د قيموميت او مديريت دنده نارينه ته سپارلې او د دې لپاره ئې دوه دلائل وړاندې کړي: لومړی دا چې د دې وظيفې لپاره نارينه تر ښځې مناسب دئ. د ښځې د عاطفې او عقل ترمنځ انډول داسې دئ چې د عاطفې اړخ ئې کافي درووند دئ، ځواکمنه عاطفه ورکړی شوې، هومره چې اکثراً عقل تر خپل اغېز لاندې راولي، همدې صفت ته د اولاد د روزنې لپاره اړه وه، د همدغې عاطفې په حکم د اولاد د هوسايۍ او سوکالۍ لپاره خپله هوسايي قرباني کوي، دا هغه څه دي چې نارينه ترې محروم دئ، د نارينه عاطفه د دې په څېر ځواکمنه نه ده، د عقل او عاطفې ترمنځ ئې نسبي انډول شته، د قيموميت او مديريت لپاره دغه انډول ته ضرورت دئ او دوهم دليل ئې دا چې د کورنۍ ټول مصارف ئې په غاړه دي، له مهر نيولې بيا تر کور، جامو او نفقې پورې.
- صالحې ښځې هغه دي چې په کورنۍ کې د مېړه قيموميت مني، دا هڅه نه کوي چې دا د کور واکمنه او مېړه ئې دې ته تابع او منقاد وي، د خاوند په غياب کې بايد د ټولو هغو شيانو حفاظت وکړي چې الله تعالی ئې د حفاظت امر کړی، خپل عفت، خپل ماشومان، د خاوند مال او د ده عزت.

د دې آيت له مخې نارينه د کور (چارواکی) او مېرمن ئې (ساتونکې)

(c) ketabton.com: The Digital Library
ده. صالحه ښځه هغه ده چي د وظائفو دا وېش مني او خپله دنده په ښه توګه ترسره کوي.

که ځه هم د دغو دوو دلائلو له مخي اسلام نارينه د کورنۍ قيم ټاکلی خو دواړه مخصوصاً نارينه ئې په ښه سلوك او د کورنۍ په ټولو کارونو کې په مشوره مکلف کړی.

که ښځو نشوز کاوو، نه ئې دا پورتنی تقسيم منلو او نه ئې د ساتني دنده په امانتدارۍ او اخلاص ترسره کوله، ځان ئې تر مېړه اوچت ګاڼو او هڅه ئې کوله چي هغه ځان ته مطيع کړي، نو د ستونزي د حل لپاره ئې خاوند څو کارونه کولی شي: په وعظ او نصيحت سره دي هغه اصلاح کړي، که وعظ او نصيحت نتيجه ورنکړه، نو څه وخت دي ترې مرور شي، خو داسي مرور نه چي يا دی کور ورته پرېږدي او يا دا له خپل کور بل ته ولېږي، نه، پخپله خونه او بستره کې دي لږ ترې لري څملي، کېدی شي په دې سره د هغې بې ځايه غرور مات شي او روغه جوړه وشي، خو که دې تدبير هم نتيجه ورنکړه نو د تأديب لپاره ئې وهلی شي، خو دا وهل به داسي وي لکه پلار چي زوی تأديبوي، هدف به اصلاح وي نه غچ او انتقام، نه د خپلي برلاسۍ ثابتول، نه به ئې پر مخ او بل نازك ځای وهي او نه به د داسي شي ګوزار ورباندي کوي چي ټپي ئې کړي. که په دې سره هغې له نشوز لاس واخيست او د مېړه اطاعت ته چمتو شوه، نو بايد د تېرو کړو په وجه ئې ونه ځوروي او د ځورولو لپاره ئې حيلې او بهانې ونه لټوي.

د آيت په پای کې د الله تعالی دوه صفتونه راغلي چي له پورتني مضمون

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره ئې خاص تعلق دئ: الله لوړ او ستر دئ، لويي او کبر يوازې له ده سره ښايي، نه دې ښځه کبر او لويي کوي او نه ئې مېړه، ستونزه له همدې راولاړېږي چې يو تر بل ځان اوچت وګڼي، کبر او لويي وکړي، بل ته د حقارت په سترګه وګوري او حقوق ئې تر پښو لاندې کړي.

که ستونزه په دې هم حل نشوه نو لانجه بايد د يوه مصلح ګډ کورني هيئت د حکميت له لارې حل شي، لکه چې قرآن فرمايي:

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَٱبْعَثُواْ حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِۦ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَآ إِن يُرِيدَآ إِصْلَٰحًا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيْنَهُمَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ٣٥

النساء: ٣٥

او که د دوی ترمنځ له بېلتونووېرېدئ نو يو حکم د ده له کورنۍ او يو حکم د دې له کورنۍ ورولېږئ، که ئې د اصلاح اراده وه نو الله به د دواړو ترمنځ موافقت راولي، يقيناً چې الله خبردار پوه دئ.

که مخکني تدبيرونه مؤثر ثابت نه شول، نو بايد د دواړو د کورنيو د مداخلې له لارې شخړه حل شي، دوه کسيزه جرګه دې وټاکل شي، يو د يوه له کورنۍ او بل د بلې له کورنۍ، دې جرګې ته دې د کشالې د حل و فصل واک ورکړی شي، دواړه دې د جرګې وروستۍ پرېکړې ته غاړه کېږدي. په دې سره به قاضي ته د شخړې د وړاندې کېدو او يا طلاق مخنيوی وشي.

که د مصالحې حکم هيئت هم ونه توانېدو د دوی لانجه حل کړي او د دوی دواړو له بېلتون پرته بله د حل لار نه وه نو اسلام نارينه ته دا حق

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورکړی چي خپله مېرمن طلاق کړي او مېرمني ته ئې دا حق ورکړی چي د طلاق مطالبه وکړي، دا مطالبه هم خپل خاوند ته وړاندي کولی شي او هم د هغه د مخالفت او عدم توافق په صورت کي محکمې ته.

دا باید په پام کي ولرو چي په نورو ژووکي هم نارینه د کورنۍ قیم، مدیر او ساتونکی دئ، د هر یرغل مقابله کوي، سره له دې چي ځان او بچو ته د خوارو په مهیا کولو کي دواړه په ګډه برخه اخلي، حتی زمریان ګورو چي اکثرأ د ښکار دنده هم د زمرۍ (ښځي) په غاړه وي، په ځانګړې توګه هغه مهال چي د زمري عمر زیات شي او د زمرۍ په څېر منډي نشي وهلی، دا مهال د ښکار دنده په بشپړه توګه د زمرۍ په غاړه وي، او دا وفاداره مېرمن تل خپل ښکار د مېړه مخي ته ږدي، لومړی هغه ځان موړ کړي بیا دا په خوراك پیل کوي، دا کافي ګڼي چي مېړه ئې د دې او بچیانو ساتنه کوي.

آیا تر یوې مېرمني زیاتي ښځي درلودل جرم دئ؟

په قانون منع خشونت کي هغه څوك مجرم او د سزا وړ ګڼل شوی چي تر یوې زیاتي مېرمني ئې په نکاح کړې؛ پرته له دې چي د مدني قانون اړوند شرط تأمین کړي!! راشئ وګورو چي قرآن په دې اړه څه ویلي، په کوم صورت کي ئې تر یوې د زیاتو ښځو نکاح کول جائز ګڼلي او کوم شرائط ئې وضع کړي؟ او که څوك دا شرائط مراعات نه کړي نو آیا د هغه لپاره ئې کومه سزا ټاکلې او که مېرمني ته ئې دا حق ورکړی چي د خپلو حقوقو ترلاسه کولو او یا نکاح فسخ کولو لپاره مناسبي لاري چاري ولټوي؟ قرآن فرمایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُواْ فِي ٱلْيَتَٰمَىٰ فَٱنكِحُواْ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ مَثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُواْ فَوَٰحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُواْ ٣ النساء: ٣

او كه له دې وويرېدئ چې د يتيمانو په اړه به عدالت ونكړئ، نو له دغو ښځو د خپلې خوښې، دوه دوه، درې درې او څلور څلور په نكاح كړئ، خو كه وويرېدئ چې عدالت به ونكړئ نو بيا به يوازې يوه وي او په خپل واك كې وينځې مو، دا دې ته نږدې ده چې ظلم ونكړئ.

د دې آيت په ارتباط لاندې ټكي په پام كې وساتئ:

- كه يتيمان داسې ولې ته پاته شوي وي چې د دوى ترمنځ نكاح روا وي، لكه د تره زوى، نو ولي په هغه صورت كې دا كار كولى شي چې له يتيم سره د خواخوږۍ په نيت دا كار وكړي، بې عدالتۍ ترې ونشي، د خپل شوق پوره كولو او د يتيم د مال ترلاسه كولو په نيت نه وي.
- كه د بې عدالتۍ وېره ئې درلوده نو له داسې نكاح دې ډډه وكړي او پر ځاى دې له نورو ښځو څوك په نكاح كړي.
- خو له دې نورو ښځو مراد كومې ښځې دي؟ له يتيم سره ئې څه تعلق شته كه نه؟ په يوه آيت كې د دواړو له راتلو خو معلومېږي چې د يتيمانو او دغو ښځو ترمنځ حتماً څه ارتباط بايد وي. تاسو پوهېږئ چې له يتيمانو سره يوه لويه مرسته دا ده چې د دوى ميندې بې كفيل او متولي پاته نشي، څوك ئې په نكاح كړي، په دې نكاح سره به له يوې خوا هغه تشه ډكه شي چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library
خپل پلار له مړيني وروسته د يتيمانو په برخه شوې او له بلي خوا به د کونډو مشکل حل شي، دا لويه بې عدالتي ده چي د چا پلار د اسلام په لار کې شهيد شي، يا په خپل مرګ ومري، نو هم ئې زامن بې کفالته پاته شي او هم ئې ښځه، نه څوك د يتيم په وړاندي د مسئوليت احساس وکړي او نه د کونډو په اړه. د کونډو او يتيمانو د مشکل تر ټولو غوره او مناسبه د حل لار همدا ده چي کونډې په نکاح شي. د يتيمانو د بحث په ضمن کې د تعدد زوجات ذکر همدا مطلب افاده کوي چي دا اجازه په اصل کې د دغي لويي ستونزي د حل لپاره ورکړی شوې، د پيغمبر عليه السلام له سنت هم دغه معلومېږي او د صحابه وو له عمل هم، چي له هر جنګ وروسته دوی تر هر څه د مخه دې موضوع ته اهتمام کاوو چي د خپلو شهيدانو د ورونو د کونډو او يتيمانو ستونزه حل کړي، حتی د جنګ په ميدان کې به ئې دا پرېکړه کوله چي څوك څوك به د کوم کوم شهيد کونډه په نکاح کوي او د يتيمانو کفالت او پالنه به ئې په غاړه اخلي. له عائشې رضی الله عنها پرته د پيغمبر عليه السلام نوري بيبياني کونډې دي او رسول الله صلي الله عليه وسلم په همدې موخه په نکاح کړې.

- هسي هم د ښځو شمېر تر نارينه وو زيات دئ، عادتاً نجوني تر هلکانو زياتي پيدا کېږي، په جنګونو کې خو اکثر نارينه مري او هر جنګ په جګړو کې ښکېل ولسونه د کونډو او تر نارينه وو د ښځو د شمېر د زياتېدو له ستونزي سره مخامخ کوي، د شورويانو په ضد د جهاد په دوران کې يو نيم مليون افغانان په شهادت ورسېدل، چي اکثر ئې نارينه وو، د ايران او عراق په جنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library
کې یو ملیون ایرانیان ووژل شول چې غالب اکثریت ئې نارینه وو، په دې دواړو ملکونو کې به له جګړو دا راولاړه شوې ستونزه څنګه حل کېږي؟ د غرب په څېر د زنا د جائز ګڼلو له لارې؟! د متعه او موقتي نکاح له لارې؟! که د زوجاتو تعدد ته د اجازې ورکولو له لارې؟ د زنا په اړه خو نن د نړۍ فرد فرد ته معلومه شوه چې پايلې ئې څومره خطرناکې دي او انسانانو ته ئې څومره ستونزې راپيدا کړې، د ايډز خطرناکه بيماري له همدې راپيدا شوې، ايران ونه توانېدو چې په موقته نکاح او متعه سره دا ستونزه حل کړي، که څه هم تر سل زرو زياتې ايرانۍ ښځې افغانانو په نکاح کړې خو د ايران دا ستونزه په خپل حال پاته ده. د دې ستر مشکل د حل يوازينۍ لار هغه ده چې اسلامي شريعت معرفي کړې او په دغه مبارك آيت کې ورته اشاره شوې، اسلام نه يوازې دا جائز ګڼي بلکې هغه د همت او مېړانې او په يتيم او کونډې د زړه سوي نښه ګڼي، خو وايي چې هم به له يوې د زياتو ښځو کول د عدل په موخه وي او هم به په يوې ښځې اکتفاء د عدل په حکم. په دواړو آيتونو کې د عدل ذکر د همدې لپاره راغلی.

هغه کمعقله کسان چې د زوجاتو د تعدد په اړه پر اسلام نيوکې او اعتراضات کوي او هغه د عدالت او مساوات خلاف کار ګڼي، دې پوښتنې ته له ځواب ويلو عاجز دي چې د کونډو او يتيمانو ستونزه به څنګه حل کېږي، تر نارينه وو د ښځو د شمېر د زياتوالي په صورت کې به دا مشکل څنګه حل کوو؟ دوی نه په غرب کې د زنا په جواز اعتراض کوي، نه په دې چې يو کس يوه قانوني ښځه لري او لس غير قانوني او نه په دې چې په غرب کې زنا په

(c) ketabton.com: The Digital Library
تجارتي کار وبار بدله شوې او د حکومتونو د عوائدو یو مورد هغه مالیه ده چې له فاحشو ئې ترلاسه کوي، د لندن په یوه ښار کې اویا زره فاحشو ته د دې تجارت اجازه ورکړی شوې او دولت ته مالیه ورکوي، عجیبه ده چې څوك زنا جائزه ګڼي، خو هغه قانوني، صفا او ستره نکاح ناجائزه ګڼي چې اسلام د عدل په موخه او شرط روا کړې، په داسي حال کې چې اسلام نکاح هغه تړون ته وايي چې د ښځي او نارینه ترمنځ او د دواړو په موافقه ترسره کېږي، که کومه ښځه پخپله خوښه له داسي مېړه سره نکاح کوي چې نوري ښځي هم لري نو په دې باندي د نورو د اعتراض لپاره څه مجال پاته کېږي؟!!

په داسي حال کې چې اسلام د ښځي موافقه د نکاح لپاره اساسي شرط ګڼلی، نو دا بې بنسټه اعتراض به څه وزن لري چې نارینه ولې تر څلورو مېرمنو پوري په نکاح کولی شي، څوك چې غواړي بن ونه لري نو له داسي چا سره دي نکاح نه کوي چې بله مېرمن هم لري.

نه پوهېږو هغه کسان څنګه ځانته د دې حق ورکوي چې د اسلام په دې اصل اعتراض وکړي، په داسي حال کې چې د یوې قانوني ښځي تر څنګ د ګڼ شمېر غیرقانوني جنسي ارتباطاتو په درلودو اعتراض نلري!! کمونستان خو د (کورنۍ جوړېدل) د (فردي ملکیت) په څېر د غیر کمونستي ټولني نښه ګڼي او په دې باور دي چې په دې برخي کې هم باید فردي ملکیت له منځه ولاړ شي، باید کورنۍ منحل او آزاد جنسي تعلقات رائج شي، اولاد د کورنۍ (مال) نه بلکې د ټولني (مال) وګڼل شي، دولت د دوی روزنه په غاړه واخلي، د کورنۍ د غبرګ پر ځای باید په وړکتون کې وروزل شي، په کورنۍ کې د دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library
روزنه په دوی کې د (فردي ملکيت) غلط افکار راولاړوي!! څو راشئ وګورو چي د غير قانوني او آزادو جنسي تعلقاتو نتائج څه وو او نن (علم) په دې اړه څه وايي او د کومو خطرناکو اجتماعی ستونزو او نا علاجه ناروغيو منشأ ئې ګڼي!! د (ايډز) په شان ناعلاجه ناروغي، د ګڼ شمېر نورو جسمي او رواني ناروغيو په شمول، د همدې فاجعې نتائج ګڼي او وايي: اکثر ستر ستر جانيان هغه دي چي د مور په غېږ کې نه دي روزل شوي، د پلار د ترحم او ميني لاس ئې پر سر نه دئ تېر شوی، داسې څوك ئې نه دئ موندلی چي صادقانه ترحم، عاطفه، زړه سوی او رښتينې مينه ئې له هغه زده کړې وي.

تاسو په مرغانو کې ګورئ، هغه مرغان چي د نر او ښځې شمېر ئې سره برابر دئ، دوه دوه سره جوړه کېږي او بېله کورنۍ جوړوي، ناسته پاسته، الوتل او اوسېدل ئې سره يو ځای وي، لکه ښارو (مينا)، مرغۍ او کوتري، خو هغه مرغان چي د نارينه وو شمېر ئې تر ښځينه وو لږ دئ يو يو ئې ګڼ شمېر ښځې پالي، چرګان ئې يو مثال دئ. ښايي بده نه وي چي د خپلو سترګو يو ليدلی جريان دلته وليکم: په چهارآسياب کې په يوه کور کې اوسېدم، غولي ته راووتم او ناڅاپي مي سترګي په يوه چرګ ولګېدې چي له نورو يوازې په غولي کې ګرځي، نوري چرګي له کلا بهر دي، د انګور يوه دانه ئې وموندله، په مښوکه کې ئې راپورته کړه، څو ثانيې په فکر کې ولاړ، بيا ئې يو خاص غږ وکړ، له بهره يوه چرګه په منډه د ده خوا ته راغله، ده د انګور هغه دانه په زمکه واچوله او هغې چرګې وخوړه!! دا په داسې حال کې چي ده د څو چرګو پالنه په غاړه درلوده، هغوی به ئې ساتلې، مازديګر به ئې کوډلي ته ننه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ایستلې، زمکه به ئې په خپلو پیاوړو منګولو ورته کیندله، له وېې به ئې پاڼې ورته راشکولې، کله چې به د دانو لوښی د دوی په وړاندې کېښودی شو نو هغه به لومړی خپلو مېرمنو ته فرصت ورکړ چې دانه وخوري او ده به تر دوی وروسته د دانو په خوړلو پیل وکړ، خدای خبر له څومره مودې وروسته د انګور یوه خوږه دانه په لاس ورغلې وه او څومره به ئې زړه غوښتل چې هغه پخپله وخوري، خو لوړ همت او د خپلو مېرمنو په نسبت زړه سوي او رحمت دې ته اړ کړ چې یوه مېرمن راوبلي او دا دانه د هغې مخې ته کېږدي!! له ځان سره مي ویل: آیا د انسانانو نارینه هم دومره همت، مېړانه او عاطفه لري؟!!

د آیت له ورستۍ فقرې معلومېږي چې د عدم عدالت له وېرې په وینځې (چې اوس نشته) یا یوې ښځې اکتفاء دې ته نږدې ده چې له ظلم کولو خوندي پاته شئ. په دې صورت کې هم د ښځې ټول حقوق اداء کولی شئ او هم ئې ماشومان ښه پاللی شئ.

اما دا چې پیغمبر علیه السلام ته ولي د (نه) ښځو د نکاح اجازه ورکړی شوې، د دې دلائل څه دي او دا کار په کومي زماني کې او د پیغمبر علیه السلام د مبارك ژوند په کوم پړاو کې تر سره شوی؟ ځواب ئې دا دئ:

ټولو ته جوته ده چې رسول الله صلی الله علیه و سلم په پنځه ویشت کلنۍ کې واده وکړ، خدیجه رضی الله عنها د ده لومړۍ بي بي څلوېښت کلنه کونډه وه، د هغې تر وفات پورې ئې بله ښځه نه ده کړې، تر پنځوس کلنۍ پورې ئې یوازې یوه ښځه درلوده، د خدیجې رضی الله عنها له وفات وروسته

(c) ketabton.com: The Digital Library
ئې سوده رضی الله عنها چې کونډه وه، په نکاح کړه، سوده له لومړیو مسلمانانو وه، له خپل مخکني مېړه سره ئې یو ځای حبشې ته هجرت وکړ او د هجرت سختې شپې او کړاوونه ئې وګالل، نه ئې مال درلود او نه جمال او ښکلتوب، امتیاز ئې قوي ایمان او د ایمان په لار کې قرباني وه، پیغمبر علیه السلام صرف یوه ښځه په ښکلتوب کې کړې، نوري بیبیانې ئې کونډې وې، هره یوه ئې د یوه لوی اجتماعی مصلحت لپاره په نکاح کړې، ښایي د حفصه رضی الله عنها د نکاح څرنګوالی د نورو ودونو د املونو لپاره ښه مثال وي:

حفصه رضی الله عنها د عمر رضی الله عنه لور وه، مخکنی مېړه ئې د بدر په جګړې کې برخه اخیستې وه، هغه وفات شو، عمر رضی الله عنه؛ خپلو ملګرو ابوبکر رضی الله عنه او عثمان رضی الله عنه ته ورغی او له هغوی ئې وغوښتل چې حفصه په نکاح کړي، خو دوی د خپلو معاذیرو په وجه ډډه وکړه، عمر رضی الله عنه دا مشکل له پیغمبر علیه السلام سره یاد کړ او هغه په دې خاطر له حفصې رضی الله عنها سره د نکاح اراده وکړه چې له خپل نږدې او مخلص ملګري سره د یوې داسې ستونزې په حل کې مرسته وکړي چې نورو ورته حل نه کړی شوه.

همدا راز زینب رضی الله عنها چې مېړه ئې د بدر په جګړې کې په شهادت ورسېدو، عمر خوړلې کونډه وه، په نېکو کارونو کې هومره مشهوره وه چې خلکو به د (بې وزلو مور) په نامه یادوله، پیغمبر علیه السلام هغه په دې خاطر ځانته نکاح کړه چې له یوې خوا ئې د یوه بدري مجاهد په اړه خپله خواخوږي ښودلې وي او له بلې خوا ئې د یوې داسې نومیالۍ، خیري

(c) ketabton.com: The Digital Library

او با ایمانه ښځي ستونزه حل کړې وي. دا نېکه بي بي یوازې دوه کاله نور ژوندۍ وه.

همدا راز ام سلمه رضی الله عنها چې ٦ اولاده ئې درلودل، مېړه ئې د احد په جګړي کې زخمي شو، د بلې جګړې په دوران کې د ده زوړ پرهار پرې شو او له همدې وفات شو، پېغمبر علیه السلام د ده په مړیني هومره خواشینی شو چې اوښکې ئې توی شوې، د ده له مړیني ٤ میاشتې وروسته ئې ام سلمې ته څوك د خطبې لپاره ورولېږو، هغې خپل عذر داسې وړاندې کړ: زه عمر خوړلې یم، ډېر اولادونه لرم، نه غواړم ستا د اذیت باعث شم. خو پیغمبر علیه السلام غوښتل په دې نکاح سره مسلمانانو ته د خپلو دیني وروڼو په نسبت د وفادارۍ او د کونډو او یتیمانو د پالني او روزني نه هېرېدونکې اسوه وړاندې کړي. ام سلمې ته ئې قناعت ورکړ او دا نکاح ترسره شوه. د پیغمبر علیه السلام ټول ودونه همداسې وو.

په دې ودونو کې یو بل ستر مصلحت هم مضمر وو او هغه دا چې د پیغمبر علیه السلام د بیبیانو له لارې د دین یوه لویه برخه مسلمانانو ته رسېدلې، دوی د نورو ښځو لپاره د ښوونکو حیثیت درلود، نورو ښځو به له دوی دین زده کاوو، که تاسو د روایاتو کتابونه وڅېړئ په څرګنده به وګورئ چې د دې کتابونو په هر مخ کې له همدې بیبیانو یو په بل پسې روایتونه ستاسو مخې ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي د طلاق واك نارینه ته سپارل شوی؟

د دې پوښتني په اړه چي اسلام ولي د طلاق حق نارینه ته ورکړی، باید ووایو: اسلام د طلاق له لاندي ممکنو څلورو صورتونو یو غوره کړی:

الف: ښځه او مېړه په ګډه د طلاق فیصله وکړي.

ب: اختلاف محکمې ته وړاندي شي او محکمه په دې اړه وروستۍ فیصله وکړي.

ج: د طلاق حق ښځې ته ورکړی شي.

د: د طلاق پرېکړه د مېړه په لاس کي وي.

مخکي له دې چي وګورو اسلام ولي څلورم صورت غوره کړی باید څو خبري په پام کي ولرو:

- اسلام له طلاق کرکه لري، د مجبوریت لپاره جواز ورکوي، خو هغه تر ټولو کرکجن حلال کار او د حل وروستۍ لار ګڼي.
- په اسلام کي نارینه له یوې خوا په دې مکلف شوی چي د کورنۍ ټول لازم ورځني مصارف په غاړه واخلي، هغه به د کورنۍ د ټولو مصارفو متکفل وي. له بلي خوا په دې مکلف شوی چي د نکاح په ورځ به هومره مهر په غاړه اخلي چي ښځه ورباندي راضي شي، دا (مهر) د ښځې حق دئ او د دې د راتلونکي لپاره یو مهم تضمین. (ښځه) کولی شي له (مېړه) هومره مهر ترلاسه کړي چي د دې راتلونکی تضمین کړي او د وخت ناوخت، بې ځایه او بې موجبه طلاق مخه ونیسي، مېړه ونشي کولی چي له یوې خوند واخلي، له لنډې

(c) ketabton.com: The Digital Library
مودې وروسته هغې ته طلاق ورکړي او د هوس په حکم بله په نکاح کړي، طلاق نباید په یوې ملعبې بدل شي، د نکاح په ورځ باید داسي تدابیر ونیول شي چي دا مقدسه رابطه دوام وکړي، اسلام د همدې لپاره د مهر حق د ښځي د مستقبل لپاره د یوه تضمین په توګه وضع کړی.

- اسلام دوه دلیله د دې لپاره وړاندي کړي چي نارینه به د کورنۍ قیم وی او د طلاق پرېکړه به د ده له لوري کېږي:

الف: (مهر) ورکوي او د کورنۍ مصارف ئې په غاړه دي.

ب: د قیمومیت لپاره چي کومو مواصفاتو ته اړتیا ده، په نارینه کي دا مواصفات تر ښځو زیات دي. د ښځي طبیعي وظائف دا ایجابوي چي قوي عاطفه ولري. قوي عاطفه اکثراً د انسان (تعقل) تر اغېز لاندي نیسي، ښځه د همدې (قوي عاطفې) په حکم د اولاد د روزني ټولي ستونزي په ورین تندي قبلوي، بې خوبي ګالي، خپل ژوند او صحت په خطر کي اچوي، د اولاد د هري غلطۍ په وړاندي صبر کوي او حتی د پردیو په مقابل کي د دوی له هري غلطۍ دفاع کوي، د (قیادت) او (قضاوت) لپاره د (قوي عاطفې) پر ځای داسي (تعقل) ته اړتیا ده چي د عاطفې تر اغېز لاندي رانشي. د نارینه روحي جوړښت داسي دئ چي د (عقل) او (عاطفې) ترمنځ ئې تعادل او توازن شته او د (عاطفې) تله ئې د ښځو په شان تر (تعقل) درنه نه ده.

پداسي حال کي چي اسلامي شریعت د طلاق حق نارینه ته سپارلی، خوله دې حق د ښځی د ځورولو او د هغې په حقوقو د تېري په لار کي ناروا استفاده نشي کولی، که خبره دې حد ته ورسېده ښځه حق لري (محکمې) ته

(c) ketabton.com: The Digital Library
مراجعه وکړي، چي محکمه به يا د دې حقوق احياء کوي او يا به دا رابطه فسخ کوي.

کونډې او حقوق ئې

تر اسلام مخکي به خلکو کونډې داسي ګڼلې لکه د ميراث مال، لکه ځاروي چي په پيسو اخيستل شوي وي او خپل واك او اختيار نلري، نه خپلې کورنۍ ته ستنېدی شوی او نه ئې پخپله خوښه له چا سره نکاح کولی شوی، که به ئې وغوښتل چي خپلې کورنۍ ته ستنه شي نو دې ته به اړ کېده چي مهر او ټول هغه څه د مېړه ورثه وو ته مسترد کړي چي هغه ورکړي وو!! اوس هم په ډېرو جهل ځپلو ټولنو کي له ښځو سره همداسي ظالمانه او جاهلانه سلوك کېږي، په پښتنو کي خو دا ظالمانه دود دستور ډېر عام دئ، پلار ئې د بوده او ځاروي په څېر خرڅه کړي، د مېړه له مرګه وروسته د ميراث مال ګڼل کېږي، د مېړه خپلوان به د دې برخليك ټاکي، د پلار کور ته نشي ستنېدی، د خپل راتلونکي خاوند په اړه نه څه ويلی شي او نه څه کولی شي، د خپل مخکني مېړه ورور ته به په نکاح کېږي، که ئې ورور ماشوم وو تر هغه به انتظار کوي چي ستر شي او که ئې ورور نه وو نو کوم بل خپلوان ته به ئې په نکاح کوي!! اسلام دا کار ستر ظلم وګڼو او هغه ئې تحريم کړ، مسلمانانو ته ئې امر وکړ چي نه به کونډې خپل ميراث ګڼئ، نه به ئې د خپلې خوښي له مېړه سره له نکاح منع کوئ او نه به د مهر او نورو شيانو د بېرته ترلاسه کولو لپاره هغه ځوروئ. د ښځو خاوندانو ته ئې امر وکړ چي

(c) ketabton.com: The Digital Library
له دې سره به ښه سلوك كوئ، كه مو خوښه نه وي په دې طمع او اميد ئې وساتئ او له ناروا سلوك ډډه وكړئ چي اميد دئ الله ئې تاسو ته د خير او ښېگڼي ذريعه كړي، كه ئې اخلاق ښه نه وو او كومه څرگنده بداخلاقي مو په كې ونه موندله، بيا دا اختيار لرئ چي د كوم څه په بدل كې ئې طلاقي كړئ.

كونډې او مطلقه مېرمني د خپل مېړه د انتخاب حق لري

قرآن موږ ته لارښوونه كوي چي مطلقه مېرمني له دې منع نه كړو چي ځان ته مناسب مېړه غوره كړي، فرمايي:

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۗ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٢٣٢ البقره: ٢٣٢

او كله چي مو مېرمنو ته طلاق وركړ او دوى د خپل عدت پاى ته ورسېدې، نو دوى له دې مه راگرځوئ چي د خپلي خوښي مېړه سره نكاح وكړي، كه په ښه توگه په خپلو كې سره راضي شوي وي، په دې سره ستاسو هغه چا ته پند وركول كېږي چي په الله او د آخرت په ورځ ايمان لري، دا درته غوره او د تزكيې او پاكۍ سبب ده او الله پوهېږي او تاسو نه پوهېږئ.

يعني طلاقي شوې ښځې د خپلي خوښي له مېړه سره له نكاح مه منع

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوئ، که دا د دې پخوانی مېړه وي او که نوی، نه ئې د کورنۍ غړي باید دا کار وکړي او نه ئې پخوانی مېړه، په ټولنې کې د اخلاقي مفاسدو د مخنیوي لپاره همدا طریقه ترټولو غوره ده چې پرېږدئ کونډې او مطلقه ښځې د خپلې خوښې له مېړه سره نکاح وکړي، په زور نکاح کول او د خپلې خوښې له خاوند سره له نکاح مخنیوی، په ټولنې کې د فتنو او اخلاقي مفاسدو باعث کېږي.

که څه هم دا توصیه د مطلقه مېرمنو په اړه ده خو رشد او د عقل پوخوالي ته رسېدلې لوڼې او زامن هم پرې قیاس کېدی شي، دا د مور پلار او اولیاوو حق او وظیفه ده چې اولاد ته د زوج په انتخاب کې نېکه مشوره ورکړي، خو حق نه لري خپله خوښه پرې تحمیل کړي، شریعت د دوی توافق ګټور ګڼلی خو د نکاح رکن او شرط ئې نه دئ ګرځولی. اسلام له یوې خوا د کونډې اولیاوو ته ویلي چې هغه د خپلې خوښې له خاوند سره له نکاح مه منع کوئ، خو له بلې خوا ئې ښځه په دې مکلفه کړې چې د نکاح په اړه د خپل ولي رضایت په پام کې ولري، دا د دې لپاره چې نکاح د کورنیو ترمنځ د نږدې والي سبب شي نه د دښمنۍ او نفرت سبب.

په دې اړه دوه اساسي خبرې باید په پام کې ولرو:

- د ښځې اولیاء باید خپله خوښه پر هغې تحمیل نه کړي، له بې ځایه ځورولو او تنګولو ئې ډډه وکړي، هغه دې پرېږدي چې د خپلې خوښې له کس سره نکاح وکړي، دا هم په خدای او آخرت د ایمان تقاضا ده او هم له اخلاقي فساد د مخنیوي ذریعه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ښځه باید په پټه او د اولیاوو په غیاب کې دا کار ونکړي، له دې فتنې راولاړېږي، د کورنیو ترمنځ کرکه او نفرت راپیدا کوي.

لاندې دوه روایات همدغه حقائق توضیح کوي:

روي أن معقل بن يسار كانت أخته تحت أبي البدّاح فطلقها وتركها حتى انقضت عدتها, ثم ندم فخطبها فرضيت وأبى أخوها أن يزوّجها وقال: وجهي من وجهك حرام إن تزوجتيه. فنزلت الآية. قال مقاتل: فدعا رسول الله صلى الله عليه وسلم معقلا فقال: (إن كنت مؤمنا فلا تمنع أختك عن أبي البدّاح) فقال: آمنت بالله, وزوجها منه. رواه البخاري

روایت شوی چي د معقل بن يسار خور د ابي البداح په نکاح کې وه، هغه طلاق ورکړ، عدت ئې تېر شو، خو په خپل کار پښېمانه شو، د بیا نکاح پېغام ئې ورولېږو، دا هم راضي شوه خو ورور ئې له دې نکاح سره مخالفت وکړ او خپلي خور ته ئې وویل: که دې نکاح ورسره وکړه زما لیده کاته به درسره حرام وي، دا آیت نازل شو، پیغمبر علیه السلام معقل راوغوښت او ورته وئې ویل: که مؤمن يې نو خور دې له ابي البداح سره له نکاح مه منع کوه. هغه وویل: پر الله مې ایمان دئ. نو هغه ئې په نکاح ورکړه.

عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم « أيّما امرأة نكحت بغير إِذن وليها. فنكاحها باطل ، فنكاحها باطل ، فنكاحها باطل. ...

له عائشې رضى الله عنها روایت دئ چي رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمایل: کومه ښځه چي د خپل ولي له اجازې پرته نکاح وکړي نو نکاح ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
باطله ده، نکاح ئې باطله ده، نکاح ئې باطله ده.

دې ته مو پام وي چې امام ابوحنيفه رحمه الله د نکاح لپاره د مور پلار او ولي توافق ضروري او مفيد ګڼي خو د صحت لپاره ئې د شرط په توګه نه مني، د دوی له توافق پرته هم نکاح صحيح ګڼي، دا داسي ده لکه دړې ځله طلاق چې اصولاً بايد بېل بېل او د طهر په حالت کې وي، او يو ځای په يوه وخت دړې طلاقه ورکول جائز نه دي، خو که چا همدا کار وکړ او خپلې مېرمني ته ئې په يوه وخت دړې طلاقه ورکړل نو دا دړې طلاقه ګڼل کېږي نه يو طلاق. البته نور امامان د ولي توافق د نکاح د صحت لپاره داسي شرط ګڼي چې له هغه پرته نکاح باطله بولي.

د مېړوښو په اړه د اسلام لارښوونه

اسلام وايي: هيڅوك حق نه لري د بل منكوحه مېرمن په نكاح كړي، مگر له هغه وروسته چې مېړه ئې طلاق ورکړي او د عدت موده ئې بشپړه شي، هيڅوك بايد د هغي ښځي د نکاح کولو هڅه ونه کړي چې بل مسلمان له هغې سره د نکاح پيغام لېږلی او معامله لا پای ته نه ده رسېدلې، لکه څنګه چې په تجارتي امورو کې مورږ ته سپارښتنه کوي چې د خپل مسلمان ورور په مبايعې کې خنډ نشو همداسي بايد د هغي مېرمني د نکاح کولو هڅه ونه کړو چې بل مسلمان ورسره په تفاهم بوخت دئ. د قرآن دې آيت ته ځير شئ:

وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ۖ كِتَٰبَ ٱللَّهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيۡكُمۡۚ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمۡ أَن تَبۡتَغُواْ بِأَمۡوَٰلِكُم مُّحۡصِنِينَ غَيۡرَ مُسَٰفِحِينَۚ فَمَا ٱسۡتَمۡتَعۡتُم بِهِۦ مِنۡهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةٗۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِيمَا تَرَٰضَيۡتُم بِهِۦ مِنۢ بَعۡدِ ٱلۡفَرِيضَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ٢٤ النساء: ٢٤

او مېروښي ښځې (هم درته حرامي دي) مګر هغه چې ستاسو په واك کې وي، دا پر تاسو ليکلې الهي فريضه ده او له دې سوا درته روا کړی شوې، چې په خپل مال سره ئې د نکاح کوونکو په توګه لټه وکړئ، نه د زنا کوونکو په توګه، نو که په دې (مال) سره مو له دې تمتع اخيستل وغوښتل، نو فرض مهر ئې ورکړئ او له مهر وروسته په هغه څه کې کومه ګناه درباندې نشته چې په خپلو کې ورباندې راضي شئ، بې شکه چې الله باحکمته پوه دئ.

دلته د قرآن څو لارښووني زموږ په وړاندې ځلېږي:

- مېروښې ښځې د نورو محرماتو په ضمن کې دي، په استثناء د هغو مېروښو ښځو چې د مسلمانانو په واك کې راغلې او له خپلو سابقه مېړونو سره ئې تعلق قطع شوی، چې دا يا وينځې دي او يا له محارب دښمن په اسارت نيول شوې مېرمنې، وينځې خو اوس نشته، د اسيرو مېرمنو په اړه به يو له دغو کارونو کېږي: که ايمان راوړي نو د مسلمانانو مېرمنو سلوك به ورسره کېږي، که په خپل مذهب ټينګار وکړي نو د مسلمانانو امير به يا دوی له خپلو اسيرانو سره تبادله کوي، يا به ئې د فديې په مقابل کې خوشې کوي او که دا ممکن نه وو نو چا ته به ئې په نکاح ورکوي مشروط په دې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نکاح ئې جائزه وي.

له دغو ښځو علاوه نورې په دوه شرطونو په نکاح کولی شئ: لومړی دا چې په خپلې نکاح کې د دوی د ساتلو په اراده به ئې په نکاح کوئ نه د خپلې جنسي غريزې د اشباع لپاره په موقته توګه، او دوهم دا چې مهر ئې ورکړئ.

قرآن د نکاح کوونکو نارينه وو لپاره د محصِنين او د نکاح کېدونکو ښځو لپاره د محصَنات صيغه کارولې، حِصن کلا ته وايي او محصِن هغه چا ته وايي چې بل په خپل حفاظت کې ساتي او محصَن هغه چا ته چې بل ئې د خپل حفاظت په غېږ کې ساتي، په دې سره قرآن د نکاح حقيقت څرګند کړی، يعني دا چې نکاح يوه موقته جنسي رابطه نه ده چې محض د خپل شوق پوره کولو يا د خپل جنسي ضرورت د رفع کولو لپاره ترسره شي، برعکس دا د نکاح په قيد او احاطه کې د يوې کورنۍ د جوړولو لپاره غيرموقت تړون دئ، پام کوئ چې دې سپېڅلي تړون ته د پټې ياراني، يا د جنسي غريزې د اشباع رنګ ورنه کړئ.

ډېره عجيبه ده چې څوك د قرآن دا صراحت له پامه وغورځوي او موقته نکاح جائز وګڼي!! قرآن نه يوازې نکاح يو غير موقت تړون ګڼي او په تکرار او ټينګار سره دا خبره کوي او په هيڅ ځای کې ئې داسې لفظ نه دئ کارولی چې له هغه د موقتې نکاح د جواز شائبه راپيدا شي، بلکې د بيان له لهجې ئې معلومېږي چې موقته نکاح داسې ګڼي لکه شهواني اقدام او په پټه يار نيول. پيغمبر عليه السلام دغو تأکيداتو ته په پام سره موقته نکاح تحريم کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library
له نکاح او استمتاع وروسته ښځو ته خپل ټاکلی مهر له وعدې سره سم ورکول یوه الهي فریضه ده. خو که ښځه او مېړه په خپلو کې د مهر په اړه کومه پرېکړه کوي، یو بل ته له خپل حق تېرېږي، د ورکړې موده ئې بدلوي یا کوم بل تغییر په کې راولي، دا کار کولی شي.

د آیت دوهمه برخه د لومړۍ برخي لپاره مزید شرح او تفصیل دئ، په (فاء) او (به) سره له مخکنۍ برخي سره تړل شوې او په ډېر صراحت سره ښيي چي په دغي فقرې (أُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا بِأَمْوَٰلِكُم) کې راغلی مطلب، په بعدي فقرې (فَمَا اسْتَمْتَعْتُم بِهِ مِنْهُنَّ فَئَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً) کې مزید توضیح شوی دئ، دلته له استمتاع؛ ځان ته حلالول او ترې ګټه اخیستل مراد دي، له (به) مال او له (اجورهن) د دوی مهر. لکه څنګه چي دا برخه د مخکنۍ لپاره شرح ده، له دې وروسته برخه د دې لپاره مزید شرح ده: وَ لا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُم بِهِ مِن بَعْدِ الْفَرِيضَةِ.

متأسفانه ځینو له (استمتاع) (متعه) او موقته نکاح اخیستې او له (اجور) ئې د مهر پر ځای د موقتي نکاح اجوره. حال دا چي استمتاع له دې ځای علاوه په پنځو نورو ځایونو کې هم راغلې او په هیڅ ځای کې د متعه معنی نه ورکوي او یوازې د متمتع کېدو او ګټې اخیستو معنی افاده کوي او اجور د مهور په معنی په پنځو نورو آیتونو کې هم راغلی: د دې سورې په ۲۵ آیت کې هم له اجور مراد مهور دئ نه بل څه.

مصیبت دا دئ چي ځیني کسان د خپل مسلك او مذهب مربوط روایت ځان ته معیار او ملاك کړي او دا هڅه کوي چي د قرآن آیتونه د دغو روایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library
په ګټه تأویل کړي، که کوم روایت د قرآن له کوم آیت سره مغایر مومي او د آیت ټول الفاظ او د الفاظو ترکیب ئې په صراحت او قاطعیت سره د ده روایت نفي کوي، دې ته نه تیاربږي چي یا روایت پرېږدي یا ئې د آیت په ګټه تأویل کړي، برعکس د آیت صریح مفهوم پرېږدي او داسي کوږ او له تکلف ډك مطلب ترې راباسي چي همدا غلط او ضعیف روایت تأیید کړي. د موقتي نکاح او متعې په اړه ئې کوم روایت ترلاسه کړی، باید له قرآن د دې روایت په تأیید کې کوم دلیل راپیدا کړي، خو څرګند دلیل نه مومي، برعکس ګوري چي قرآن د نکاح په دوام او غیرموقت والي تأکید کوي، د نکاح کوونکو لپاره د (محصنین) او د نکاح کېدونکیو لپاره د (محصنات) الفاظ کاروي او مسلمانانو ته مکرر او په تأکید سره وایي چي له نکاح داسي څه مه جوړوئ چي څرګندي زنا یا د پټي یار نیولو ته ورته وي، خو دی د قرآن مغایر روایت نشي پرېښودی، ناچار به په آیت کې لاسوهنه کوي او مطلب به ئې داسي برابروي چي د روایت تأیید ترې راووځي!! هغه روایت به څنګه د اعتبار وړ ګڼو چي د قرآن له صریح آیت سره تضاد او تعارض لري؟! په قرآن د ایمان تقاضا خو دا ده چي د داسي روایت په اړه ووایو: ښایي راوي اشتباه کړې ده یا ښایي دا روایت د هغي مرحلې په اړه وي چي لا دا آیت نه وو نازل شوی. قرآن د داسي خلکو څېره ځومره ښه او دقیقه انځور او څنګه ئې هغوي معرفي کړي، هلته چي فرمایي:

وَإِنَّ مِنۡهُمۡ لَفَرِيقٗا يَلۡوُۥنَ أَلۡسِنَتَهُم بِٱلۡكِتَٰبِ لِتَحۡسَبُوهُ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَمَا هُوَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ٧٨ آل عمران: ٧٨

او له دوی يوه ډله داسي ده چي په خپلي ليکني او کتاب خپلي ژبي داسي اړوي چي ته هغه د الله د کتاب يوه برخه وبولې، په داسي حال کي چي هغه د الله د کتاب برخه نه ده، دوی وايي: دا خبري ټولي د الله له لوري دي په داسي حال کي چي د الله له خوا نه دي، په الله پوري دروغ تړي سره له دې چي ښه پوهېږي.

آيا زنا او لواطت په خپل ذات کي جرم نه دئ؟

د منع خشونت سپېره قانون وايي: يوازي هغه زنا او لواطت جرم دئ چي په زور او جبر ترسره شي!! يعني زنا او لواطت په خپل ذات کي جرم نه دئ، هغه مهال د جرم بڼه غوره کوي چي په جبر او اکراه او د ښځي له موافقې پرته ترسره شي!! او دا هغه څه دي چي د منحطي او له معنوي او اخلاقي پلوه پربوتې غربي نړۍ پر لمني تور داغ ګڼل کېږي، د عقل، علم او فطرت خلاف کار، هغه چي حيوانات هم ترې کرکه لري!! دغو غرب وهلو مېرمنو له غربي منحط او مبتذل فرهنګ همدا زده کړي، په دې قانون کي ئې افغاني مېرمني ته ټول هغه قانوني تسهيلات مهيا کړي چي له مخي ئې وکولی شي د يوې غربي مېرمني په څېر ژوند وکړي، ټولي ديني، معنوي او اخلاقي پولي ونړوي، ديني ارشاداتو او ملي دودونو ته شا کړي، د قانوني مېړه تر څنګ ياران ولري، هر مهال له هر چا سره چي زړه ئې غواړي له کور وتلی شي، نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې پلار مخنیوی کولی شي او نه مېړه، یوازې دا پاته دي چي لیکلي ئې وی: له همجنس سره ازدواج هم جائز دئ او که څوك له داسي ازدواج د کومي مېرمني یا سړي مخنیوی وکړي نو په څو میاشتو حبس به محکومېږي!! همغه څه چي د نورو غربي هېوادو تر څنګ د فرانسي سوسیالیست رژیم هم په پارلمان کي دا د همجنسانو تر منځ د ازدواج قانون تصویب کړ او په مخالفت کي ئې سلګونو زرو فرانسویانو په مظاهرو لاس پوري کړ. د غرب وهلو افغانانو ډېری له خرافاتو ډك مسیحیت ته اوښتي دي او بایبل ته د سپېڅلي کتاب په سترګه ګوري، خو همدغه محرف بایبل د سدوم ښار ورانېدا تر عنوان لاندي وایي: ... د دې ښار اوسېدونکي له مادي پلوه ډېر وړاندي تللي وو، مرفه ژوند ئې په برخه شوی وو، خو له اخلاقي پلوه په دې بیمارۍ اخته وو چي له نارینه سره د نارینه جنسي نږدېکت ئې عادي او د عدم مؤاخذې وړ فعل ګڼلو، نو ځکه الله تعالی د دې ښار د ورانولو پرېکړه وکړه،... له لمر لوېدو سره سم خدای په عموره او سدوم سکروټې وورولې، ټول ښارونه او کلي ئې له ټولو اوسېدونکو او نباتاتو سره له منځه یووړل!!!

دا غرب وهلي مېرمني زنا یو عادي او مجاز فعل ګڼي خو همدا بایبل د تثنیه په کتاب کي لیکي: که کوم سړی یوه پېغله په نکاح کړي، بیا ئې خوښه نه شي او په دې ئې تورنه کړي چي خپل پېغلتوب ئې نه دئ ساتلی او باکره نه وه، په لومړۍ شپه راته معلومه شوه چي دا باکره نه وه، نو د نجلۍ مور او پلار باید داسي مدرك وړاندي کړي چي د نجلۍ پېغلتوب او باکره والی ثابت کړي، د سپین ږیرو په مخکي به هغه ټوټه وغوړوي... قاضیان به ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګوري كه ترې ثابته شوه چې سړي دروغ ويلي نو په درو به ئې ووهي او سل مثقاله سپين زر به د جريمې په توګه د نجلۍ پلار ته ورکړي... او دا به د تل لپاره د ده په نكاح کې پاته کېږي او د طلاقولو حق به ئې نه لري!! خو كه ادعاء ئې سمه وختنه نو سپين ږيري دي دا نجلۍ د پلار كره بوځي او د ښار سړي دي دا رجم کړي!! كه كوم نارينه د كومې مېړوښې ښځې سره د زنا په حالت کې وليدل شو، دواړه بايد ووژل شي!! كه كومه مېړوښه نجلۍ د كوم سړي لخوا اختطاف شوه، دواړه بايد له ښاره بهر رجم شي، نجلۍ د دې لپاره چې د اختطاف په مهال ئې چيغې نه وې وهلې!! خو كه دا كار له ښاره بهر وشي بيا نو نجلۍ داسي جرم نه دئ کړی چې د وژلو وړ وي، ځكه چا ئې مرسته نه شوی کولی!!

څو پوښتني لرو:

- كومه ټوټه د نجلۍ پېغلتوب ثابتولی شي؟ هغه چې د لومړي نږدېكت په شپه تر دواړو لاندي ويړه وه؟ قاضي به څنګه د داسي يوې ټوټې له مخي پرېكړه كوي چې په وينو لړلي ده؟ څنګه به معلوموي چې دا د چا ويني او د كوم وخت دي؟ مېړه ته دا ډېره آسانه ده چې پرې نږدې ښځې ته داسي ټوټه په لاس ورشي.
- ولي به سل مثقاله سره زر د نجلۍ پلار ته وركوي؟ دلته خو د نجلۍ سپكاوی شوی او دا معاوضه بايد دې ته ورکړی شي نه پلار ته ئې؟
- د زنا په اړه د يوه كس ادعاء څنګه د منلو وړ ګڼل كېدی شي؟ قاضي به د ده كومو الفاظو ته اعتبار وركوي؟ اصولاً خو بايد له مدعي وغوښتل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي د خپلې ادعاء د اثبات لپاره شواهد او دلائل وړاندې کړي، نه دا چې مدعی علیه له ځان د دفاع په خاطر د مدارکو او شواهدو په وړاندې کولو مکلف شي، بايبل ولې له يوې خوا مېړه ته د دې فرصت په لاس ورکوي چې که ئې خپله ښځه خوښه نه شوه نو په نه پېغلتوب ئې تورنه کړي او له بلې خوا د قاضي په وړاندې د دلائلو او مدارکو په وړاندې کولو ئې هم نه مکلفوي او دا ترې نه غواړي چې خپله ادعاء ثابته کړه؟!!

- که په ښار کې اختطاف شوې نجلۍ ووايي چې ما چيغې ووهلې خو څوک مې مرستې ته رانه غی، بيا څنګه؟ او که په صحرا کې اختطاف شوې چيغې نه وي وهلې نو څنګه؟
- موږ دې ته حيران يو چې د ښځو په حق کې له دومره بې انصافۍ او ظلم سره سره د بايبل منونکي په کومه خوله او کومو سترګو د ښځو د حقوقو خبره کوي، بايبل خو په ټولو مواردو کې د ښځې حقوق تر پښو لاندې کړي او هغې ته ئې په سپکه سترګه کتلي، د بايبل منونکي دې موږ ته د خپل سپېڅلي کتاب يوه جمله داسې راوښيي چې ښځې ته ئې په درنه سترګه کتلي وي او له نارينه سره ئې برابر حقوق ورکړي وي!! عجيبه ده چې دوی پر اسلام اعتراض کوي په داسې حال کې چې اسلام ښځې ته تر نارينه زيات حقوق ورکړي.

راشئ قرآن ته غوږ شئ چې په داسې مواردو کې څومره دقيقې لارښوونې لري او وايي:

وَٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ أَزۡوَٰجَهُمۡ وَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ شُهَدَآءُ إِلَّآ أَنفُسُهُمۡ فَشَهَٰدَةُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَحَدِهِمۡ أَرۡبَعُ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٦ وَٱلۡخَٰمِسَةُ أَنَّ لَعۡنَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡهِ إِن كَانَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٧ وَيَدۡرَؤُاْ عَنۡهَا ٱلۡعَذَابَ أَن تَشۡهَدَ أَرۡبَعَ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٨ وَٱلۡخَٰمِسَةَ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَآ إِن كَانَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٩

النساء: ٦-٩

او هغه چې خپلې مېرمنې تورنوي په داسې حال کې چې له ځان پرته (نور) شاهدان نه لري نو د يوه ئې گواهي دا ده: څلور ځلې الله شاهد نيول چې دی يقيناً له رښتينو دئ او پنځم ئې دا چې که دی له دروغجنو وي نو پر ده دې د الله لعنت وي، او له هغې (مېرمنې) دا (خبره) عذاب دفع کوي چې څلور ځلې الله شاهد ونيسي چې يقيناً دی له دروغجنو دئ او پنځم ئې دا چې که دی له رښتينو وي نو پر دې دې د الله غضب وي.

د دې مبارکو آيتونو مهمې لارښوونې دا دي:

- ځوك چې خپله مېرمن په زنا تورنوي په داسې حال کې چې له ځان پرته بل شاهد نه لري؛ نو د قاضي په وړاندې به د ده گواهي داسې وي چې څلور ځلې به الله تعالی پر دې خبرې شاهد نيسي چې دی په خپلې ادعاء کې رښتينی دئ او پنځم ځل به وايي: که دی له دروغجنو وي نو پر ده دې د الله لعنت وي.
- له تورنې مېرمنې په هغه صورت کې عذاب دفع کېږي چې څلور ځلې

(c) ketabton.com: The Digital Library
ووايي: الله شاهد دئ چي دی له دروغجنو دئ او پنځم ځل ووايي: که دی له رښتينو وي نو پر دې دي د الله غضب وي.

- دلته څلور ځلي الله تعالی شاهد نيول د څلورو شاهدانو د شهادت پر ځای او د هغوی د بدل او عوض په توګه راغلي، او دا خبره کول چي که دی دروغجن وي نو پر ده دي د الله تعالی لعنت وي د تأکيد په توګه راغلي.
- دا حکم په مېړه او مېرمني پوري تړلی دئ او نورو مواردو ته نشي غزېدی.
- دلته الله تعالی شاهد نيول د قسم او لوړي په معنی راغلی او دا ښيي چي په حقيقت کي هر قسم او لوړه د شاهد نيولو په معنی وي، که تاسو د قرآن قسمونو ته ځير شئ نو درته جوته به شي چي د قرآن قسمونه د دې لپاره نه دي چي ګواکي الله تعالی د خپل مخاطب د اقناع او تشويش رفع کولو لپاره په کوم ستر او با عظمته شي لوړه کړې!! دا نه د قسم د مفهوم او معنی په اړه صحيح تعبير دئ او نه د قرآن د قسمونو سم تفسير، د قرآن هر قسم د استشهاد لپاره دئ، زموږ قسمونه هم د استشهاد لپاره وي، کله چي موږ وايو: پر الله تعالی قسم کوم چي رښتيا وايم؛ معنی ئې دا ده چي الله تعالی شاهد دئ چي زه رښتيا وايم، که قسم د تعظيم لپاره وی نو بيا خو به دا هم جائزه وه چي ووايو: په مسجدالحرام قسم، په قرآن قسم، پر پيغمبر قسم، داسي قسمونه نه يوازي جائز نه دي بلکي صحيح هم نه دي، دا ځکه چي دا شيان (مقسم به) زما د رښتينولۍ شاهد او ګواه نه دي، يوازي الله تعالی زما په اړه شاهد کېدی شي، نو يوازي پر الله تعالی لوړه او قسم د

(c) ketabton.com: The Digital Library
معنی او مفهوم له پلوه صحیح او له شرعي پلوه جائز دئ. په بل څه قسم د معنی له پلوه غلط او له شرعي پلوه ناجائز دئ. الله تعالی چي په کومو شیانو لوړه کړې هغه ئې د شاهد په توګه وړاندي کړی، د مثال په توګه الله تعالی په هغه سیند لوړه کړې چي د فرعونیانو په مړو ډك شو (والبحر المسجور)، او د دې مقصد دا دئ چي: د فرعونیانو په مړو ډك بحر ګواهي ورکوي چي که د زماني د هر فرعون په وړاندي د موسی په څېر مجاهد راپیدا شو نو د دې فرعون برخلیك به داسي وي لکه د مخکني فرعون.

د دې مبارکو آیتونو په معنی د لازیات پوهېدا لپاره لاندي روایات په پام کي ولرئ:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ جَاءَ هِلاَلُ بْنُ أُمَيَّةَ وَهُوَ أَحَدُ الثَّلاَثَةِ الَّذِينَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَجَاءَ مِنْ أَرْضِهِ عَشِيًّا فَوَجَدَ عِنْدَ أَهْلِهِ رَجُلاً فَرَأَى بِعَيْنَيْهِ وَسَمِعَ بِأُذُنَيْهِ فَلَمْ يَهِجْهُ حَتَّى أَصْبَحَ ثُمَّ غَدَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي جِئْتُ أَهْلِي عِشَاءً فَوَجَدْتُ عِنْدَهُمْ رَجُلاً فَرَأَيْتُ بِعَيْنِي وَسَمِعْتُ بِأُذُنِي فَكَرِهَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم مَا جَاءَ بِهِ وَاشْتَدَّ عَلَيْهِ فَنَزَلَتْ (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ) الآيَتَيْنِ كِلْتَيْهِمَا فَسُرِّيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ « أَبْشِرْ يَا هِلاَلُ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَكَ فَرَجًا وَمَخْرَجًا ». قَالَ هِلاَلٌ قَدْ كُنْتُ أَرْجُو ذَلِكَ مِنْ رَبِّي. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم « أَرْسِلُوا إِلَيْهَا ». فَجَاءَتْ فَتَلاَ عَلَيْهِمَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم وَذَكَّرَهُمَا وَأَخْبَرَهُمَا أَنَّ عَذَابَ الآخِرَةِ أَشَدُّ مِنْ عَذَابِ الدُّنْيَا فَقَالَ هِلاَلٌ وَاللَّهِ لَقَدْ صَدَقْتُ عَلَيْهَا فَقَالَتْ قَدْ كَذَبَ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم «لاَعِنُوا بينهما ». فَقِيلَ لِهِلاَلٍ اشْهد. فَشَهِدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ فَلَمَّا كَانَتِ الْخَامِسَةُ قِيلَ لَهُ يَا هِلاَلُ اتَّقِ اللَّهَ فَإِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ وَإِنَّ هَذِهِ الْمُوجِبَةُ الَّتِى تُوجِبُ عَلَيْكَ الْعَذَابَ. فَقَالَ وَاللَّهِ لاَ يُعَذِّبُنِى اللَّهُ عَلَيْهَا كَمَا لَمْ يَجْلِدْنِى عَلَيْهَا. فَشَهِدَ الْخَامِسَةَ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ثُمَّ قِيلَ لَهَا اشْهَدِى. فَشَهِدَتْ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ فَلَمَّا كَانَتِ الْخَامِسَةُ قِيلَ لَهَا اتَّقِى اللَّهَ فَإِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ وَإِنَّ هَذِهِ الْمُوجِبَةُ الَّتِى تُوجِبُ عَلَيْكِ الْعَذَابَ. فَتَلَكَّأَتْ سَاعَةً ثُمَّ قَالَتْ وَاللَّهِ لاَ أَفْضَحُ قَوْمِى فَشَهِدَتِ الْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ فَفَرَّقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم بَيْنَهُمَا وَقَضَى أَنْ لاَ يُدْعَى وَلَدُهَا لأَبٍ وَلاَ تُرْمَى وَلاَ يُرْمَى وَلَدُهَا وَمَنْ رَمَاهَا أَوْ رَمَى وَلَدَهَا فَعَلَيْهِ الْحَدُّ وَقَضَى أَنْ لاَ بَيْتَ لَهَا عَلَيْهِ وَلاَ قُوتَ مِنْ أَجْلِ أَنَّهُمَا يَتَفَرَّقَانِ مِنْ غَيْرِ طَلاَقٍ وَلاَ مُتَوَفًّى عَنْهَا وَقَالَ ...

له ابن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چې هلال بن امیه، یو له هغو دریو چې الله تعالی د هغوی توبه قبوله کړه، له خپلې زمکې ماخستن راغی او د خپلې مېرمنې خوا ته ئې یو سړی وموند، په خپلو سترګو ئې ولید او په خپلو غوږونو ئې د هغه غږ واورېد، نو هیجانې ئې نه کړ، تر هغه چې سبا شو او رسول الله صلی الله علیه و سلم ته ورغی او وئې ویل: یا رسول الله! زه ماخستن خپل اهل ته راغلم نو د هغوی خوا ته مې یو سړی وموند، په خپلو سترګو مې ولید او په خپلو غوږونو مې غږ واورېد، رسول الله صلی الله علیه و سلم د ده په دې وینا ناراض شو او سخته پرې تمامه شوه، نو دا دواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library
آيتونه نازل شول: (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَهُمْ شُهدَاءُ إِلاَّ أَنفُسهم فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ ....)، نو له رسول الله صلی الله علیه و سلم د وحي لړی جلا شوه او وئې ويل: اې هلاله! خوښ اوسه چې الله تا ته له کړاو د وتلو لار پرانيسته، هلال وويل: له خپل رب مې همدا انتظار وو، رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمايل: هغې ته ځوك ولېږئ، او هغه راغله، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم دواړو ته دا آيتونه تلاوت کړل، نصيحت ئې ورته وکړ او په دې ئې پوه کړل چې د دنيا تر عذاب د آخرت عذاب ډېر سخت دئ، نو هلال وويل: په الله قسم چې ما د دې په اړه رښتيا ويلي، هغې وويل: يقيناً چې دروغ ئې وويل، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمايل: د دوی تر منځ ملاعنت وکړئ، نو هلال ته وويل شول: شهادت ووايه، نو هغه ځلور ځلي الله شاهد کړ چې دی رښتينی دئ او کله چې پنځم ته خبره ورسېده ورته وويل شول: اې هلاله! له الله ووېرېږه، په دې پوه شه چې د دنيا عذاب د آخرت په پرتله ډېر آسان دئ، او دا قسم هغه سبب دئ چې هغه عذاب به دې په برخه کړي، وئې ويل: قسم په خدای چې الله به مې د دې په اړه نه تعذيبوي؛ همداسې لکه چې د دې په اړه مې په درو نه وهې، نو پنځم ځل ئې خدای شاهد ونيو چې که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دې پر ده وي، بيا هغې ته وويل شول: ته خپل شهادت وړاندې کړه، نو هغې ځلور ځلي خدای شاهد ونيو چې دی دروغجن دئ او کله چې پنځم ته خبره ورسېده ورته وويل شول: له الله ووېرېږه، په دې پوه شه چې د دنيا عذاب د آخرت په پرتله ډېر آسان دئ، او دا قسم هغه سبب دئ چې هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library
عذاب به دي په برخه کړي، نو يوه شېبه ودرېده او زړه نا زړه شوه، بيا ئې وويل: قسم په خدای چي زه به خپل قوم رسوا نکړم، نو پنځمه لوړه ئې وکړه او وئې ويل: که دی رښتينی وي نو پر ما دي د الله غضب وي، نو رسول الله صلی الله عليه و سلم دوی سره بېل کړل (نکاح ئې فسخ کړه) او دا پرېکړه ئې وکړه چي د دې بچی به هيڅ پلار ته نه منسوبېږي، نه به دا تورنه کېږي او نه ئې زوی، او چا چي دا تورنه کړه يا ئې د دې زوی تورن کړ نو پر هغه به حد لازمېږي، او دا پرېکړه ئې وکړه چي نه ئې پر مېړه کور ورکول شته او نه نفقه، له دې کبله چي دوی له طلاق پرته سره بېلېږي او مېړه نه دئ ترې وفات شوی...

سنت دا دئ چي د داسي مېړه او مېرمني تر منځ به له دغو قسمونو وروسته بېلوالی راځي او نکاح ئې فسخ کېږي، مېړه د مهر بېرته اخيستو حق هم نه لري. د دوی تر منځ بيا نکاح هم جائز نه ده. د لعان دا معامله به په محکمې کي او د قاضي په وړاندي ترسره کېږي. له لعان د تورن يا تور لګوونکي اجتناب د اعتراف په معنی دئ، خو قاضي به هغه مهال سزا ورکوي چي په خپلي خولې اعتراف وکړي، تر هغه ئې د بندي ساتلو حکم کولی شي، دا ځکه چي د سزا لپاره يا شاهد يا اعتراف اساسي شرط دئ.

د لعان په اړه د فقهاوو تر منځ اتفاقي ټکي دا دي:

- تورن او تورلګوونکي ته د قاضي له لوري کومه سزا نشي ورکول کېدی، دواړه له سزا معاف ګڼل کېږي، دروغجن ته به الله تعالی سزا ورکوي.
- که نارينه د ماشوم نسبت ځان ته ونه مني نو هغه به مور ته منسوبېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پلاره د میراث مستحق نه ګڼل کېږي.

- هیڅوك حق نه لري دې ماشوم ته ولد الزنا ووايي او مور ئې زناکاره وبولي، که څوك دا کار وکړي د قذف سزا مستحق دئ.

- د مېرمني د مهر حق نه ساقطېږي.

- دا مېرمن پر مخکني مېړه د تل لپاره حرامه ده.

په دې اړه د فقهاوو تر منځ اختلافي ټکي دا دي:

- ځيني وايي: کله چي مېړه د لعان الفاظ بشپړ کړي په همدې سره طلاق واقع شو، که څه هم ښځي د ده ځواب نه وي ویلی.

- ځيني نور په دې باور دي چي د طلاق پرېکړه به د قاضي له لوري کېږي، خو که مېړه په خپله طلاق ورکړي دا غوره دئ. امام ابو حنيفه او امام ابو يوسف په همدې رأيه دي او همدا صحيح او د سنت مطابق معلومېږي، ځکه رسول الله صلی الله علیه و سلم د دوی تر منځ د بېلېدو پرېکړه کړې او د هغه چا په عمل ئې اعتراض نه دئ کړی چي خپلي تورني مېرمني ته ئې د لعان په پای کي طلاق ورکړی، که طلاق په خپله واقع کېدی نو نه به رسول الله صلی الله علیه و سلم د دوی د بېلېدو مستقله پرېکړه کوله او نه به هغه صحابي د طلاق الفاظ کارول.

- که چا په لومړۍ شپه او له مجامعت مخکي خپله مېرمن طلاق کړه، که ئې مهر ټاکل شوی وي نو نیمايي مهر به ښځي ته ورکوي او که له مجامعت وروسته ئې طلاق کړه بشپړ مهر به ورکوي. که ئې مهر نه وو ټاکل شوی، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library
د خپل وس او توان مطابق به مناسبه متاع او جامه ورکوي. قرآن د همدې لپاره د مهر حق ښځې ته ورکړی چې مېړه ئې په ناروا او د دې لپاره طلاق نه کړي چې تر دې ئې بله ښايسته مونډلې، يا ئې زړه ترې تور شوی په بلې ئې بدلول غواړي، مهر ئې د ښځې په موافقې پوري مربوط کړی، ثابت حد ئې نه دئ ورته ټاکلی، دا مهر د دې راتلونکی تضمينوي، د دې ترځنګ قرآن د زور او تپل شوې نکاح خبره نه کوي او له مېړه د طلاق حق نه سلبوي، دا کار د ګټې په ځای تاوان لري او کورنۍ له تلپاته کړاوونو، شخړو او ستونزو سره مخامخ کوي. که کوم مېړه خپله مېرمن په زنا تورنه کړي، څنګه به ئې د قاضي په امر له ځان سره ساتي او څنګه به دا مېرمن داسې مېړه ته زړه ورکوي او له هغه سره به ښه او ډاډمن ژوند کوي. د بې باورۍ او بې اعتمادۍ په صورت کې خو تر ټولو مناسبه چاره دا ده چې قاضي د طلاق پرېکړه وکړي نه دا چې د زور ملګرتيا په دواړو وتپي. د قرآن الفاظ دا دي:

لَّا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ إِن طَلَّقۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ مَا لَمۡ تَمَسُّوهُنَّ أَوۡ تَفۡرِضُواْ لَهُنَّ فَرِيضَةٗۚ وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلۡمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلۡمُقۡتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعَۢا بِٱلۡمَعۡرُوفِۖ حَقًّا عَلَى ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٢٣٦ وَإِن طَلَّقۡتُمُوهُنَّ مِن قَبۡلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدۡ فَرَضۡتُمۡ لَهُنَّ فَرِيضَةٗ فَنِصۡفُ مَا فَرَضۡتُمۡ إِلَّآ أَن يَعۡفُونَ أَوۡ يَعۡفُوَاْ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ عُقۡدَةُ ٱلنِّكَاحِۚ وَأَن تَعۡفُوٓاْ أَقۡرَبُ لِلتَّقۡوَىٰۚ وَلَا تَنسَوُاْ ٱلۡفَضۡلَ بَيۡنَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٣٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کې هم پر تاسو څه الزام او ګناه نشته چې ښځې له نږدې والی یا دوی ته د کوم مهر له ټاکلو وړاندې طلاقې کړئ، خو څه مال متاع ورکړئ، په توانمن د خپل توان په اندازه او په نېستمن د خپل وس په اندازه، مناسبه متاع په غوره توګه، دا يو حق دئ پر محسنينو. او که مو له نږدې والي د مخه هغه وخت طلاقې کړې چې کوم مهر مو ورته ټاکلی وي نو د دې مهر نيمايي دئ، مګر دا چې هغوی (ښځې) ترې تېرې شي او يا هغه کس تېر شي چې د نکاح غوټه ئې په لاس کې ده او که عفو وکړئ، دا تقوی ته نږدې ده او په خپلو کې فضل او احسان مه هېروئ، بې شکه چې الله ستاسو د کړنو ښه ليدونکی دئ.

يعني که له نږدېوالي او صحيحه خلوت وړاندې په هغه وخت کې ښځې طلاقې کړئ چې لا مو مهرنه دئ ورته ټاکلی، نو په دې صورت کې نه کوم مکلفيت درپه غاړه دئ او نه دا د ګناه کار دئ، خو دغو ښځو ته د خپل وس او توان په اندازه څه ورکړئ، په دې سره به د دواړو کورنيو ترمنځ د تاو تريخوالي مخه نيول شوې وي او له بلي خوا به د هغې ښځې تسلي شوې وي، خو که مهر مو ورته ټاکلی وو، نو بيا د دغه ټاکلي مهر نيمايي دربانديې لازم دئ، مګر دا چې ښځه ترې تېره شي او يا دا چې نارينه پاته نيمايي هم ورکړي، همدغه يو بل ته عفو، له خپل حق بل ته تېرېدل او فضل او احسان کول درته غوره دي.

قرآن نه د نجلۍ پلار او مور په دې مکلفوي چې د خپلې لور د پېغلتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library
ثابتولو لپاره کومه ټوټه وړاندي کړي او نه مېړه په دې مکلفوي چي د تجلی پلار ته جريمه ورکړي او همدا مېرمن حتماً او په نه زړه له ځان سره وساتي.

د قانون منع خشونت عليه زنان په (۳) مادې کي راغلي: (تجاوز جنسي: ارتكاب فعل زنا يا لواط با زن بالغ توأم با اجبار و اكراه يا ارتكاب آن با زن نابالغ و يا تجاوز بر عفت وناموس زن است) يعني يوازي اجباری زنا او لواطت جرم ګڼل شوی او سزا ئې هم په يوه حالت کي حبس او په بل حالت کي مرگ ټاکلی، د دې قانون د ليکونکو او مدافعينو جسارت او سپين سترگتوب د حيرانتيا وړ دئ، ښايي داسي انگېري چي د صليبي ځواکونو دولس کلن حضور او د دوی پراخ دين دښمن فعاليتونه به د دې باعث شوي وي چي د افغان ولس ديني غيرت ذوب شي او اوس د دې وخت رارسېدلی چي داسي د اسلام ضد قوانين پر دې ټولني تحميل شي، که پر ارگ ناستو ئې لاسليك کولی شي نو له ولسي جرگې ئې هم تأييد ترلاسه کولی شي، ځوك چي په افغانستان کي د امريکايانو حضور، د دوی اډې، زندانونه، د افغانانو نيول او د خپلو اډو په زندانونو کي د هغوی ساتل، گوانتانامو ته د هغوی انتقال او له امريکا سره اوږد مهال امنيتي تړون منلی شي، امريکايانو ته دا لاسليك شوي اسناد ورکولی شي چي حق لري افغانستان ته له وېزې او پاسپورت پرته راشي او ترې ولاړ شي، په هر وخت او د افغنستان په هر ځای کي د شپې يا ورځي له لوري عمليات ترسره کړي، هر هغه ځوك نيولی شي چي دوی ئې دښمن گڼي، هغوی ته به دا څه گرانه وي چي له دغه قانون سره يا موافقه وکړي او يا ئې په وړاندي ساکت پاته شي!! مگر د دې مفسد رژيم لاس پوڅو چارواکو

(c) ketabton.com: The Digital Library
د غلامۍ دا ټول اسناد نه دي لاسليك کړي؟!! آيا کرزي د خپلو کمونيستو او غربپالو مشاورينو په سپارښتنه دا قانون توشيح نه کړ؟!! آيا د شمالي ټلوالي ذليل مشران په واز کومي نه وايي چي د ناټو حضور د افغانانو په ګټه دئ؟!!

خو دا چي آيا له عقلي، علمي، اخلاقي او فطري پلوه زنا ته د جرم په سترګه کتلی شو که نه او هغه سزا ورسره ښايي که نه چي اسلام ورته ټاکلې؟ دې پوښتني ته له ځواب وړاندي ځو خبري ستاسو مخي ته ږدم، د قرآن دې آيت ته ځير شئ:

ٱلزَّانِيَةُ وَٱلزَّانِي فَٱجۡلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا مِاْئَةَ جَلۡدَةٖۖ وَلَا تَأۡخُذۡكُم بِهِمَا رَأۡفَةٞ فِي دِينِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۖ وَلۡيَشۡهَدۡ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٞ مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٢ النور: ٢

زناکاره ښځه او زناکار نارينه؛ د دوی هر يو سل درې ووهئ، او د الله په دين کې دي تاسو د دوی په اړه زړه سوی نه نيسي، که پر الله او د آخرت پر ورځي ايمان لرئ، او د دوی عذاب دي د مؤمنانو يوه ډله وګوري.

د دې لپاره چي دا مبارك آيت د زنا او زناکارو د سزا په څېر مهمي او حساسي انساني قضيې په اړه بحث کوي، بايد په وړاندي ئې لږ توقف وکړو او ټولو هغو پوښتنو ته دقيق ځواب ولټوو چي په دې اړه وړاندي کېږي، لکه دا پوښتني: آيا زنا ته د جرم په سترګه کتل صحيح دي؟ په ځانګړې توګه هغه مهال چي د دواړو لوريو په توافق ترسره شي، او هغه هم په داسي حال کې چي دواړه مجرد وي او د کومي نکاح په قيد او شرط کې نه وي داخل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي؟ دا له کومه پلوه جرم دئ؟ له مذهبي پلوه جرم دئ، که له فطري او انساني پلوه، که له اخلاقي او رواني پلوه او که دا د بل په حق تېرى دئ نو ځکه جرم ګڼل کېږي، او که دا د ټولني له حاکم او منل شوي قانون تېرى دئ نو د جرم اطلاق پرې کېږي؟ که ومنو چي دا جرم دئ آيا دا سزا ورسره مناسبه او عادلانه ده؟ آيا د خلکو په وړاندي يو مجرم په درو وهل مناسب کار دئ؟ دغو او دې ته ورته پوښتنو ته بايد معقول او د منلو وړ ځوابونه ولټوو. د آيت په مفهوم د ښه پوهېدو او بيا اړونده پوښتنو ته د صحيح ځواب ويلو لپاره بايد تر ټولو وړاندي لاندي خبري په پام کي ولرو:

- قرآن هغه جنسي مباشرت ته د زنا نوم ورکړی چي د سړي او ښځي تر منځ په نامشروع او غير قانوني توګه ترسره شي، مباشرت ئې مشروع مباشرت ته ورته او له فطري لارو وي خو له نکاح پرته وي، که دا د مجردو تر منځ وي او که د متأهلو تر منځ، د زنا اطلاق پر نورو جنسي کړنو نشي کېدى، که دا د نارينه او نارينه تر منځ وي او که د نارينه او ښځي تر منځ له غير فطري لاري، او که د انسان او حيوان تر منځ او يا له نورو لارو د جنسي غريزې اشباع، د هر جنسي شذوذ او جرم لپاره بېل بېل نوم ټاکل شوی.
- ټول مفسرين او فقهاء په دې متفق دي چي په دې آيت کي هغه زناکار نارينه او زناکاري ښځي ته اشاره شوې چي واده ئې نه وي شوی. خو په دې اړه د دوی تر منځ اختلاف تر سترګو کېږي چي د اختصاص وجه څه ده، د قرآن کوم آيت د اختصاص منشأ ده که کوم روايت او د رسول الله **صلی الله عليه و سلم** عمل؟ آيا رسول الله**صلی الله عليه و سلم** ته په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړه بېله وحي شوې که د قرآن له لارښوونو ئې دا حکم استنباط کړی؟ څو که د همدې آیت ترکیب او د ورپسې آیت الفاظو ته ځېر شو نو راته جوتېږي چي د دې اختصاص منشأ په خپله همدا آیتونه دي، د لومړي آیت له فحوی داسي معلومېږي لکه چي رسول الله **صلی الله علیه و سلم** ته د دې آیت تر نزول وړاندي د زنا قضیه وړاندي شوې وي، هغه په دې اړه پرېکړه د الهي لارښووني راتلو ته ځنډولې وي، ځکه (الزاني) او (الزانية) معرفه صیغې دي او په هغه چا ئې اطلاق کېږي چي له وړاندي پرې خبره شوې وي، د النساء د سورې هغه آیت چي وايي:

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِنَّ أَرۡبَعَةٗ مِّنكُمۡۖ ... النساء: ۱۵

او ستاسو هغه مېرمني چي فحش کار (زنا) کوي، نو په دوی باندي له خپل منځ څلور شاهدان (د شهادت ورکولو لپاره) وغواړئ...

دا حکم د زنا د حد له تعیین مخکي ابتدائي حکم دئ، او همدا د النور د سورې د دغه آیت لپاره مقدمه ګڼل کېږي، که داسي نه وی نو بیا به داسي ویل کېدل: که څوك زنا وکړي نو سزا به ئې دا وي. په ورپسې آیت کي د همدې (الزاني) په اړه ویل شوي چي دا یوازي زناکاره یا مشرکه ښځه نکاح کوي، او دا (الزانية) یوازي له زناکار او مشرك سره نکاح کوي. له دې الفاظو په لازیات وضاحت سره معلومېږي چي خبره د هغه چا په اړه ده چي لا ئې نکاح نه ده شوې او متأهل نه دئ، د داسي زناکار سزا سل درې ده. دلته دا

(c) ketabton.com: The Digital Library
پوښتنه راولاړېږي چي د واده شوي نارينه او ښځي سزا څه ده او د حکم منشأ ئې د قرآن کوم آيت دئ که کوم روايت او که پيغمبر **صلى الله عليه و سلم** دې ته په پام سره دا حکم کړی چي په مخکني الهي شريعت کي ئې همدا حکم وو؟ مفسرين او فقهاء په دې اړه هم متفق دي چي سزا ئې رجم (سنگسارول) دي، خو په دې اړه بېل بېل آراء لري چي د حکم منشأ څه ده، البته د خوارجو ځيني ډلي د رجم له حکم منکر دي، دقيقه رأيه دا ده چي رسول الله **صلى الله عليه و سلم** دې ته په پام سره چي د مجرد زناکار سزا سل درې ده نو طبيعي ده چي د متأهل زناکار سزا به تر دې زياته وي، دا سزا همغه ده چي په مخکني شريعت کي راغلې او قرآن هغه نه ده منسوخ کړې. همغسي لکه چي د آزادي ښځي او وينځي سزا توپير لري، وينځي ته د دې لپاره چي محدوديتونه ئې تر آزادي زيات دي، د خپلي خوښي نکاح ئې نه ده په برخه شوې نو سزا ئې تر آزادي نيمه ټاکل شوې.

دې ته مو پام وي چي د الاحزاب د سورې په اړه يو داسي روايت هم تر سترگو کېږي چي وايي: دا سوره په سر کي دومره اوږده وه لکه د البقره سوره، د رجم آيت هم د دې سورې يو آيت وو، خو نور آيتونه ترې حذف شوي او يوازي ۷۳ آيتونه ئې پاته شوي!! راشئ وگورو چي دا روايت څومره د اعتبار وړ دئ، روايت داسي دئ:

عن زر بن حبيش قال : قال لي أبي بن كعب : كم تعدون سورة الأحزاب؟ فقلت: نعدها اثنتين أو ثلاثا وسبعين آية قال : « إن كانت لتوازي سورة البقرة ، ولقد كان فيها : الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا، فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنْ اللَّهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ » تحفة ٢٢ معتلی ٢٤ مسند احمد

له زر بن حبيش روايت دئ چي وايي: ابی بن کعب راته وويل: د الاحزاب سوره څومره ګڼئ؟ ومي ويل: دوه اويا يا دري اويا آيتونه، وئې ويل: يقيناً چي دا د بقره له سورې سره برابره وه، او يقيناً چي په دې کي دا هم وو: سپين ږيرى او سپين سرې چي زنا وکړي نو دواړه حتماً سنګسار کړئ، د الله له لوري يوه عبرتناکه سزا، او الله باحکمت عزتمن دئ.

دا مطلب په ځينو نورو رواياتو کي هم له ځينو توپيرونو سره راغلی، لکه دا روايت:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ عُمَرُ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُ : قَدْ خَشِيتُ أَنْ يَطُولَ بِالنَّاسِ زَمَانٌ حَتَّى يَقُولَ الْقَائِلُ مَا نَجِدُ الرَّجْمَ فِى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَيَضِلُّوا بِتَرْكِ فَرِيضَةٍ أَنْزَلَهَا اللَّهُ عز وَجَلَّ أَلاَ وَإِنَّ الرَّجْمَ حَقٌّ إِذَا أَحْصَنَ الرَّجُلُ وَقَامَتِ الْبَيِّنَةُ أَوْ كَانَ الْحَمْلُ أَوِ الاعْتِرَافُ فَقَدْ قَرَأْنَاهَا : الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ وَقَدْ رَجَمَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- وَرَجَمْنَا بَعْدَهُ. رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ فِى الصَّحِيحِ عَنْ عَلِىِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِى بَكْرِ بْنِ أَبِى شَيْبَةَ وَغَيْرِهِ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ. السنن البيهقي

له عبدالله بن عباس رضی الله عنهما روايت دئ چي عمر رضی الله عنه وويل: له دې وويرېدم چي پر خلکو زمانه اوږده شي تر هغه چي يو ويونکی ووايي: د الله په کتاب کي د رجم حکم نه مومو، نو د يوې داسي الهي فريضې په اړه بې لاري شي چي الله تعالی نازله کړې، پام چي رجم حق دئ، هغه مهال چي سړي واده کړی وي، ګواهي ورکړی شي، حمل واقع شي، يا اعتراف

(c) ketabton.com: The Digital Library
وشي، يقيناً چي موږ دا (آيت) لوستلی: سپين ږيری او سپين سرې چي زنا وکړي نو دواړه حتماً سنگسار کړئ، ... او يقيناً چي رسول الله صلی الله عليه و سلم د رجم حکم اجراء کړی او تر ده وروسته موږ د رجم حکم اجراء کړی.

دا روايات گڼ شمېر داسي ستونزي لري چي ښيي په هيڅ توگه د اعتبار وړ نه دي، ځيني ئې دا دي:

- وايي: دا (الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا، فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنْ اللَّهِ وَاَللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ) د الاحزاب د سورې يو آيت وو چي حکم ئې پاته او الفاظ ئې حذف شوي!! حال دا چي دا ادعاء په بشپړه توگه بې بنسټه ده، ځکه د الاحزاب د سورې د ټولو آيتونو فواصل د لومړي او دوهم آيت (حکيماً) او (خبيراً) ته ورته دي، يوازي څلورم آيت ئې په (السبيل) پای ته رسېدلی، خو دا آيت په حقيقت کي له وروستي سره داسي تړلی دئ چي په گډه يو آيت ترې جوړېږي او په (رحيماً) پای ته رسي. خو پورتنی مضمون په وَاَللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ پای ته رسېدلی!!! او د دې مضمون آخري برخه په اصل کي د مائدې د سورې د ۳۸ آيت وروستۍ فقره ده، د المائدې د آيتونو فواصل دغو صيغو ته ورته دي: خاسرين، رحيم، قدير، يريد، تشکرون، صدور او عقاب، اکثر آيتونه ئې خاسرين ته په ورته صيغو پای ته رسېدلي چي حکيم، رحيم، قدير او يريد ته هم ورنږدې دي.
- قرآن خپل ځانگړي اصطلاحات لري، د نکاح شوي سړي او ښځي لپاره د محصن او محصنة الفاظ کاروي، د دوی لپاره د قرآن په هيڅ آيت کي د الشيخ او الشيخة الفاظ نه دي راغلي، دا الفاظ نه يوازي په قرآن کي نه دي راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکې دلته ئې کارول جدې التباس رامنځته کوي، څکه معنی ئې داسې کېږي چې که نارینه او ښځینه په زږښت کې زنا وکړي نو رجم کېږي به!! یعنې رجم په زږښت پورې تړې نه په نکاح پورې!! او دا هم له قرآن سره تعارض لري او هم له عدل او عقل سره.

- همدا راز د قرآن په هیڅ آیت کې د (البتة) لفظ نه تر سترګو کېږي.
- دا رأیه د الله تعالی د هغې ژمنې خلاف ده چې د قرآن د حفاظت په اړه ئې کړې، دا شك راولاړوي چې ښایې د قرآن ډېرې برخې به حذف شوې وې!! صحیح او دقیقه رأیه دا ده چې د قرآن یو حرف هم نه دئ حذف شوی، یوه برخه یا ګڼ شمېر آیتونه خو ئې پرځای پرېږدئ.
- د قرآن د آیتونو تر منځ دومره ژور نظم او تړاو مراعات شوی چې که یو لفظ ئې حذف یا بدل شي نظم او ښکلا ئې صدمه ګوري، داسې لکه د مرغلرو یو ښکلی هار چې تار ئې وشلېږي او مرغلرې ئې خورې شي، څوك چې له قرآن سره آشنا وي پوهېږي چې نه له قرآن څه حذف شوي او نه پورتنی مضمون د قرآن له آیتونو سره د محتوی، ادبي ترکیب، ښکلا او ښایست له پلوه ورته والی او شباهت لري. هیڅ په قرآن پوه انسان به دا ادعاء ونه مني چې له قرآن څه حذف شوي.
- ټولو صحابه وو پر دې اجماع کړې چې پر رسول الله **صلی الله علیه و سلم** نازل شوی قرآن همدغه دئ چې په اوسني مصحف کې راغونډ شوی، د دوی دا اجماع کافي ده چې ووایو داسې روایات په بشپړه توګه بې اعتبار دي چې وایي د قرآن کومه برخه حذف شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دې روايت په اړه د ابوعبدالرحمن رأيه هم واورئ چې وايي: لا أعلم أن أحدا ذكر في هذا الحديث الشيخ والشيخة فارجموهما البتة غير سفيان وينبغي أنه وهم والله أعلم: له سفيان پرته بل داسې څوك نه پيژنم چې په دې حديث کې ئې دا خبره هم ذکر کړې وي چې که بوډا او بوډۍ زنا وکړي دواړه رجم کړئ، ښايي ده به وهم کړی وي، الله تعالى ښه پوهېږي.
- دې ته مو هم پام وي چې ټول مفسرين او فقهاء په دې اړه متفق دي چې د محصن زناکار سزا رجم (سنگسارول) دي. خو په دې اړه بېل بېل آراء لري چې د دې حکم منشأ څه ده، دقيقه رأيه دا ده چې رسول الله **صلى الله عليه و سلم** دې ته په پام سره محصن زناکار د رجم په سزا محکوم کړی چې د مجرد زناکار سزا سل درې ده نو طبيعي ده چې د متأهل زناکار سزا به تر دې زياته وي، او دا به همغه سزا وي چې په مخکني شريعت کې راغلې او قرآن هغه نه ده منسوخ کړې. همغسې لکه چې د آزادې ښځې او وينځې سزا توپير لري، وينځې ته د دې لپاره چې محدوديتونه ئې تر آزادې زيات دي، د خپلې خوښې نکاح ئې نه ده په برخه شوې نو سزا ئې تر آزادې نيمه ټاکل شوې. د دې تفصيل د النور د سورې د دوهم آيت په تفسير کې وگورئ.

د دغو زناکارو سزا داسې ټاکل شوې: (فَٱجۡلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا مِاْئَةَ جَلۡدَةٖۖ: هر يو ئې سل درې ووهئ)، جلد پوستکي ته وايي، خو دا چې دلته ئې مراد له پوستکي جوړه شوې متروکه ده که مجرم داسې وهل چې يوازې پر خپل پوستکي درد احساس کړي او غوښې او هډوکو ته ئې سرايت ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library
کړي او داسي ونه وهل شي چې غوښه ئې زخمي یا هډوکی ئې شین شي، د رسول الله صلی الله علیه و سلم له سنت معلومېږي چې په دې وینا کې دا دواړه خبري نغښتې دي. متروکه به د څرمني وي، نه به ډېره کلکه او ځیږه وي او نه ډېره نرمه او پسته، وهل به داسي وي چې د وهونکي لاس دومره لوړ نشي چې تخرګ ئې معلوم شي، د متروکې په وهلو کې به نه ډېر زور کاروي او نه به ئې سوکه سوکه وهي، پر سر، مخ او نازکو ځایونو به له وهلو ډډه کوي، هڅه به ئې دا وي چې پر یوه ځای څو واري ګوزار ونه کړي.

- مؤمنانو ته لارښوونه شوې چې د الله په دین کې دې تاسو ته د دغو مجرمینو د مجازات په اړه زړه سوی لاحق نشي، پر الله او د آخرت پر ورځې د ایمان تقاضا همدا ده، دا ځکه چې دا حکم د الله تعالی له لوري دئ، او الله تعالی د قیامت ورځ د محاسبې او مجازات لپاره ټاکلې، یعني ستاسو رب محاسبه کوي او مجرم ته سزا ورکوي، پر محاسبه کوونکي او مجازات کوونکي رب د ایمان غوښتنه دا ده چې مجرم ته د هغه له حکم سره سم سزا ورکړی شي، نه زیاته نه کمه، د مجرم په مجازات کې به د خپلو شخصي احساساتو او عواطفو تر اغېز لاندي نه راځئ، نه به ستاسو زړه سوی په حد کې تخفیف او کمی راولي او نه به مو قهر او غصه په هغه کې د زیاتوالي او شدت باعث کېږي.
- دا لارښوونه هم ورته شوې چې د دوی عذاب دې د مؤمنانو یوه ډله وګوري. یعني دا مجازات باید علني وي نه په پټه او د تړلو دروازو تر شا، یوه ډله مؤمنان باید د مجازات صحنه په خپلو سترګو وګوري. دلته څو خبري

(c) ketabton.com: The Digital Library
باید په پام کې ولرو: د صحنې لیدونکي باید د مؤمنانو یوه ډله وي، او د دې معنی دا ده چې دا مجازات به دومره هم علني نه وي چې حتی کافران ئې هم ولیدی شي، داسې چې په آزاد میدان کې او په بشپړه توګه علني مجازات شي، یا د مجازات صحنه په ټلویزیون کې وښودل شي، بلکه یوازې د مؤمنانو یوه ډله به دا صحنه ګوري. په دې څرګند مجازات کې ځینې مصلحتونه مضمر دي، د نورو لپاره د عبرت باعث کېږي، د اصلي مجرم او د نورو جسارت له منځه وړي، د قاضیانو د غلطو تصرفاتو مخنیوی کوي، پټ مجازات هم مجرم ته دا مجال ورکوي چې ځان پاك لمنی وښیي او هم واکمنانو ته دا امکان په لاس ورکوي چې د رشوت په بدل کې مجرم له مجازات وژغوري. دا د ټولنې حق دئ چې هغه مجرم وپېژني چې د نورو پر حقوقو تېری کوي، تر څو له هغه سره په خپلو معاملاتو کې محتاط وي، او له خطره ئې ځان وساتي. دا قطعاً د منلو وړ خبره نه ده چې د یوه مجرم د پت او عزت لپاره ټولنه له ګواښ سره مخامخ شي. داسې جرم چې په بشپړه توګه شخصي بڼه لري، بل ته ئې ضرر نه وي متوجه، په پټه تر سره شوی وي، او مخصوصاً چې هغه محکمې ته هم نه وي راجع شوی، په داسې جرم پرده اچول او په هغه کې د مجرم د پت او عزت خیال ساتل نه یوازې مانع نه لري بلکې غوره کار دئ او اسلام پرې تأکید کوي، خو دا او هغه بل جرم په خپلو کې ژور توپیرونه لري او یو پر بل نشو قیاسولی.

- د دې لپاره چې دا موضوع او اړوند احکام ئې لازیات راته واضح شوي وي باید هغه روایات هم له نظره تېر کړو چې په دې اړه راغلي، خو تر دې

(c) ketabton.com: The Digital Library
وړاندي بايد دا وضاحت وکړو چي آيا د دغو زناکارو سزا يوازې همدا پورتنۍ سزا ده که اسلامي حکومت کولی شي څه پرې زيات کړي؟ ځيني په دې باور دي چي له دې سزا سره يو کلن تبعيد هم مل دئ، قاضي به د پورتنۍ سزا تر څنگ دا پرېکړه هم کوي چي زناکار تر يوه کال پوري له خپل مېشت ځای بلي سيمي ته په تلو مکلف کړي، دوی ځينو رواياتو ته په پام سره دا سزا واجب او د پورتنۍ ضميمه گڼي، خو ځيني نور بيا دا د حد د سزا ضميمه نه بلکي داسي سزا ئې بولي چي د حاکم رأيي ته ئې محول کوي، چي که دا تبعيد د مجرم او ټولني لپاره غوره ورته معلوم شي نو داسي کار کولی شي. احنافو دغي رأيي ته ترجيح ورکړې او يقيناً چي صحيح رأيه همدا ده، په څو دلائلو: ۱- په آيت کي سزا ټاکل شوې، په دې آيت او د قرآن په نورو آيتونو کي د مزيد سزا لپاره شاهد نه مومو. ۲- هر تبعيد ته د سزا په سترگه نشو کتلی، د هغه زناکار لپاره چي په څرگنده مجازات شوی او له خلکو سره په جگو سترگو مخامخېدا ورته گرانه شوې، دا غوره ده چي څه موده له خپلي سيمي بل ځای ته ولېږل شي، په بل ځای کي به دی هم له روحي فشار خوندي وي او د ده مخکنۍ ټولنه به هم له هغه ضرره خوندي وي چي د مجرم آزاد گرځېدا ئې ورسره مخامخ کوي، دا ځکه چي د مجرم آزاد گرځېدا د جرم په اړه حساسيت ورو ورو له منځه وړي او هغو کسانو ته جسارت بخښي چي د همداسي جرم شوق لري. لاندي روايت دا مطلب ډېر ښه توضيح کوي:

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ : بَيْنَمَا أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه فِي الْمَسْجِدِ جَاءَهُ رَجُلٌ فَلَاثَ

(c) ketabton.com: The Digital Library
عَلَيْهِ بِلَوَثٍ مِنْ كَلَامٍ وَهُوَ دَهِشٌ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ لِعمر رَضِى اللّٰه عنه: قُم إِلَيهِ فَانْظُرْ فِي شَأنه فَإِنَّ لَهُ شَأنًا. فَقَامَ إِلَيهِ عُمَرُ رضى الله عنه قَالَ : إِنَّهُ ضَافَهُ ضَيْفٌ فَوَقَعَ بِابْنَتِهِ فَصَكَّ عُمَرُ رضى الله عنه فِي صَدْرِهِ وَقَالَ : قَبَّحكَ اللّٰهُ أَلاَ سَتَرْتَ عَلَى ابْنَتِكَ. قَالَ : فَأَمَرَ بِهِمَا أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه فَضُرِبَا الْحَدَّ ثُمَّ تَزَوَّجَ أَحَدُهُمَا مِنَ الآخَرِ وَأَمَرَ بِهِمَا فَغُرِّبَا عَامًا أَوْ حَوْلاً. رواه البيهقى

له ابن عمر رضى الله عنهما روايت دئ چي يوه ورځ په داسي حال کي چي ابوبکر رضى الله عنه په جومات کي وو يو سړى ورته راغى چي لالهانده او پرېشانه وو، خبري ئي هم څرگندي او واضح نه وې، ژبه ئي بنده بنده کېده، نو ابوبکر رضى الله عنه عمر رضى الله عنه ته وويل: ورشه او حال ئي معلوم کړه، حتماً څه خبره ورسره ده، عمر رضى الله عنه ورغى او هغه ورته وويل: يو مېلمه ئي خپل کور ته راوست او هغه ئي له لور سره زنا وکړه، عمر رضى الله عنه هغه په سينه وواهو او ورته وئي ويل: خداى دي سپك کړه، ولي دي پر خپلي لور پرده وانه چوله!! ابوبکر رضى الله عنه دواړه راوغوښتل، دواړو پر خپلي گناه اعتراف وکړ، پر دواړو حد جاري شو، خو د حد تر څنگ ئي هم دوى دواړه سره نکاح کړل او هم ئي تر يوه کال پوري تبعيد کړل.
که غور وکړو نو د دې بدوي لپاره تر ټولو غوره کار دا وو چي لور او دغه مېلمه ئي سره کښېنولي وى، دواړو ته ئي ويلي وى چي تاسو دا غلطي وکړه، اوس نو په کار دا ده چي تاسو دواړه په خپلو کي نکاح وکړئ، ځکه له قانوني او شرعي پلوه نه ده په خپله سزا ورکولى شوى، نه ئي په محکمې کي دوى ته سزا ورکولى شوى، ځکه محکمې به يا څلور شاهدان ترې غوښتل يا به دوى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوارو اعتراف کولو، محکمې ته د دوارو بېول له دې پرته چې هغوی تنبیه شي ده ته کومه ګټه ونه رسوله. د عمر رضی الله عنه په اړه دا روایت هم راغلی چې ویلي ئې دي: له دې وروسته به څوك تبعید نه کړم، دا خبره ئې هغه مهال وکړه چې یو مجرم ئې تبعید کړ او هغه رومیانو ته پناه یووړه. د علي رضی الله عنه په اړه هم راغلي چې له تبعید سره ئې مخالفت کړی. له دې روایاتو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې هغه رأیه کمزورې ده چې تبعید د حد ضمیمه او واجب ګڼي.

خو دا چې آیا له عقلي، علمي، اخلاقي او فطري پلوه زنا ته د جرم په سترګه کتلی شو که نه او داسي سزا ورسره ښایي که نه؟ دې پوښتني ته له ځواب وړاندي څو خبري ستاسو مخي ته ږدم: آیا وړو مرغیو ته مو پام کړی چې کله د الوتو شي نو دوه دوه سره جوړه شي، په یوې خوندي ګوښې کې ځان ته په ګډه ځاله جوړه کړي، د ژوند تر پایه سره ملګرې وي، تر منځ ئې وفا او مینه وي، ټول هم و غم ئې دا وي چې بچیان وزېږوي، ستر ئې کړي او الوتو ته ئې چمتو کړي، نه ئې نارینه بلي ښځې ته او نه ئې ښځه پردي نارینه ته تمایل ښیي. آیا د مرغانو دا صفا او له میني او وفا ډك ژوند کافي نه دئ چې ووایو: د فطرت تقاضا همدا ده، جنسي تمایل د ګډ ژوند او ګډې کورنۍ جوړولو محرك او موخه ئې د اولاد زېږول او روزل.

آیا هغه چرګ ته ځیر شوي یئ چې ګڼ شمېر چرګې ساتي، بل چرګ ئې خوا ته نه پرېږدي، که بل د ده پر مېرمنو جنسي تېری وکړي تر هغه ورسره جنګېږي چې زخمي زخمي شي، د چرګانو تر منځ د جګړو لویه وجه همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي!! دا صحنه د کومې خبرې غمازي کوي او موږ ته څه پيغام لري؟!! ايا زموږ په وړاندې دا څرګند پيغام نه ږدي چې پر خپلو مېرمنو غيرت کول د ژوو د فطرت غوښتنه او په همدې کې د دوی د بقاء رمز پروت دئ؟!! آيا دا چې الله تعالی د ژوو په فطرت کې دا احساس ايښی چې د ښځې په رحم کې د دوو نارينه وو د مني د توئېدو په وړاندې حساسيت وښيي او مخنيوی ئې وکړي او د دې په وړاندې جدي غبرګون وښيي چې د ده مېرمنې ته بل څوك ورنږدې شي، داسې حساسيت او غبرګون چې جګړې ته چمتو شي او د دې پروا هم ونه کړي چې ښايي په دې جګړې کې به دی په خپله زخمي شي!! آيا دا فطري عکس العمل د دې خبرې شهادت نه ورکوي چې په همدې کې د ژوو د بقاء رمز مضمر دئ او دا فطري اصل تر پښو لاندې کول بدې پايلې لري؟!!

کبان به ګورې چې دوه سره جوړه شي، يوه خوندي ځای ته ولاړ شي، نارينه ئې ځای برابر کړي، په خپلې لکۍ د زمکې د سر تيرې يوې خوا بلې خوا ته کړي، ښځه ئې راشي او هملته په هګۍ اچولو لګيا شي، دی ئې په شاوخوا کې ګرځي او په حرکاتو کې ئې د شوق او مينې اغېز دومره ځلاند وي چې سړی ګمان کوي هغه مستي کوي، بل کب د هغې خوا ته نه پرېږدي او که کوم يو دا جسارت وکړي نو پرې حمله کوي، کله چې ښځه د هګيو له اچولو فارغه شي، هغه ورشي او پر همدغو هګيو خپله مني وشيندي، او بيا هڅه وکړي چې دا هګۍ پټې کړي ښايي د دې لپاره چې مارغان ئې ونه خوري او ښايي د دې لپاره چې بل کب همدا د ده کار ورسره ونه کړي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما په یوه فیلم کې د مارغانو یوه جوړه لیده چې کډه ځاله ئې وه، ښځې ئې په داسې حال کې خپل مېړه له لاسه ورکړ چې هګۍ ئې اچولې وې، دې ته اړه شوه چې د ژوند بل ملګرې ځان ته پیدا کړي، بختوره وه، داسې ملګرې ډېر ژر په لاس ورغې، په مخکنۍ ځالې کې ئې د نوي ګډ ژوند د دوام پرېکړه وکړه، خو کله چې نارینه دې ځالې ته راغې او په هغې کې ئې داسې هګۍ ترسترګو شوې چې مېرمنې ئې له مخکنې مېړه ترلاسه کړې وې، نو ټولې ئې یوه په بلې پسې له ځالې لاندې وغورځولې، او ځای ئې هغو هګیو ته تش کړ چې مېرمن به ئې له دې وروسته اچوي!! دا ځکه چې ده د نوي ګډ ژوند پرېکړه په دې موخه کړې وه چې په خپله د بچیانو خاوند شي، وئې پالي او په دې توګه ئې نسل دوام وکړي او د فطرت غوښتنه ئې ترسره شي!!

ما ته ووایئ: دا صحنې موږ ته څه درس راکوي؟! آیا د یوه سالم الفطرت انسان لپاره دا کافي نه ده چې ووایي: الله تعالی د ژوو په فطرت کې جنسي غریزه او له هغه لذت اخیستل د دوی د نسل د بقاء لپاره ایښې نه یوازې د تلذذ او خوند اخیستو لپاره، هغه چې دا غریزه په غیر فطري طریقې او فقط د خوند اخیستو لپاره اشباع کوي، یقیناً چې دومره جاهل او کودن دئ چې دغه مارغان تر هغه ډېر شرف لري!! که تاسو د ژوو ژوند ته ځیر شئ نو دا به درته جوته شي چې د ټولو جنسي اړیکې د فطري قانون مطابق او د اولاد درلودو په موخه ترسره کېږي، قرآن د هغه الله تعالی کتاب دئ چې دا ټول ژوي ئې پیدا کړي او د دوی په فطرت کې ئې دا ځانګړتیاوې ایښې دي، نو ځکه د انسان د جنسي غریزې او د هغې د اشباع په اړه د قرآن لارښوونې

(c) ketabton.com: The Digital Library
همغسي دي چي د ژوو فطرت ئې غوښتنه کوي. قرآن جنسي بې لاريتوب او شذوذ د جاهليت له مظاهرو گڼي، د قرآن له نظره په هري ټولني کې چي د دې گنده او ناوړي عمل مظاهر راڅرگند شي نو هغه له تمدن وروسته پاته او جهل وهلې ټولنه ده. علم او تمدن انسان د قانونيت خوا ته کاږي او ټولې اړيکي د همدغي قانونمنۍ په سيوري کې تنظيموي او ټولنه له دې ژغوري چي قانون ترپښو لاندې شي، له حدودو تېرى وشي، نظم له منځه ولاړ شي، يو د بل پر حق او حد تېرى وکړي، د انسان په ژوند کې تر ټولو مهمه او اساسي قضيه د ده جنسي اړيکي دي چي د ده او د ده د نسل ژوند او دوام ورپوري تړلى دئ. د انسان د ژوند د دغه اساسي اړخ روغوالى، د قانون په چوکاټ کې د هغه تنظيمول او په دې برخه کې د پولو او حدودو د تر پښو لاندي کېدو مخنيوى د علم او تمدن له لومړنيو غوښتنو دي. جهل او د انسان له فطرت او د هغه د جسم د سلامتيا او روغتيا له غوښتنو او د هغه د روح او بدن له صحي اړتياوو بې خبري د دې سبب کېږي چي د انسان د ژوند دغه اړخ ته لازمه اعتنا ونه شي، ضوابط ئې تر پښو لاندي شي او له حدودو ئې تېرى وشي، مگر نه گورئ چي د لوېديزې نړۍ بې مهاره ټولنه له دې جهته څومره رنځ وړي او له څومره خطرناکو ناروغيو سره مخامخ ده؟ سيفليس او د ايډز وژونکې ناروغي د دې ټولني له مظاهرو يوه ده، د لوېديزې نړۍ زړه سواند پوهان په چيغو چيغو د خطر اعلان کوي چي يا آزادي جنسي اړيکي مهار کړئ او يا د هغه د بدو او تباه کوونکو عواقبو انتظار وکړئ، دا حالت به موږ له هغو بدو پايلو سره مخامخ کوي چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library
کورنیو د جوړېدا لړۍ پای ته ورسي او خلك د اولاد له درلودو او د هغوی د روزنې د تکلیفونو له گاللو ډډه وکړي!!

هغو خلکو ته حیران یو چې د زنا او د هغې د سزا په اړه د قرآن لارښوونې د اعتراض وړ گڼي!! دوی ته وایو: که تاسو د مذهبي انگېرنو له مخې اعتراض کوئ نو موږ ته په ټولې نړۍ او په ټول انساني تاریخ کې داسې د پام وړ مذهب راوښیئ چې زنا ته ئې د جرم او گناه په سترگه نه وي کتلې او سزا ئې همدومره او تر دې هم سخته نه وي ټاکلې!! که تاسو مسیحي او یهودي یئ نو د دواړو په مذهب کې زنا ته د لوی جرم په سترگه کتل شوي او سزا ئې رجم گڼل شوې!! هندوان ئې گناه گڼي او سزا ئې سوزول!! که تاسو بې مذهبه غربپال او کمونیستان یئ او داسې سزا د ترحم او عاطفې خلاف گڼئ نو زموږ ساده ځواب دا دئ: ستاسو د ترحم عملي بېلگې مو د بگرام، کندهار، ابوغریب او گوانتانامو په زندانونو کې ولیدې، آیا له داسې خلکو سره د ترحم خبره په خوله راوړل ښايي او دا حق لري چې د بل داسې سزا بې رحمي وگڼي چې د دوی تر وحشیانه سزاگانو ډېره نرمه وي؟!! تاسو چې په افغانستان او عراق کې څه وکړل، پر کورونو، کلیو، ښارونو، جوماتونو، مدرسو، د ښونو او راکتو ورول، په خوب ویده ښځې، ماشومان او بوډاگان وژل، په لمانځه ولاړو خلکو باندې راکټې ورول او د لمانځه په وخت کې چاودنې کول او بې گناه خلك په وینو کې رغړول، په زور د اعتراف اخیستو لپاره د بندیانو نوکان ایستل، په بل سگرېټ د بدن نرم ځایونه داغل، جوش اوبه او سره کړې تېل پرې پاشل، برقي شارټونه ورکول، د داړلو لپاره سپیان

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورتوشل، په اوبو کې ئې تر هغه سر ننایستل چې د مرګ پړاو ته نږدې شي!! دا سزاګانې هغه چا ته ورکوي چې یا ئې په خپلو کړنو اعتراف ته اړ کړي او یا د دوی د خوښې ګټور معلومات ترې ترلاسه کړي!! چا چې دا عذابونه تجربه کړي دي ته ترجیح ورکوي چې زر متروکې پر خپل نازک بدن قبولې کړي تر دې چې سر ئې په اوبو کې تر هغه وخته غوټه شي چې مرګ ته نږدې شي، یا ئې نوکان وایستل شي، یا برقي شارټونه ورکړی شي!! جورج بوش د امریکا مخکني جمهور رئیس اعتراف وکړ چې ما د همدغې سزا ورکولو اجازه ورکړې وه!! په هغو ورځو کې چې ما د دغې مبارکې سورې تفسیر لیکلو د ناټو ځواکونو د کنړ د غازي آباد ولسوالۍ پر کلي بمونه او راکټونه وورول، پنځه شپېته مظلوم او بې ګناه کلیوال ئې د ښځو، ماشومانو او بوډاګانو په شمول ووژل او ګڼ شمېر نور ئې ټپیان کړل، امریکایانو حتی خپله دروغجنه خواشیني هم ونه ښوده!! ورپسې ئې د ماښوګې په ولسوالۍ کې همداسې بمونه وورول او نه ماشومان ئې ووژل، دوی د لرګیو په راټولولو لګیا ول چې جهازونه راغلل او پر دوی ئې بمونه وورول، کله چې د کابل ذلیل حکومت د خلکو د غولولو لپاره خپل خفګان څرګند کړ او پر دې ظالمانه وژنې ئې اعتراض وکړ د امریکا د جنګ وزیر کابل ته راغی، له جمهور رئیس سره ئې وکتل او خبري رسنیو ته ئې وویل: ما د دې پېښې په اړه خپل خفګان او معذرت کرزي ته وړاندې کړ او هغه قبول کړ!! همدا او نور هیڅ!!! لا یوه اونۍ نه وه تېره شوې چې د خپلو بې پیلوټه طیارو له لارې ئې د شمالي وزیرستان په دته خیلو کې پر یوې قومي جرګې راکټې وورولې چې په ترخ

(c) ketabton.com: The Digital Library
کې ئې د لسګونو ټيپانو په خنګ کې اته څلوېښت بې ګناه قبائلي مشران ووژل شول. په همدغو ورځو کې د ډايوس په نامه د سي آى اې يوه جاسوس په پاکستان کې په رڼا ورځ او د ښار په منځ کې دوه پاکستانيان په ډزو ووژل، ده د هغي ډلي مشري په غاړه درلوده چي مأموريت ئې په پاکستان کې د امريکا مخالفين وژل، په جوماتونو، مدرسو او ښارونو کې چاودني کول، د مذهبي فرقو مشران وژل او له دې لاري د دوی تر منځ د مسلحانه نښتو اور ته لمن وهل وو، د پوليسو له لوري ونيول شو، قضيه محکمې ته وړاندې شوه، د امريکا لوړ پوړي چارواکي پاکستان ته ولاړل، او له جمهور رئيس او صدراعظم ئې وغوښتل چي دا قاتل خوشي کړي، اسلام آباد په دې وګواښل شو چي که ډايوس خوشي نشي نو کانګريس به له پاکستان سره د امريکا مرستي وځنډوي!! دا د تمدن او ترحم دروغجن او مکار مدعيان څنګه پر اسلام د اعتراض جسارت کوي؟ آيا داسي څوك د دې حق لري چي زناکار ته د اسلام قانوني سزا د ترحم خلاف وګڼي؟ هغه هم داسي زناکار ته چي له هرراز فشار، تهديد، وهلو او ځورولو پرته ئې په خپله اعتراف کړی؟!! اسلام نه يوازي د زور او جبر اعتراف د اعتبار وړ نه ګڼي بلکي شکمن اعتراف هم بې اعتباره ګڼي، د زنا د اثبات لپاره د تورن اعتراف (هغه هم څلور ځلي او په څلورو مجلسونو کې)، يا د څلورو داسي شاهدانو شهادت ضروري بولي چي د زنا عمل به ئې په خپلو سترګو ليدلی وي، حتی د همدې څلورو شاهدانو هغه شهادت هم د اعتبار وړ نه ګڼي چي يوازي ئې د تورنو بربنده پرېوتا او ملاسته په خپلو سترګو ليدلې!! د مېرمني په ضد د مېړه شهادت سره له

(c) ketabton.com: The Digital Library
دې نه مني چي څلور ځلې د الله تعالی په نامه لوړه وکړي او پنځم ځل ووايي: که ما دروغ ويلي وي نو پر ما دې د الله لعنت وي!! هغه مهال مېرمن د سزا وړ ګڼي چي په خپله اعتراف وکړي!! او دا ټول يوازي د دې لپاره چي قرآن انسان ته په درنه سترګه ګوري، د هغه سپکاوی، توهين، تعذيب او وژل نه خوښوي، د زناکار په څېر د ستر مجرم مجازات ئې هم په داسي ګرانو او پېچلو شرائطو او شواهدو پوري تړلی!!

له زاني او زانيه سره د نکاح حکم

قرآن په دې اړه فرمايي:

ٱلزَّانِي لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوۡ مُشۡرِكَةٗ وَٱلزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَآ إِلَّا زَانٍ أَوۡ مُشۡرِكٞۚ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٣ النور: ٣

دا زاني يوازي زناکاره يا مشرکه ښځه نکاح کوي، او دا زناکاره ښځه يوازي زناکار او مشرك ئې په نکاح کوي، او دا پر مؤمنانو حرام کړی شوي.

په دې مبارك آيت کې د زناکارو په اړه دا لارښووني شوې:

- ځوك چي زاني وي نو هغه يا زناکاره ښځه نکاح کوي او يا مشرکه، مزاج او سليقه ئې داسي رنګ غوره کړي چي همداسي ښځې خوښوي، جنسي تعلقات ئې همدې لوري ته بيايي، زناکاره ښځه هم د ده په څېر وي، يوازي زناکار او مشرك مېړه په لاس ورځي، پاك لمني ئې نه خوښېږي.
- له زناکارو سره نکاح پر مؤمنانو حرامه ده، يعني له مؤمنانو سره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ښايي چي له بدلمنو سره واده وکړي، بايد داسي مېرمن يا مېړه ځان ته انتخاب نه کړي چي له اخلاقي پلوه د اعتماد وړ نه وي، د ایمان تقاضا دا ده چي داسي څوك د ژوند د همسفر او ملگري په توگه غوره کړو چي خداېپال، ملتزم، پاك لمنی، امين او باوفا وي، او په خپلي غېږ کي صالح او مؤمن اولاد وروزي.

دا پوښتنه راولاړېږي چي آيا د زناکار او زناکاري نکاح يوازي په خپلو منځونو کي جائزه ده او له مؤمنانو سره ئې نکاح حرامه ده، داسي لکه له محرماتو سره نکاح؟ ځواب دا دئ چي که څوك په دې ناوړلي کار ککړ وي، لاس نه ترې اخلي او توبه نه کوي، نو له هغه سره له شکه پرته نکاح حرامه ده، هم د دې صريح آيت له مخي او هم د رسول الله صلی الله عليه و سلم د لارښوونو له مخي، خو که څوك توبه وکړي او ځان اصلاح کړي نو اميد دئ چي الله تعالی ئې په داسي نکاح ونه نيسي، هم ئې مخکنی گناه ورته وبخښي او هم ئې په راتلونکي کي له دې گناه وساتي. د آيت له الفاظو معلومېږي چي مصداق ئې هغه زناکاران دي چي دغي گناه ته دوام ورکوي او لاس نه ترې اخلي، نه هغه چي گناه ئې کړې خو ژر ئې توبه کړې او ځان ئې اصلاح کړی. د الزاني او الزانيه صيغې همدا مطلب افاده کوي.

د دې لپاره چي دا مطلب مزيد واضح شي لاندي روايات ستاسو مخي ته ږدم:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بن عَمْرِو قَالَ: كَانَتِ امْرَأَةٌ فِي جِيَادِ تُسَمَّى أُمَّ مَهْزُولِ، وَكَانَتْ تُسَافِحُ، وَكَانَتْ تَشْتَرِطُ لِمَنْ تَزَوَّجَهَا أَنْ تَكْفِيَهُ النَّفَقَةَ، فَاسْتَأْذَنَ رَجُلٌ رَسُولَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فِي نِكَاحِهَا،"فَقَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم: الزَّانِي لا يَنْكِحُ إِلا زَانِيَةً"، المعجم الكبير للطبراني والبيهقي

له عبد الله بن عمرو رضى الله عنه روايت دئ چي ويلي ئې دي: د جياد يوه مېرمن وه چي ام مهزول نومېده او بد لمنه (فاحشه) وه، د واده په اړه به ئې دا شرط وړاندي کولو چي دا به په خپله د مېړه نفقه پر غاړه اخلي (له هغو پيسو چي د بدلمنۍ له لاري ئې ترلاسه کوي) نو يوه سړي له رسول الله صلى الله عليه و سلم له هغې سره د نکاح اجازه وغوښته، نو رسول الله صلى الله عليه و سلم دا آيت ورته ولوست: الزَّانِي لا يَنْكِحُ إِلا زَانِيَةً.... و حرم ذالك على المؤمنين.

عن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم قَالَ « ثَلاَثَةٌ قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَنَّةَ مُدْمِنُ الْخَمْرِ وَالْعَاقُّ وَالدَّيُّوثُ الَّذِى يُقِرُّ فِى أَهْلِهِ الْخَبَثَ ». مسند احمد

له عبد الله بن عمر رضى الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم وفرمايل: درې کسان داسي دي چي الله تعالى جنت پرې حرام کړی: هغه چي تل شراب څښي، د پلار مور له لوري عاق (رټل) شوی او هغه ديوث چي په خپل ټبر کي (زنا او بدلمني گوري خو مخه ئې نه نيسي او) په خپل حال ئې پرېږدي.

نامحرم سړي او نامحرمي ښځي ته کتل

په دې اړه د قرآن لارښوونه دا ده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

قُلْ لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّواْ مِنْ أَبْصَٰرِهِمْ وَيَحْفَظُواْ فُرُوجَهُمْۚ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ
لَهُمْۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا يَصْنَعُونَ ٣٠ وَقُل لِّلْمُؤْمِنَٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ
أَبْصَٰرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَاۖ
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّۖ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ ءَابَآئِهِنَّ أَوْ ءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَآئِهِنَّ أَوْ أَبْنَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ
إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِيٓ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِيٓ أَخَوَٰتِهِنَّ أَوْ نِسَآئِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَٰنُهُنَّ أَوِ ٱلتَّٰبِعِينَ غَيْرِ أُوْلِي ٱلْإِرْبَةِ مِنَ ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ
يَظْهَرُواْ عَلَىٰ عَوْرَٰتِ ٱلنِّسَآءِۖ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ
مِن زِينَتِهِنَّۚ وَتُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
٣١ النور: ٣٠-٣١

مؤمنانو ته ووایه چي د خپلو سترګو (کتل) راکم کړي او خپل عورت وساتي، دا ورته ډېر غوره دئ، یقیناً چي الله په هغه څه ښه خبر دئ چي دوی ئې کوي. او باایمانه ښځو ته ووایه چي د خپلو سترګو (کتل) راکم کړي، او خپل فروج وساتي او خپله ګاڼه ښکاره نه کړي، مګر هغه ئې چي ښکاره وي او خپل ټکري دي په خپل ګرېوان واچوي او خپله ګاڼه دي له خپلو مېړونو، خپلو پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خوریيو، خپلو ښځو، خپلو وینځو، هغو ترلاس لاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library
سړو چې بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چې د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه څرګندوي او خپلې پښې دې داسې (پر زمکه) نه وهي چې هغه ګاڼه ئې معلومه شي چې پټوي ئې او اې مؤمنانو! ټول د الله لوري ته رجوع او توبه وکړئ چې بريالي شئ.

د دغو مبارکو آيتونو لارښووني دا دي:

- مؤمنان په دې ګمارل شوي چې د خپلو سترګو کتل راکم کړي او خپل عورت وساتي، دلته د سترګو په اړه د (يغضوا) صيغه کارول شوې چې کمول افاده کوي، او دې ته په پام سره چې ترې وروسته د عورت (شرم ځای) ساتنه راغلې نو مطلب ئې پردي او نامحرم ته له داسې کتني ډډه کول دي چې شهوت پاروي، لکه پر له پسې او زيات کتل او هغه هم د شهوت په نظر، ورپسې ويل شوي چې دا ورته ډېر غوره دئ، يعني همدا کار له اخلاقي پلوه ورته غوره دئ، په ګناه کې له پرېوتو ئې ساتي، او د آيت په پای کې ويل شوي چې الله تعالی په هغه څه ښه خبر دئ چې دوی ئې کوي. يعني دا لارښووني د هغه الله تعالی له لوري دي چې د انسان د کړنو او عملونو د پايلو او نتائجو په اړه بشپړ علم لري، د همدې جامع او کامل علم له مخې ئې دا لارښووني ورته کړې دي.
- با ايمانه ښځې هم په دې ګمارل شوې چې د خپلو سترګو کتل راکم کړي او خپل عورت وساتي او خپل زينت څرګند نه کړي، مګر هغه ئې چې څرګند وي. که څه هم په مخکني آيت کې حکم ټولو (نارينه وو او ښځو) ته متوجه وو، خو له دې کبله چې ښځو ته ځيني نوري لارښووني ضروري وې نو ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library
مخکنی حکم بیا تکرار شوی او پر هغه سربېره د خپل زینت نه ښودو لارښوونه هم ورته شوې. دلته څو پوښتني راولاړېږي: د زینت معنی څه ده؟ آیا مراد ئې ګاڼه او زینتي شیان دي، که د بدن سینګار شوي غړي او که په خپله جمال، ښکلا او ښایست؟ کوم څه ته څرګند زینت ویل شوي او له نه ښودلو مستثنا شوي؟ په دې اړه څو خبري باید په پام کې ولرو:

- د زینت معنی باید تر ټولو وړاندي په قرآن کې او مخصوصاً د دې آیت شاوخوا کې ولټوو او وګورو چي دلته په کومه معنی راغلی، دا صحیح نه ده چي د خپلي سلیقې او خوښي معنی ورواغوندو. په همدې آیت کې ویل شوي: ﴿وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ﴾: او خپلي پښې دي داسي (پر زمکه) نه وهي چي هغه ګاڼه ئې معلومه شي چي پټوي ئې)، دا فقره په ډېر وضاحت سره ښیي چي دلته زینت د ګاڼې په معنی راغلی، ځکه پر زمکه د پښو په کلکو وهلو سره یوازي پټه ګاڼه څرګندېږي او غږ ئې اورېدل کېږي او د نامحرم توجه جلبوي، نه بل څه، که دلته زینت له ګاڼې پرته په بله معنی نه شو اخیستی نو په مخکنیو کې ئې هم په بله معنی اخیستل بې دلیله خبره ده. دا صحیح نه ده چي څوك له خپله ځانه زینت د جمال او ښکلا په معنی تعبیر کړي او ادعاء وکړي چي مراد ترې مخ، سترګي او شونډي دي، په دې فقرې کې او ترې وړاندي فقرې کې چي وایي: ﴿وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾: او خپله ګاڼه دي نه څرګندوي، مګر هغه ئې چي څرګنده وي) زینت د ګاڼې په معنی راغلی او له ګاڼې پرته ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بلې معنی قطعاً نشو اخیستی، له دوارو په ځرګنده توګه معلومېږي چې له زینت نه مراد ګاڼه ده، ځکه په مخکني کې (ما ظهر منها) او په دې کې (ما یخفین من زینتهن) ویل شوي، پر زمکه د پښې کلك وهلو سره له ګاڼې پرته بل څه نه ځرګندېږي، نو اطلاق ئې په بل څه نشي کېدی. که له (ما یخفین) مراد ګاڼه وي نو له (ما ظهر منها) هم له ګاڼې پرته بل څه مرادول اشتباه ده. که څه هم زینت له ګاڼې علاوه په نورو معانیو هم راغلی وي. د قرآن په هیڅ آیت کې زینت د انسان د جمال، ښکلا او ښایست په معنی نه دئ راغلی، په مخ، شونډو او سترګو او نورو ښایسته برخو ئې اطلاق نه دئ شوی.

- د (ما ظهر منها) مراد نه مخ دئ او نه جامه، بلکې هغه ګاڼه ده چې ښځې ئې په مخ او لاسونو کې کاروي، لکه ګوتې، ټیك، ډیډې (والۍ)، او غاړګۍ. البته د ګاڼې د نه ځرګندولو مراد په اصل کې د وجود هغه برخه نه ځرګندول دي چې د تزئین لپاره ئې ګاڼه کارول کېږي، لکه غاړه، سینه، غوږونه، پزه او نور غړي. د آیت له دې برخې دا هم معلومېږي چې که ښځو خپل مخ سینګار کړی وي، سترګې ئې توري او شونډې ئې سرې کړې وي ورته روا نه دي چې لوڅ ئې کړي، ځکه چې د زینت له ځرګندولو منع کړی شوې دي. او زینت په اصل کې د دې لپاره وي چې د بل توجه ځان ته جلب کړي، هر هغه کار چې ښځې ئې د نامحرم د توجه راجلبولو لپاره وکړي ناروا دئ.

- ښځو ته لارښوونه شوې چې خپل ټکري دې پر خپل ګرېوان واچوي او خپله ګاڼه دې له خپلو مېړونو، پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو له زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خوریيو، خپلوانو ښځو، خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library
وینځو، هغو ترلاس لاندي سړیو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه څرګندوي او خپلي پښې دي داسي پر زمکه نه وهي چي پټه ګاڼه ئې معلومه شي. دلته هم څو پوښتني راولاړېږي: پر ګرېوان د ټکري اچولو معنی څه ده؟ آیا معنی ئې دا ده چي خپل ټکری به پر مخ داسي اچوي چي ګرېوان ئې هم پټ کړي؟ او که ئې معنی دا ده چي د ټکري یوه پیڅه به پر خپلي غاړي داسي راتاو کړي چي غاړه او ګرېوان ئې هم ورپټ کړي؟ په دې اړه هم د صحابه وو تر منځ د رأیي اختلاف تر سترګو کېږي او هم د فقهاوو او محدثینو تر منځ، هم د مخکنیو او هم د وروستنیو، ځیني د ښځو مخ او لاسونه تر بند پوري عورت نه بولي او پټ ساتل ئې فرض او واجب نه ګڼي او د ښځو د بدن همدا برخي د (ما ظهر) مصداق بولي، خو ځیني نور د دې پټول هم فرض ګڼي او د (ما ظهر) مصداق یا د ښځو جامه ګڼي یا په غیر قصدي توګه د مخ او لاسونو یا نورو برخو څرګندېدا ګڼي. احناف د لومړۍ رأیي پلوي کوي او یقیناً چي همدا رأیه دقیقه او سمه ده. دلائل ئې دا دي:

- د مخ پټول مو په هغه صورت کې فرض ګڼلی شو چي: ۱- د پټولو په اړه ئې د نص الفاظ صراحت ولري، حال دا چي په ټول قرآن کې د مخ پټولو په اړه صریح حکم نه مومو. ۲- که دا فرض وی نو د حج په دوران کې به ښځې د یوه فرض په ترک کولو نه مکلف کېدې او دا به نه ورته ویل کېدل چي د احرام په حالت کې به مخ او لاسونه نه پټوي. څوك چي حج ته د استثنائي حالت نوم ورکوي اشتباه کوي، په حقیقت کې حج معیاري حالت دئ، څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په حج کي جائز وي په بل وخت کي په اولی درجه جائز دي.

- که څوك د ډېر احتیاط له کبله افراط کوي نو دومره دي ووایي چي مخ پټول مستحب دي، نه دا چي فرض او واجب ئې وګڼي، هغه هم محیط ته په پام سره.

- د نارینه او ښځي لپاره د فرض حجاب حد همغه دئ چي په حج کي باید مراعات شي، تر دې زیات ئې په مستحباتو کي راځي.

- دې ته باید متوجه وو چي د نارینه او ښځي لپاره د احرام لباس یو داسي معیار دئ چي ښیي مسلمان نارینه او مسلمانه ښځه په همدومره لباس مکلف دي، تر دې زیات ئې نه فرض دي او نه واجب، بلکي مستحب دي او د دوی خوښي او ظروفو ته پرېښودل شوي، که د حج په څېر ستر عبادت کي، د بیت الله خوا ته، د لکونو خلکو په منځ کي دومره لباس کافي وي؛ نو په نورو وختونو کي خو په اولی درجه کافي دئ، څوك چي وایي نارینه د سر په پټولو او ښځه د مخ او لاس په پټولو مکلف دي په دین کي غلو او بې ځایه سختي کوي او خلك په هغه څه مکلف کوي چي الله تعالی نه دي پرې ګمارلي، که د ښځي لپاره مخ او لاسونه پټول ضروري وی نو الله تعالی به د حج په دوران کي پرې مکلفه کړې وه او که د نارینه لپاره سر پټول ضروري وی نو الله تعالی به په حج کي پرې مکلف کړی وو. ښځي به په دې نه ګمارل کېدې چي د حج په دوران کي به نه مخ پټوي او نه به دستکشي په لاس کوي، نارینه به پر دې نه ګمارل کېدل چي سر به نه پټوي او داسي بوټونه به نه پښو کوي چي تر پښو ئې زیاتي پښي ورپټي کړي، که مخ او لاسونه پټول

(c) ketabton.com: The Digital Library
فرض وی نو ښځو ته به جائز نه وه چي په لوڅ مخ او له دستکشو پرته لوڅو لاسونو سره لمونځ وکړي، که څه هم خوا ته ئې کوم نامحرم نه وي!! له پکول، خولۍ، پټکي او لونگۍ سره لمونځ کول یو برابر دي، او حتی ویلی شو چي که څوك د الله تعالی په وړاندي د خپل عجز او انکسار ښودلو لپاره لوڅ سر ودرېږي نه یوازي گناه ئې نه ده کړې بلکي د ثواب داسي کار ئې کړی چي د حج په دوران کي ئې کوي. د احنافو د فقهاوو رأیه همدا ده، اهل حدیث د احنافو له رأیي سره مخالفت کوي او هغه احادیث هم یا نه مني او یا ئې تأویلوي چي د احنافو د رأیي تأیید کوي. دوی وایي: د حج په دوران کي ښځي باید نقاب پر مخ راکش کړي خو داسي چي له مخ سره به ئې نه لگېږي!! گواکي په دې سره ئې هم پر حدیث عمل کړی او هم ئې پر خپل مذهب!! ځیني بیا داسي دي چي وایي په لوڅ سر لمونځ کول مکروه دي!! که پوښتنه وکړو چي د کوم نص په استناد؟ قرآن خو دا خبره نه ده کړې، په احادیثو کي خو دا خبره نه ده شوې، رسول الله **صلی الله علیه و سلم** خو هم د حج په دوران کي لوڅ سر لمونځ کړی او هم په ځینو نورو وختونو کي، تاسو د څه په استناد دا خبره کوئ؟! داسي څه به ترې واورې چي حیران به شې، وایي: الله تعالی فرمایلي: خذوا زینتکم عند کل مسجد، د دې آیت ترجمه هم داسي کوي: هر جومات ته د تلو په وخت کي خپل زینتي لباس واغوندئ، خو نه د دې آیت ترجمه دغسي ده او نه ئې مطلب دا دئ چي پگړۍ یا خولۍ په سر کړئ، ځکه دلته مسجد د اسم زمان په توگه راغلی نه د اسم مکان، مراد ئې د سجدې او لمانځه وخت دئ نه جومات، او مقصد ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دئ چي د هغو خلکو غلطه عقيده ترديد کړي چي وايي په زړو، خيرو، خيرنو، پينه شوو، وړينو، کرباسي او ملنګي جامو کې لمونځ کول ډېر ثواب لري!! الله تعالى فرمايي چي تر ټولو ښکلې جامې مو د لمانځه لپاره واغوندئ، الهي شريعت موږ ته وايي چي جومات ته د تلو په وخت کې ښې جامې واغوندئ، عطر ووهئ، که مو داسي څه خوړلي وو چي له خولې مو بد بوی تلو يا د ډېرو خولو په سبب بد بوی درنه تلو جومات ته له تللو ډډه وکړه، ځان پاکيزه او ستره کړه بيا جومات ته ولاړ شه. د خذوا زينتکم معنى او مراد دا دئ، نه د خولۍ او پګړۍ په سر کول.

- که په حجاب کې مخ شامل وی نو په دېرشم آيت کې دې حکم مورد نه درلود چي مؤمنانو ته ووايه: خپلې سترګې ټيټې واچوي، دا حکم خو په هغه صورت کې وارد دئ او مجال لري چي د ښځو مخ لوڅ وي.

- د سترګو ټيټ اچول غوره کار دئ؛ له ګناه د مخنيوي وسيله ده، الله تعالى مؤمنان پرې ګمارلي، خو دې ته بايد متوجه وو چي کتل خو پرېږدئ حتى له زنا مخکې ټول ناروا کارونه په صغيره ګناهونو کې راځي، نه په کبيره ګناهونو کې او د يوه فرض په پرېښودو کې.

- د ښځو لپاره د سترګو ټيټ اچول همغه حکم لري چي د نارينه وو لپاره ئې لري، په دې دواړو کې په تفکيك او امتياز باور درلودل د دې آيتونو د روحيې خلاف خبره ده.

- په قرآن کې د ستر په ارتباط درې الفاظ راغلي: حجاب، خمر او جلابيب، ځيني دا درې واړه سره خلط کړي او د ټيکري او پړوني په معنى ئې ونيسي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال دا چي حجاب هغه څه ته ویل شوي چي د دوو لوریو تر منځ د لیدا مانع شي، لکه د دروازې پر سر پرده، کومه دړه او دېوال، قرآن د حجاب لفظ هلته کارولی چي مؤمنانو ته وایي: کله چي له امهات المؤمنین (د رسول الله صلی الله علیه و سلم له مېرمنو) کوم څه غواړئ نو د حجاب (پردې) تر شا ئې وغواړئ، د حجاب له شا ورغږ کړئ چي اې د مؤمنانو مورې! دا شی مي په کار دئ. دغي لارښووني ته په پام سره ویلی شو چي ټیکري ته د حجاب نوم ورکول او مستوري ښځې ته محجبه ویل غلطه نومَوَنه ده. خمار هغه واړه ټیکري ته وایي چي مېرمني ئې پر سر کوي او غاړه او ګرېوان پرې پټوي، او جلباب هغه لوی پړوني ته وایي چي ښځې ئې پر خپل سر اچوي او پر خپل ټول ځان ئې راتاووي.

- موږ په هغه صورت کي ادعاء کولی شوی چي مخ هم په خمار (ټیکري) سره پټول ضروري دي چي تر جیوبهن مخکي د وجوههن ذکر راغلی وی، که مراد د مخ پټول وی نو دوه خبري ضروري وې: ۱- باید په صراحت سره د مخونو (وجوههن) یادونه شوې وی، ۲- د مخ لپاره باید د غطاء (پټولو) لفظ راغلی وی نه د یضربن چي دلته د غوړولو او اچولو په معنی دئ، له مخ سره د غطاء لفظ ښایي او پر ګرېوان د ټیکري له اچولو سره د یضربن صیغه.
- ځیني د ابن شهاب الزهري په هغه روایت استناد کوي چي د افك د قضیې په ارتباط راغلی او په هغه کي عائشې رضی الله عنها ته دا وینا منسوب شوې چي د حجاب آیت نازل شوی وو نو ځکه ما خپل مخ په ټکري پټ کړ. د دې روایت په اړه څو پوښتني شوې چي هیڅ ئې ځواب نه دئ ویلی: د

(c) ketabton.com: The Digital Library
الاحزاب سوره او په هغې کې د حجاب آيت د بني المصطلق له غزوې او د افك له پېښې وړاندې نازله شوې که وروسته؟ که وايي چې وروسته نازله شوې نو د روايت دا برخه ردوي چې د حجاب حکم د بني المصطلق له غزوې مخکې راغلى وو او که وايي چې وړاندې نازله شوې نو په دې سره د روايت هغه برخه ردوي چې د سعد بن معاذ رضى الله عنه او په جومات کې د هغه د وينا يادونه کوي ځکه سعد بن معاذ رضى الله عنه د احزاب په غزوې کې ټپي شوى او لږ وروسته له همدې ټپ وفات شوى!! همدا راز عائشې رضى الله عنها ته دا وينا منسوبول چې د حجاب آيت ته په پام سره ئې خپل مخ پټ کړى، صحيح انتساب نه دئ، ځکه د حجاب د آيت موضوع د مخ پټول نه بلکې له امهات المؤمنين د پردې له شا څه غوښتل دي، که په ټکري سره د مخ پټولو يادونه ئې کړې وى نو د احزاب د سورې ٥٩ آيت ته به ئې اشاره کوله چې وايي: يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزۡوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ يُدۡنِينَ عَلَيۡهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّۚ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَن يُعۡرَفۡنَ فَلَا يُؤۡذَيۡنَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٥٩ : اې پيغمبره! خپلو مېرمنو، او خپلو لوڼو او د مؤمنانو مېرمنو ته ووايه چې خپل پړوني ورباندې راتاو کړي، همدا دې ته نږدې ده چې وپېژندى شي او ونه ځورول شي، او الله مهربان بخښونکى دئ.

- په ٣١ آيت کې چې ويل شوي باايمانه ښځې دې خپل زينت له خپلو مېړونو، پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خورييو، خپلو ښځو، خپلو وينځو، هغو ترلاس لاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه څرګندوي، دلته څو پوښتني راولاړېږي: دا کوم زينت دئ چي پر مېړه علاوه پورتنيو ته ئې هم ښوول مانع نه لري؟ او دا کوم زينت دئ چي له خپلوانو او شاوخوا ښځو پرته ئې نورو ښځو ته هم ښودل جائز نه دي؟ آيا د دې زينت اطلاق له ګاڼې پرته په بل څه کولی شو؟ دوه ځوابونه درلودی شو: يو دا چي د بدن ځيني برخي داسي دي چي له مېړه علاوه د ښځي نور خپلوان ئې هم له ليدو نه دي منع شوي، لکه وېښتان، غاړه، مټ، او ګواګي په دې آيت کي په زينت سره همدغو برخو ته اشاره شوې. بل دا چي ښځي له دې منع شوې چي خپله ټوله ګاڼه له مېړه او پورتنيو خپلوانو او نږدې خلکو پرته بل چا ته وښيي. د دې پوښتنو مختصر او يوازينی ځواب دا دئ چي دلته له زينت مراد ګاڼه ده نه بل څه. که د آيت الفاظو ته ځير شو نو په يقين سره ويلی شو چي دوهمه رأيه دقيقه ده، دا ځکه چي زينت په عامه صيغه راغلی د خاصولو لپاره ئې هيڅ موجه دليل نه مومو، په کوم دليل به يوازي څو غړي ترې مرادوو؟ مخ او لاس له پرديو ښځو هم ستر نه دئ او له مخ، لاس او پښې پرته نور غړي خپلوانو نارينه وو ته هم ښودل منع دي. دا به ډېره عجيبه وي چي څوك دلته (نساءهن) داسي تعبير کړي چي ګواکي پرديو ښځو ته خپل جمال ښودل منع دي او خپلو ته ئې ښودل مانع نه لري!! حال دا چي معنی ئې له کوم شك پرته دا ده چي له خپلوانو پرته نورو ښځو ته د خپلو ګاڼو له ښودلو منع شوې، ښځو ته د سينګار او د ګاڼو د کارولو امتياز ورکړی شوی، خو دا د خپل مېړه په وړاندي او د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارضاء او توجه جلبولو په موخه نه د پردي نارينه د توجه جلبولو او يا له نورو ښځو سره د مسابقې، رقابت او ځان ښودني لپاره. له داسي ځان ښودنو چي په ټولني کي کومي فتنې راولاړېږي له هيڅ عاقل انسان پټي نه دي، که په يوې ميلمستيا او واده کي ځينو ښځو سينګار کړی وي او رنګ رنګ ګاڼې ئې اچولې وي او په خوا کي ئې داسي مېرمني وي چي د سرو زرو ګاڼې خو پرېږده حتی سمي جامې هم نه لري، په دې سره له يوې خوا د دوی تر منځ جدي کرکه او دښمني راپيدا کېږي، له بلي خوا نوري مېرمني دې ته هڅول کېږي چي خپل مېړونه دې ته اړ کړي چي دوی ته هم همداسي ګاڼې برابري کړي، که له حرامو لارو وي او که له حلالو!! دا يقيناً چي ټولنه د منفي رقابتونو او حسادتونو په لوري بيايي او فتنې راولاړوي. قرآن د قارون يادونه کوي چي په ګاڼو ئې ځان سينګار کړی خپل قوم ته راووت، ناپوهانو د ده حالت ته په پام سره وويل: کاش موږ هم د ده په څېر وی او همغه څه مو درلودی چي ده ته ورکړی شوي!!

يقيناً چي د حجاب په اړه د هغو خلکو رأيه ډېره کمزورې ده چي د ښځو مخ او لاسونه هم په ستر کي شاملوي او فرض ئې ګڼي، همغسي کمزورې لکه جومات ته د ښځو د تګ په اړه د دوی رأيه. په دې اړه ټول مسلمانان متفق دي چي د رسول الله صلی الله عليه و سلم په زماني کي او د هغه تر رحلت پوري ښځي جومات ته تلې او د جَماعت په لمونځونو کي ئې له نارينه وو سره يو ځای برخه اخيسته، داسي چي مخکي به نارينه، ورپسې ماشومان او د صفوفو په وروستۍ برخي کي به ښځي ودرېدې، د اختر په لمونځونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library
به ئي هم برخه اخيسته، او كله كله به رسول الله صلى الله عليه و سلم د دوی لپاره بېله غونډه جوړوله او دوی ته به ئې ځانګړې موعظه اوروله. نه يوازې دا چې مسجد ته تلې او د جماعت په لمونځونو کې به ئې شرکت کولو بلکې ګڼ شمېر مېرمنو د امهات المؤمنين په شمول په غزواتو کې هم شرکت کړی. په دې اړه روايات دومره زيات او دومره صريح دي چې هيڅوك ترې انکار نشي کولی. راشئ وګورو چې قرآن په دې اړه څه حکم کړی، آيا په قرآن کې داسې لارښوونې مومو چې جومات ته د ښځو د تلو جواز ترې استنباط شي؟ رسول الله صلى الله عليه و سلم په دې اړه څه لارښوونې کړې؟

قرآن په مکرره توګه او په عامه صيغه (ټولو مؤمنانو) ته سپارښتنه کوي چې خپل لمونځونه په جمع اداء کړئ، په جمع د لمانځه دا سپارښتنه عامه ده، ټولو مؤمنانو ته راجع ده، يوازې د نارينه وو لپاره نه ده، د قرآن بل آيت په دې ګواهي ورکوي چې ښځې هم په دې سپارښتنې کې شاملې دي، ځکه قرآن د مريم عليها السلام په اړه فرمايي:

يَٰمَرۡيَمُ ٱقۡنُتِي لِرَبِّكِ وَٱسۡجُدِي وَٱرۡكَعِي مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ٤٣

آل عمران: ٤٣

اې مريمې! خپل رب لره تسليم اوسه، سجده کوه او له رکوع کوونکو سره يو ځای رکوع کوه.

د مريمې عليها السلام يادونه د دې لپاره راغلې چې وښيي يوه مؤمنه مېرمن بايد څنګه وي، مريم عليها السلام ته د عالم پر ټولو ښځو فضيلت

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورکړی شوی، قرآن هغه د مؤمنو مېرمنو لپاره د غوره مثال او بېلگې په توگه معرفي کوي. د مریم علیها السلام روزنه په مدرسه او جومات کې شوې او هغه ستر شخصیت ترې جوړ شوی چې د انساني تاریخ له پیل تر پای پورې هیڅ ښځه د هغې مقام ته نشي رسېدی، دې ته له نورو لمونځ کوونکو سره د لمونځ کولو سپارښتنه نه ځانگړې او خصوصي سپارښتنه ده او نه منسوخ شوې سپارښتنه. البته ښځو ته دا لارښوونه د نارینه وو له اړوند سپارښتنې یوازې دومره توپیر لري چې نارینه جومات ته پر تلو مکلف شوي او ښځو ته دا رخصت ورکړی شوی چې کولی شي جومات ته ولاړې نشي او په خپل کور کې لمونځ وکړي، خو که ئې وغوښتل جومات ته ولاړه شي هیڅوک ئې د مخنیوي حق نه لري. دا د رسول الله صلی الله علیه و سلم داسې مکرره سپارښتنه ده چې د حجة الوداع په تاریخي او مهمې خطبې کې ئې هم د نورو سترو او مهمو امورو تر څنگ یو ځل بیا تکرار کړه.

عَنْ عَائِشَةَ- رضی الله عنها- قَالَتْ خَرَجَتْ سَوْدَةُ بَعْدَ مَا ضُرِبَ الْحِجَابُ لِحَاجَتِهَا، وَكَانَتِ امْرَأَةً جَسِيمَةً لاَ تَخْفي عَلَى مَنْ يَعْرِفُهَا، فَرَآهَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَقَالَ يَا سَوْدَةُ أَمَا وَاللَّهِ مَا تَخْفَيْنَ عَلَيْنَا، فَانْظُرِى كَيْفَ تَخْرُجِينَ، قَالَتْ فَانْكَفَأَتْ رَاجِعَةً، وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فِي بَيْتِى، وَإِنَّهُ لَيَتَعَشَّى. وَفِي يَدِهِ عَرْقٌ فَدَخَلَتْ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي خَرَجْتُ لِبَعْضِ حَاجَتِى فَقَالَ لِي عُمَرُ كَذَا وَكَذَا. قَالَتْ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ ثُمَّ رُفِعَ عَنْهُ وَإِنَّ الْعَرْقَ فِي يَدِهِ مَا وَضَعَهُ فَقَالَ " إِنَّهُ قَدْ أُذِنَ لَكُنَّ أَنْ تَخْرُجْنَ لِحَاجَتِكُنَّ ". بخاري: ٤٧٩٥

له عائشې رضی الله عنها روایت دئ چې د حجاب له لازمېدو وروسته، سوده

(c) ketabton.com: The Digital Library
رضی الله عنها (په حجاب کې) د کوم ضرورت لپاره بهر ووتله، هغه دنګه مېرمن وه، چا چې پېژندله نو پرې پټه نه پاته کېده، عمر رضی الله عنه ولیده او ورته وئې ویل: اې سوده! والله چې پر موږ پټه نه پاته کېږې، وګوره څنګه وځې! وايي: هغه بېرته راستنه شوه، په داسې حال کې چې رسول الله صلی الله علیه و سلم زما په کور کې وو او ماښامنی ئې خوړلو او په لاس کې ئې غوښین هډوکی وو، هغه راغله او وئې ویل: یا رسول الله! زه د ځینو اړتیاوو لپاره بهر ووتلم او (عمر رضی الله عنه) دا دا راته وویل، (عائشه رضی الله عنها) وايي: الله تعالی هغه ته وحې وکړه، بیا په داسې حال کې ترې لوړه شوه چې هغه غوښین هډوکی ئې لا په لاس کې وو او وئې فرمایل: یقیناً چې تاسو ته د خپلو حاجتونو او اړتیاوو لپاره د وتلو اجازه درکړی شوې.

د دې روایت له مخې دا خبره په ډاډ او اطمئنان سره کولی شو قطعاً د توجیه وړ نه برېښي چې عمر رضی الله عنه به د رسول الله صلی الله علیه و سلم د دې وینا له اورېدو وروسته هم په خپلې رأيي ټینګار کړی وي!! او ښځې به ئې جومات ته له تلو منع کړې وي.

حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ أَيُّوبَ قَالَ سَمِعْتُ عَطَاءً قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ قَالَ أَشْهَدُ عَلَى النَّبِيِّ صلی الله علیه و سلم- أَوْ قَالَ عَطَاءٌ أَشْهَدُ عَلَى ابْنِ عَبَّاسٍ- أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و سلم خَرَجَ وَمَعَهُ بِلاَلٌ، فَظَنَّ أَنَّهُ لَمْ يُسْمِعِ النِّسَاءَ فَوَعَظَهُنَّ، وَأَمَرَهُنَّ بِالصَّدَقَةِ، فَجَعَلَتِ الْمَرْأَةُ تُلْقِى الْقُرْطَ وَالْخَاتَمَ، وَبِلاَلٌ يَأْخُذُ فِي طَرَفِ ثَوْبِهِ. (بخاري: ٩٨)

له ابن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چې: یو ځل رسول الله صلی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

عليه و سلم په داسي حال كي (د نارينه وو له ليكو يا منځه) ووت چي بلال رضی الله عنه هم ورسره وو (ښځو ته ورغی) گمان ئې وكړ چي ښځو د ده وعظ او نصيحت نه دئ اورېدلی، نو هغوی ته ئې وعظ وكړ، د صدقې وركولو امر ئې ورته وكړ، نو ښځو خپلي لښتۍ او گوتې د صدقې په توگه اچولې او بلال رضی الله عنه په خپلي لمن كي راټولولې. د دې روايت په اړه څو خبري توجه غواړي: د دې روايت په اصلي مطلب هلته سم پوهېدی شو چي نور روايات هم وگورو، د نورو رواياتو په رڼا كي راته جوته كېږي چي دا د اختر لمونځ وو، پيغمبر عليه السلام لومړی لمونځ كړی، بيا ئې خطبه ويلې، بيا د خلكو له منځه تېر شوی او د ښځو د لمانځه ځای ته ورغلی، هغوی ته ئې بيا وعظ كړی، د صدقې وركولو ته ئې هڅولې او هغوی خپلي گاڼې صدقه كړې.

دا او دې ته ورته گڼ شمېر روايات ښيي چي د پيغمبر عليه السلام په دوران كي ښځو د جماعت په لمونځونو كي شركت كولو، د ودرېدو ځای ئې بېل او د نارينه وو تر شا وو، پيغمبر عليه السلام د هغوی روزني ته خاصه توجه كوله، د اختر په لمانځه كي له عامي خطبې وروسته د ښځو خوا ته ورغلی او هغوی ته ئې بيا وعظ كړی. خو متأسفانه اوس حالت داسي دئ چي ښځې مېلو، ودونو، زيارتونو ته تلی شي، نه خاوندان او خپلوان پرې اعتراض كوي او نه واعظان، خو جومات ته ئې تگ ممنوع دئ!! څوك چي وايي اوس د فساد او فتنو دور دئ نو ځكه جومات ته د ښځو تگ ښه نه دئ!! هغوی ته وايو:

له فساد او فتنو نه د ښځو د مخنيوي لار خو دا ده چي هغه جومات

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته راشي او وعظ واوري.

ځوك وايي چي د پيغمبر عليه السلام په وخت کي تر نن نه فتني لږي وې؟! دا خبره يوازي هغه ځوك کولی شي چي له حقائقو بې خبر وي، په مدينه کي ښځي هغه مهال جومات ته تللې چي محدود شمېر کسانو ايمان راوړی وو، قرآن وايي چي ډېر ځلي به منافقينو، مرجفينو او د بيمارو زړونو خاوندانو هغه ښځي ځورولې چي جومات ته به تلې، د دغو مفسدينو له امله ئې ښځي جومات ته له تلو منع نه کړې بلکي امر ئې ورته وکړ چي له جلباب سره جومات ته ولاړي شي.

آيا ځوك دا حق لري چي ووايي: اوس د فتنې دور دئ نو ښځي دي حج نه کوي، يا د حج په دوران کي دي مخ او لاسونه هم پټوي؟ که دا حق نه لرو نو له جومات ئې څنګه منع کوو؟ رسول الله صلی الله عليه و سلم خو د خپل مبارك ژوند په وروستيو شېبو او په خپلو وروستنيو خطبو کي فرمايلي: که ستاسو ښځي غواړي چي په جومات کي لمونځ وکړي نو مخنيوی ئې مه کوئ!!!

ځوك چي وايي د عمر رضی الله عنه په وخت کي دا پرېکړه وشوه چي ښځي دي جومات ته نه ځي! هغوی ته وايو: دا نه د يوه حکم د تغيير په معنی اخيستی شو او نه د تعطيل په معنی، يوازي دومره ويلی شو چي که دا ادعاء صحيح وي نو دا پرېکړه هغه مهال د خاصو ظروفو او شرائطو په وجه شوې، داسي نه ده چي د دې پرېکړي مخالفت حرام او ناجائز وي او نن چي د اسلام او مسلمانانو مصلحت دا تقاضا او غوښتنه کوي چي د ښځو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديني او اخلاقي روزني ته لازياته توجه وشي او له نورو ځاووو ئې مخ جومات ته واړوو نو دا کار حرام او ناروا وګڼو!! حرام هغه دي چي الله تعالی او د هغه رسول حرام کړي.

ځيني وايي: کاش اوس داسي جوماتونه او داسي واعظان وی چي د ښځو روزنه وکړی شي،... د کومي فتنې له مخي چي د ښځو لمونځ په کور کي غوره ګڼل شوی کېدی شي هغه په جومات کي د ننه احتمالي فتنه وي نه د لاري په اوږدو کي. د دوی په ځواب کي بايد ووايو: که رسول الله صلی الله عليه و سلم ښځو ته ويلي وی چي ستاسو لمونځ تر جومات په کور کي غوره دئ نو يوه ښځه به هم جومات ته نه وه تللې، د ښځو له عمل او د رسول الله صلی الله عليه و سلم له ويناوو معلومېږي چي د پيغمبر عليه السلام تر رحلت پوري ښځي جومات ته راتلې، او رسول الله صلی الله عليه و سلم په خپلي وروستۍ خطبې کي دا سپارښتنه کړې ده چي که ښځو غوښتل جومات ته ولاړي شي مخنيوی ئې مه کوئ، رسول الله صلی الله عليه و سلم حتی د عمر رضی الله عنه دا مطالبه ونه منله چي ويل ئې: يا رسول الله! خپلي مېرمني دي بهر ته له وتلو منع کړه، رسول الله صلی الله عليه و سلم له څه ځنډ وروسته وفرمايل: ما ته وحي شوې چي دوی منع نه کړم. موږ يوازي د دومره څه ويلو حق لرو چي ووايو: جوماتونه بايد داسي جوړ شي چي هم د ښځو د لمانځه ځای بېل وي او هم ئې د تګ راتګ لاره بېله وي، خو هغه حلال کار نشو حرامولی چي رسول الله صلی الله عليه و سلم نه دئ تحريم کړی. د عمر رضی الله عنه په اړه په رواياتو کي راځي چي هغه له کوره د ښځو له

(c) ketabton.com: The Digital Library
وتلو او د جومات ته تلو سره موافق نه وو، خو عملاً ئې حالت داسي وو چي دی به مخکي جوماتت ته روان وو او مېرمن به ئې ورپسې وه خو هغه ئې منع کولی نشوی.

له نامحرم سره خلوت

اسلام زنا تحریم کړې او هر هغه څه ئې هم منع کړي چي زنا ته لار آواروي او په زنا منتج کېږي، د نامحرمو تر منځ په خلوت کي او یوازي ناسته او ولاړه ئې هم په دې لړ کي نېولې او هغه ئې ناجائز ګڼلې، دې روایاتو ته ځير شئ:

عن جابر.... مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يَخْلُوَنَّ بِامْرَأَةٍ لَيْسَ مَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ مِنْهَا فَإِنَّ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ ». مسند احمد

له جابر رضی الله عنه روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: څوك چي پر الله او د آخرت پر ورځې ایمان لري له کومي ښځې سره دي په داسي حال کي ګوښی نه ګوري چي له هغې سره خپل محرم نه وي، ځکه درېیم به ئې شیطان وي.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ : سَمِعْتُ النَّبِيّ صلى الله عليه و سلم ، يَقُولُ : لا يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ وَلا تُسَافِرُ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ. البيهقي

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ سَمِعْتُ النَّبِىّ صلى الله عليه و سلم يَقُولُ :«لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ وَلاَ تُسَافِرُ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ ». رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ فِى الصَّحِيحِ عَنْ عَلِىِّ بْنِ الْمَدِينِىِّ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِى بَكْرِ بْنِ أَبِى

(c) ketabton.com: The Digital Library
شَيْبَةَ وَزُهَيْرِ بْنِ حَرْبٍ كُلُّهُمْ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ.

عن ابْنِ عَبَّاسٍ يَقُولُ سَمِعْتُ النَّبِىَّ صلى الله عليه و سلم يَخْطُبُ يَقُولُ « لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ وَلاَ تُسَافِرِ الْمَرْأَةُ إِلاَّ مَعَ ذِى مَحْرَمٍ ». مسلم

له ابن عباس رضی الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم په خطبې کې فرمايلي: نه دي کوم سړی له داسي ښځي سره گوښی گوري چي محرم ئې ورسره نه وي او نه دي ښځه له محرم پرته سفر کوي.

د جنسي شذوذ انتهاء او بدي پايلي

قرآن په دې اړه فرمايي:

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ إِنَٰثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَٰنًا مَّرِيدًا ١١٧
لَّعَنَهُ ٱللَّهُۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ١١٨ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ
وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَءَامُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلْأَنْعَٰمِ وَلَءَامُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ
خَلْقَ ٱللَّهِۚ وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيْطَٰنَ وَلِيًّا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ
خُسْرَانًا مُّبِينًا ١١٩ يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْۖ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا
١٢٠ أُوْلَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ١٢١

النساء: ١١٧-١٢١

دوی خو له الله پرته يوازي د ښځو عبادت کوي او له سرکښ شيطان پرته د

(c) ketabton.com: The Digital Library
بل څه عبادت نه کوي. همغه چي الله رټلی او ویلي ئې دي: هرومرو به ستا له بندګانو ټاکلې برخه ترلاسه کوم. او حتماً به ئې تېرباسم او حتماً به هیلې په کې راولاړوم او خامخا به ورته امر کوم نو د څاروو غوږونه به غوڅوي او هرومرو به ئې ګمارم نو د الله د مخلوق جوړښت به بدلوي او څوك چي له الله پرته شیطان دوست ونیسي نو په ښکاره تاوان سره ئې تاوان وکړ. وعدې ورسره کوي او هیلې په کې راولاړوي او شیطان خو له تېرایستو پرته څه وعده نه ورسره کوي. دوی همغه دي چي مېشت ځای ئې دوزخ دئ او له هغه به د خلاصون چاره نه مومي.

د دې مبارکو آیتونو ستر ستر ارشادات دا دي:

- څوك چي له الله پرته بل ته د دعاء لاسونه اوچتوي، خپل حاجات وروړاندي کوي او د هغه عبادت کوي، ډېر کمزوري معبودان مرستي ته رابلي، ډېریو مشرکانو د ښځو په څېره کې ځان ته معبودان جوړ کړي او عبادت ئې کوي، دوی یوازي د ښځو عبادت کوي، جنسي بې لارېتوب ئې هغه ځای ته ورسوي چي پر زړه او ذهن ئې بې مهاره جنسي تمایلات مسلط شي، ټول ژوند ئې د دې تر اغېز لاندي راشي، هر څه له دغي زاویې ګوري، د جنسي هوس بنده شي، هم ئې دوستي د دې لپاره وي او هم ئې دښمني، له دې پرته بله مینه نه پېژني، شراب دا اور لا تېز کړي، د ښځو او نارینه وو آزاد اختلاط او بربنډتوب وړباندي مزید تېل توی کړي، مسته موسیقي، رقص او نڅا او د عشق او شهوت په ستاینې کې سندرې لازیات ورته لمن ووهي، هم ئې بتان او هم ئې مجسمې د ښځو انځورونه شي . که تاسو دا اوس غربي

(c) ketabton.com: The Digital Library
ټولني ته لږ په دقت سره ځير شئ نو د قرآن د دغه آيت مصداق به په خپلو سترګو وګورئ، هري خوا ته به دي د ښځو مجسمې ترسترګو شي، هم په معبد کې او هم په مغازه کې، هم د کشيش په وينا کې او هم د ټلويزيون په تجارتي اعلاناتو کې، هلته د تجارت لپاره ښځه او د دې ښايست استعماليږي، هلته لوړو مراتبو ته رسېدل د ښځو له لاري وي، هلته مور او پلار هېر شوي، د دې ميني ټغر ټول شوی، ځای ئې جنسي هوس او تعلق ته خالي شوی، له نکاح او د کورنۍ له جوړولو ډډه کېږي دا ځکه چي نکاح د آزاد جنسي تعلقاتو مانع کېږي، له اولاد سره د ښځي او مېړه علاقه او مينه نشته او دا د دې لپاره چي اولاد ساتل او روزل زحمت غواړي او د جنسي تلذذ او خوند اخيستو په وړاندي خنډ کېږي، مېړه او ښځه د دې پر ځای چي اولاد ولري، سپی او پشۍ ساتي، ځيني د سپي ساتل تر زوی درلودلو غوره ګڼي او ځيني ئې سپي د جنسي موخو لپاره ساتي، هلته به تاسو له کشيشانو هم واورئ چي مريم عليها السلام په زنا تورنوي او په دې خبري خاص تأکيد کوي او وايي چي هغې توبه وکړه او بيا ئې دا مقام ترلاسه کړ او دا د دې لپاره چي د يوه زناکار ولس معبود هم بايد د زنا سمبول وي، هلته به تاسو د فرويد په څېر د دوی له فيلسوفانو هم واورئ چي وايي: د انسان د ټولو کړو وړو، اړيکو او روابطو منشأ جنسي تمايل دئ، د پلار مينه له لور سره او د مور مينه له زوی سره له دغه تمايل راولاړېږي، هم د انسان د ويښي ټول فعاليتونه او هم ئې د خوب خوبونه جنسي منشأ لري.

- دوی په اصل کې د شيطان عبادت کوي، شيطان غولولي، څوك ئې دې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅولی چې د مریمې علیها السلام مجسمه جوړه کړي او څوک ئې دې ته چې د مناة، نائلة او عزیٰ په څېر ښځینه بتان معبودان ونیسي او په وړاندې ئې ګونډه شي.

- دوی د هغه رټل شوي شیطان په تحریك د شرك مرتکب شوي چې په څو خبرو ئې لوړه کړې:
- د الله د بندګانو یوه برخه به هرو مرو په دام کې غورځوم.
- له سمې لارې به ئې تېرباسم.
- په کږو لارو تګ به ورته ښایسته کوم، داسې چې له هغې ډېرې هیلې او طمعې ولري او رنګین رنګین خوبونه ورته وګوري.
- په دې به ئې ګمارم چې د خپلو بتانو لپاره څاروي په نخښه کړي او غوږونه ئې ورغوڅ کړي.
- او په دې به ئې ګمارم چې الهي سنن بدل کړي، د فطرت خلاف ګام واخلي، د الله د مخلوق په جوړښت کې تغییر راولي.

په دغو څو لنډو جملو کې د شیطان ټول هغه خبیث کارونه په ګوته شوي چې په خپلو ملګرو ئې ترسره کوي. د شیطان ملګرتیا او ټول هغه کارونه کول چې د شیطان د حزب غړي ئې باید ترسره کړي، له سمې لارې انحراف او کږېدل او په کږو لارو کې خپلو موخو ته د رسېدو هڅه کول، شرك، د دروغجن معبود لپاره قرباني، له فطرت سره جنګ او د هغو الهي سننو د بدلولو هڅه چې د ټولو مخلوقاتو په پیدایښت او جوړښت کې مراعات شوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library
دا چي ګورئ څوک سالم او پاکيزه جنسي تعلقات پرېږدي او ناولې لارې او غير فطري طريقې غوره کوي، دا د همجنسانو تر منځ غير فطري جنسي تعلقات، د نارينه او نارينه، او ښځې او ښځې تر منځ نکاح، له حيواناتو سره جنسي نږديکت، د خپل فطرت خلاف هغه مخدره مواد استعمالول چې بې سده ئې کړي او د خپلو حواسو اداره کول له لاسه ورکړي، دا چې نارينه غواړي ځان د ښځې په څېر کړي او ښځه ځان د نارينه په څېر، په لباس کې هم او په حرکاتو او سکناتو کې هم، دا چې نارينه ږيره خريي، هره ورځ د خپل مخ د پوستکي په مليونهاوو حجرات ربېي، لنډه موده وروسته ئې مخ ګونځې ګونځې شي، د زنې لاندې غوښه ئې راوځړېږي، دا همغه له فطرت سره جنګ دئ چې شيطان خپل ملګري ورباندې ګماري، دا چې ګورئ څوک د دروغجنو معبودانو لپاره په انسان، حيوان او حتی په خپل ځان ظلم کوي، څوک د ځاروي غوږ غوڅوي، څوک ځان وهي، څوک رياضتونه په ځان مني، څوک رهبانيت ته مخه کوي او څوک له نکاح ډډه کوي، دا هر يو په حقيقت کې د شيطان هغه قسمونه رښتيني کوي.

د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحيت دئ؟

بايد دې پوښتنې ته هم ځواب ووېل شي چې د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحيت دئ؟ آيا له اسلامي حکومت او امام پرته بل څوک حدود جاري کولی شي؟ د دې پوښتنې مختصر او لنډ ځواب دا دئ چې له اسلامي حکومت او د مسلمانانو له امام او امير پرته هيڅوک د حدودو نافذولو دنده

(c) ketabton.com: The Digital Library
او صلاحیت نه لري، نه پلار د زوی په اړه، نه مېړه د خپلې مېرمني په اړه، نه بادار د خپل مريي په اړه، نه د کلي ملا او ملك د کليوالو په اړه حدود نافذولی شي. که ستا حالت داسي وي لکه د رسول الله صلی الله علیه و سلم حالت په مکه کي یا د مدینې په لومړیو کلونو کي؛ نو د حدودو نافذول تر هغه وځنډوه چي ستا حالت له هغه حالت سره ورته شي چي رسول الله صلی الله علیه و سلم د مدينې په وروستیو کلونو کي او هغه مهال درلود چي د حدود اړوند آیتونه نازل شول. هغه څوك ډېر ناپوه او د اسلام له حقیقته ډېر بې خبره دئ چي د افغانستان په اوسني حالت کي چي د صلیبي ځواکونو په اشغال کي دئ او د دارالحرب حیثیت لري حدود نافذوي او په دې سره غواړي ځان اسلام ته ډېر متعهد او ملتزم ثابت کړي او گمان کوي چي ښايي له دې لاري به اسلام ته کوم خدمت وکولی شي!! الله تعالی خپل رسول نه په مکه کي د حدودو په نافذولو مکلف کړ او نه د مدينې په لومړيو کلونو کي، هغه مهال ئې د حدودو اړوند لارښووني او احکام راولېږل چي مدينه د یوه مستقل ملك په توگه راڅرگنده شوه، د سیمي اکثریت خلکو ایمان راوړ، د مدینې ټولي چاري د مسلمانانو په واك کي وې، دوی نه یوازي د مدینې داخلي امنیت تأمین کړی وو بلکي د بهرنیو یرغلونو په وړاندي ئې له دې مستقل هېواد او نوي نظام په وار وار دفاع کړې وه، له داسي حالت وړاندي د حدودو نافذول او هغه هم په دارالحرب کي؛ هم د قرآني لارښوونو خلاف عمل دئ او هم د رسول الله صلی الله علیه و سلم د سنت خلاف. بې علمه خلك د الفاظو په چکر کي پرېوځي او د واقعیتونو پر ځای تش نوموَنې

(c) ketabton.com: The Digital Library
معتبري ګڼي، ګمان کوي چي که څو کسانو پر چا د امير المؤمنين نوم کېښود نو هغه حقيقتاً امير المؤمنين شو او له دې وروسته ئې ټولي هغه دندي او مسئوليتونه په غاړه دي او ټول هغه صلاحيتونه لري چي د اسلامي حکومت خليفه او امير ئې لري!! که څه هم هغه نه فوځ ولري او نه تر تسلط لاندي مصئونه او خوندي سيمه!!

اسلامي شريعت د حدودو نافذولو ته په داسي سترګه ګوري لکه چي د روغتون ډاکټر د جراحي عملياتو ته ګوري او يوازي هغه مهال د خپل مريض په عملياتو لاس پوري کوي چي مريض ئې په پرهېز ګمارلی، لازمي لارښووني او سپارښتني ئې ورته کړې، ضروري دوا ئې ورکړې، خو له دې ټولو سره سره نه دئ روغ شوی او په پای کي له دې پرته بله چاره نه وي پاته چي عمليات ئې کړي.

د دې لپاره چي دا مبحث موږ ته مزيد واضح شي او اړوند احکام ئې لازيات راته جوت شي راشئ هغه روايات هم له نظره تېر کړو چي په دې اړه راغلي:

- د چا په اړه چي د حد جاري کېدا پرېکړه وشي هيڅوک ئې بايد شفاعت ونه کړي:

عن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه و سلم : مَنْ حَالَتْ شَفَاعَتُهُ دُونَ حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ فِي ملكه. السنن الكبرى للبيهقي، المعجم الكبير للطبراني

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: "مَنْ حَالَتْ شفاعته دون حد من حدود اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ فِي مُلْكِهِ،

له ابن عمر رضی الله عنهما او ابوهریره رضی الله عنه روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: د چا شفاعت چي له الهي حدودو د کوم حد د پلي کېدو مانع شي نو یقیناً چي له الله تعالی سره ئې د ده په ملك کي دښمني او ضدیت کړی.

- د مسلمانانو امام دا حق لري چي د حد نافذولو تر څنګ زناکار د مصلحت له مخي څه موده تبعید کړي:

عن ابن عمر رضی الله عنهما : أن النبي صلی الله علیه و سلم ضرب و غرب و أن أبا بکر ضرب و غرب و أن عمر ضرب و غرب. المستدرك

له ابن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم په درو وهل کړي او تبعیدول ئې کړي، ابوبکر رضی الله عنه په درو وهل کړي او تبعیدول ئې کړي او عمر رضی الله عنه په درو وهل کړي او تبعیدول ئې کړي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و سلم قَضَى فِيمَنْ زَنَى وَلَمْ يُحْصَنْ بِنَفْيِ عَامٍ بِإِقَامَةِ الْحَدِّ عَلَيْهِ. البخاري

له ابو هریره رضی الله عنه روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم د هغه چا په اړه چي زنا ئې کړې خو واده ئې نه وو شوی؛ تر یوه کال پوري د تبعید او د حد د اجراء پرېکړه کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې او دې ته ورته رواياتو په ډېر صراحت سره معلومېږي چې تبعيد د حد جزء نه دئ بلکې داسې سزا ده چې د قاضي رأيي ته پرېښودل شوې.

- له هغو گناهونو پرته چې د سزا حد ئې ټاکل شوی؛ لکه زنا، غلا، بغاوت، شوکې، شراب څښل او قذف يعني بې گناه کسان تورنول، د نورو گناهونو سزا تر لس درو نشي زياتېدی:

عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بن نِيَارٍ، أَنّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم كَانَ يَقُولُ: لا يُجْلَدُ فَوْقَ عَشْرِ جَلَدَاتٍ إِلا فِي حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ. رواه البخاري

له ابو برده بن نيار رضی الله عنه روايت دئ چې رسول الله صلی الله عليه و سلم به ويل: تر لسو درو زيات وهل نشته مگر له الهي حدودو په کوم حد کې. يعني په بل هيڅ مورد کې تر لسو درو زيات وهل نشته.

البته ځينو فقهاوو په ځينو مواردو کې تر ۴۹ او ۷۶ درو پوري تعزيري سزا گاني هم جائز گڼلې دي.

- پر مخ او د بدن پر نازکو ځايو وهل او د وهلو لپاره څوك بربنډول منع دي:

عن أبي هريرة رضی الله عنه : أَنَّ رسولَ اللَّه صلى الله عليه و سلم قال : « إذا ضَرَبَ أَحَدُكم فَلْيَتَّقِ الوَجْهَ». أخرجه أبو داود.

له ابوهريره رضی الله عنه روايت دئ چې رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: که ستاسو کوم يو وهل کوي نو پر مخ له وهلو دې ډډه وکړي.

- په اسلام کې لوڅول، تړل، زولانه کول، ولچك کول نشته:

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ : لاَ يَحِلُّ فِي هَذِهِ الأُمَّةِ تَجْرِيدٌ وَلاَ مَدٌّ وَلاَ غُلٌّ وَلاَ صَفَدٌ. سنن بيهقي

له عبد اله بن مسعود رضی الله عنه روايت دئ چي وايي: په دې (اسلامي) امت کي نه (د چا د تعذيب لپاره) بربنډول شته، نه تړلی راکاږل، نه زولنه کول او نه ولچك اچول. يعني په اسلام کي دا جائز نه دي چي څوك د وهلو په موخه بربنډ کړی شي، په وني او لرگي پوري وتړل شي، په لاس او پښو کي ئې زولنې او ولچك واچول شي.

- هغه اعتراف هيڅ ارزښت نه لري چي له وهلو وروسته وي:

عن أبي عيينة بن المهلب قال : سمعت عمر بن عبد العزيز يقول : من أقر بعد ما ضرب سوطا واحدا فهو كذاب.مصنف ابن ابي شيبه

له أبي عيينة بن المهلب روايت دئ چي له عمر بن عبدالعزيز رضی الله عنه مي واورېدل چي ويل ئې: څوك چي له يوې درې وهل کېدو وروسته اقرار وکړي نو هغه دروغجن دئ.

- هغه واکمن د الهي عذاب مستحق دئ چي په حد کي کموالی او زياتوالی کوي:

« يؤتى بوال نقص من الحد سوطاً، فيقال له لم فعلت ذاك؟ فيقول رحمة لعبادك، فيقال له أنت أرحم بهم مني! فيؤمر به إلى النار، ويؤتى بمن زاد سوطاً فيقال له لم فعلت ذلك؟ فيقول لينتهوا عن معاصيك، فيقول أنت أحكم به مني! فيؤمر به إلى النار » تفسير كبير

(c) ketabton.com: The Digital Library
د الله تعالی په وړاندي به داسي چارواکی راوستل شي چي په حد کي ئې یوه دره کموالی کړی، ورته وبه ویل شي: ولي دي دا کار وکړ؟ وبه وايي: ستا پر بندګانو د رحم له کبله، نو ورته وبه ویل شي: آیا ته تر ما زیات پرې مهربان وې؟ نو د اور په لوري د بېولو امر به ئې وشي، او داسي څوك به راوستی شي چي یوه دره ئې زیاته کړې، ورته وبه ویل شي: ولي دي دا کار وکړ؟ وبه وايي: د دې لپاره چي ستا له عصیان او سرغړاوي ډډه وکړي، نو ورته وبه ویل شي: آیا ته د دوی په اړه تر ما زیات ښه حکم کوونکی وې؟ نو د اور په لوري د بېولو امر به ئې وشي.

- پر خپلي ګناه پرده اچول غوره دي:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ : جَاءُ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ : إِنِّي عَالَجْتُ امْرَأَةً مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ فَأَصَبْتُ مِنْهَا مَا دُونَ أَنْ أَمَسَّهَا، فَأَنَا هَذَا، فَاقْضِ فِيَّ مَا شِئْتَ، فَقَالَ لَهُ عُمَرُ : لَقَدْ سَتَرَكَ اللَّهُ، لَوْ سَتَرْتَ عَلَى نَفْسِكَ، قَالَ : وَلَمْ يُجِبِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلامُ شَيْئًا، فَقَامَ الرَّجُلُ فَانْطَلَقَ، فَأَتْبَعَهُ النَّبِيُّ رَجُلا فَتَلا عَلَيْهِ هَذِهِ الآيَةَ : أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ : وَهَذِهِ لَهُ خَاصَّةً يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : بَلْ لِلنَّاسِ عَامَّةً مسند ابن ابي شيبه و مسلم

له عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چي وايي: یو سړی رسول الله صلی الله علیه و سلم ته راغی او وئې ویل: د ښار د لري برخي له یوې ښځي سره مي له مجامعت (جنسي نږدېکت) پرته نور هر څه وکړل، زه دا دئ دلته ولاړ یم چي څنګه دي خوښه وي زما په اړه پرېکړه وکړه، عمر رضی الله عنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وويل: الله پر تا پرده اچولې وه کاش تا هم پر خپل ځان پرده اچولې وی، راوي وايي: رسول الله صلی الله علیه و سلم هیڅ ونه ویل، نو دا سړی پورته شو او ولاړ، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم یو سړی ورپسې ولېږو (راوئې غوښت) او دا آیت ئې ورته ولوست: أَقِمِ الصَّلاَةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ: د ورځې دواړو خواوو او د شپې په یوې نږدې برخې کې لمونځ کوه، یقیناً چې ښېګڼې بدي له منځه وړي. د هغه قوم یوه سړي وویل: یا رسول الله! آیا دا یوازې د ده لپاره مختص ده؟ وئې فرمایل: نه بلکې د ټولو خلکو لپاره ده.

- که د مسلمانانو امیر ته کومه قضیه وړاندې شي هغه مکلف دئ چې د الله تعالی قانون به نافذوي، خو داسې تفحص او تجسس به نه کوي چې د مجرم له اعتراف او شاهدانو له ګواهۍ پرته له نورو لارو د متهم جرم ثابت کړي او سزا ورکړي، د جرم ثابتولو او د حد جاري کولو ته باید لېوالتیا ونه لري.

قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ... وَمَنْ جَاءَ مِنْكُمْ مُطْلِعُنَا عَلَى عَوْرَةٍ سَتَرَهَا اللَّهُ فَلْيَسْتَتِرْ بِسَتْرِ اللَّهِ، وَيُسِرَّهَا إِلَى مَنْ يَمْلِكُ مَغْفِرَتَهَا، فَإِنَّا لا نَمْلِكُ مَغْفِرَتَهَا، وَنُقِيمُ عَلَيْهِ حَدًّا ... ". المعجم الکبير للطبراني

رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایلي: ... او ستاسو کوم یو چې راشي او غواړي موږ پر داسې پټ کار خبر کړي چې الله پرې پرده اچولې نو هغه دې د الله په ستر کې ځان مستور وساتي او هغه چا ته دې وړاندې کړي چې د هغې (ګناه) د بخښلو خاوند دئ، او موږ د بخښلو خاوند نه یو، او حد به

(c) ketabton.com: The Digital Library

اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ آنَ لَكُمْ أَنْ تَنْتَهُوا عَنْ حُدُودِ اللَّهِ مَنْ أَصَابَ مِنْ هَذِهِ الْقَاذُورَاتِ شَيْئًا فَلْيَسْتَتِرْ بِسِتْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ مَنْ يُبْدِي لَنَا صَفْحَتَهُ نُقِمْ عَلَيْهِ كِتَابَ اللَّهِ. موطأ مالك

رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: اې خلکو! تاسو ته هغه وخت رارسېدلی چې د الهي حدودو له تجاوز ډډه وکړئ، او څوك چې له دغو ناولو كارونو كوم څه وكړي نو د الله په پرده کې دي ځان پټ وساتي، دا ځکه چې که څوك موږ ته خپله عمل پاڼه څرگنده کړي موږ به د الله كتاب پرې قائموو (د كتاب الله مطابق به سزا وركوو).

- د حدودو د پلي كولو تلوسه مه كوئ:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم « ادْفَعُوا الْحُدُودَ مَا وَجَدْتُمْ لَهُ مَدْفَعًا ». سنن ابن ماجه

له ابو هريره رضى الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: حدود دفع كړئ (له پلي كېدو) تر كومه چي د دفع كولو وجه او مدرك ورته موندلی شئ.

عن عائشة رضى الله عنها، أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال :« ادرءوا الحدود عن المسلمين ما استطعتم، فإن وجدتم لمسلم مخرجا فخلوا سبيله، فإن الإمام أن يخطئ في العفو خير من أن يخطئ بالعقوبة » المستدرك على الصحيحين للحاكم

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ عَائِشَةَ رضى الله عنها قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم "ادْرَءُوا الْحُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَخرَجٌ، فَخَلُّوا سَبِيلَهُ ؛ فَإِنَّ الْإِمَامَ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَفْوِ، خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ" سنن البيهقي و رَوَاهُ التِّرْمِذِيّ مَرْفُوعًا وَمَوْقُوفًا.

له عائشې رضى الله عنها روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: تر هغه چي توانېدى شئ له مسلمانانو د حدودو پلي کېدا دفع کړئ، که کوم مخرج (د وتلو لار) ورته وي نو لار ئې ورته پرانيزئ، يقيني خبره دا ده چي که امام په عفو کي خطا شي دا تر دې غوره ده چي په سزا ورکولو کي خطا شي.

عن ابي هُرَيْرَةَ: يَقُولُ جَاءَ الأَسْلَمِىّ إِلَى نَبِىِّ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَشَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ أَنَّهُ أَصَابَ امْرَأَةً حَرامًا أَرْبَعَ مَرَّاتٍ كُلُّ ذَلِكَ يُعْرِضُ عَنْهُ النَّبِىُّ صلى الله عليه و سلم فَأَقْبَلَ فِى الْخَامِسَةِ فَقَالَ« أَنِكْتَهَا ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « حَتَّى غَابَ ذَلِكَ مِنْكَ فِى ذَلِكَ مِنْهَا ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « كَمَا يَغِيبُ الْمِرْوَدُ فِى الْمُكْحُلَةِ وَالرِّشَاءُ فِى الْبِئْرِ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « فَهَلْ تَدْرِى مَا الزِّنَا ». قَالَ نَعَمْ أَتَيْتُ مِنْهَا حَرَامًا مَا يَأْتِى الرَّجُلُ مِنِ امْرَأَتِهِ حَلاَلاً. قَالَ « فَمَا تُرِيدُ بِهَذَا الْقَوْلِ ». قَالَ أُرِيدُ أَنْ تُطَهِّرَنِى. فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ فَسَمِعَ النَّبِىُّ صلى الله عليه و سلم رَجُلَيْنِ مِنْ أَصْحَابِهِ يَقُولُ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ انْظُرْ إِلَى هَذَا الَّذِى سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَلَمْ تَدَعْهُ نَفْسُهُ حَتَّى رُجِمَ رَجْمَ الْكَلْبِ. فَسَكَتَ عَنْهُمَا ثُمَّ سَارَ سَاعَةً حَتَّى مَرَّ بِجِيفَةِ حِمَارٍ شَائِلٍ بِرِجْلِهِ فَقَالَ « أَيْنَ فُلاَنٌ وَفُلاَنٌ ». فَقَالاَ نَحْنُ ذَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « انْزِلاَ فَكُلاَ مِنْ جِيفَةِ هَذَا الْحِمَارِ ». فَقَالاَ يَا نَبِىَّ اللَّهِ مَنْ يَأْكُلُ مِنْ هَذَا

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَالَ « فَمَا نِلْتُمَا مِنْ عِرْضِ أَخِيكُمَا آنِفًا أَشَدُّ مِنْ أَكْلٍ مِنهُ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّهُ الآنَ لَفِى أَنْهَارِ الْجَنَّةِ يَنْغَمِسُ فِيهَا ». سنن ابي داؤد و مصنف عبدالرزاق

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي يو اسلمي سړی رسول الله صلی الله عليه و سلم ته راغی او پر خپل ځان ئې څلور ځلي دا گواهي ورکړه چي له يوې ښځي سره ئې زنا کړې، په هر ځل کي رسول الله صلی الله عليه و سلم مخ ترې اړاوو، نو په پنځم ځل ئې مخ ورواړاوو او وئې ويل: آيا مجامعت دي ورسره کړی؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: دومره چي ستا دغه (غړی) د هغې په هغه (غړي) کي غائب شو؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: داسي لکه چي سلايي په رانجومي کي پټېږي او پړی په څا کي؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: آيا پوهېږې چي زنا څه ته وايي؟ وئې ويل: هو؛ له دې سره مي هغه کار په حرامه توگه کړی چي سړی ئې له خپلي مېرمني سره په حلاله توگه کوي. وئې فرمايل: په دې وينا سره څه غواړې؟ وئې ويل: غواړم چي ما پاك کړې!! نو امر ئې وکړ او هغه رجم شو، بيا رسول الله صلی الله عليه و سلم له خپلو دوو اصحابو واورېدل چي يوه ئې بل ته ويل: دې ته وگوره چي الله پرې پرده اچولې وه خو خپل نفس تر هغه آرام پرې نښود چي د سپي په څېر رجم شي، نو څو شېبې ئې د دوی په وړاندي سکوت وکړ، تر هغه چي د يوه داسي خره د جيفه (مړزگي) خوا ته تېر شو چي له پړسوبه ئې پښې شخي ولاړې وې، نو وئې فرمايل: فلانی او فلانی چېري دي؟ هغوی وويل: موږ دغه يو يا رسول الله! وئې فرمايل: کوز شئ او د خره له دې مړزگي څه وخورئ، هغوی وويل: يا رسول الله! څوك به دا وخوري؟ وئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمایل: کوم ښځې چې تاسو همدا اوس د خپل وروړ پر عرض او عزت وګړ د دي تر خوراك ډېر سخت کار (ګناه) دئ، په هغه ذات قسم چې زما سا ئې په واك کې ده هغه اوس د جنت په نهرونو کې غوټې وهي.

په بل روایت کې داسې راغلي:

ثُمَّ جَاءَتْهُ امْرَأَةٌ مِنْ غَامِدٍ مِنَ الأَزْدِ، فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، طَهِّرْنِي، فَقَالَ : وَيْحَكِ ارْجِعِي، وَاسْتَغْفِرِي اللَّهَ، وَتُوبِي إِلَيْهِ، قَالَتْ : لَعَلَّكَ تُرِيدُ أَنْ تَرُدَّنِي كَمَا رَدَدْتَ مَاعِزَ بْنَ مَالِكٍ، قَالَ : وَمَا ذَلِكِ، قَالَتْ : إِنَّهَا حُبْلَى مِنَ الزِّنَا، قَالَ : أَثَيِّبٌ أَنْتِ؟، قَالَتْ : نَعَمْ قَالَ : إِذًا لاَ نَرْجُمُكِ حَتَّى تَضَعِي مَا فِي بَطْنِكِ، قَالَ : فَكَفَلَهَا رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ حَتَّى وَضَعَتْ، فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم، فَقَالَ : قَدْ وَضَعَتِ الْغَامِدِيَّةُ، فَقَالَ : إِذًا لاَ نَرْجُمُهَا، وَنَدَعُ وَلَدَهَا صَغِيرًا لَيْسَ لَهُ مَنْ يُرْضِعُهُ، فَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ، فَقَالَ : إِلَيَّ رَضَاعُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَرَجَمَهَا السنن الصغرى و مسلم.

بیا د ازد د قبیلې د غامد له ښځې یوه ښځه ورته راغله او وئې ویل: یا رسول الله! ما پاکه کړه! وئې فرمایل: افسوس پرتا، بېرته ستنه شه او له الله تعالی بخښنه وغواړه، او توبه ورته وکړه، وئې ویل: ښايي ته غواړې ما داسې رد کړې لکه ماعز بن مالك چې دې رد کړ، وئې وفرمایل: او دا څه دي؟ وئې ویل: دا له زنا حامله شوې، وئې فرمایل: ته مېروښه یې؟ وئې ویل: هو، وئې فرمایل: تر هغه دې نه رجم کوو چې خپل بچی وزېږوې، راوي وايي: نو د انصارو یوه سړي د هغې کفالت په غاړه واخیست تر هغه چې بچی ئې وزېږاوو، نو هغه سړی رسول الله صلی الله علیه و سلم ته راغی او وئې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

غامدیه مېرمني بچی وزېږاوو، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: په داسې حال کې ئې نه رجم کوو او بچی ئې نه پرېږدو چې ووړ وي او داسې څوك نه لري چې تی ورکړي، نو له انصارو یو سړی ودرېدو او وئې ویل: یا رسول الله! د هغه رضاعت زما پر ذمه شو، نو بیا ئې هغه رجم کړه.

ولې په ګواهۍ کې دوه مېرمنې له یوه نارینه سره برابرې دي؟

د ښځو د حقوقو دروغجن مدافعین د اسلام دا اصل د اعتراض وړ او د ښځو په اړه تبعیض ګڼي چې وایي: یا به دوه متفق علیه نارینه شاهدان شهادت ورکوي او یا به د دوه نارینه شاهدانو د نه موندلو په صورت کې یو نارینه او دوه ښځینه شاهدان وړاندې کېږي!! په داسې حال کې چې قرآن د دې پرېکړې دلائل زموږ مخې ته اېښې او ویلي ئې دي چې دا یوازې د دې لپاره چې که یوه ښځه خبره هېره کړي بله ئې ورپه یاد کړي، دا ځکه چې د ښځې عاطفه هومره قوي ده چې د دې حافظه هم تر اغېز لاندې نیسي، ګورئ چې عاطفه ئې د اولاد ټولې نادودې او غلط کارونه حتی جفاګانې ورباندې هېروي، هرې مور ته خپل اولاد ډېر بې ګناه معلومېږي، زوی ئې د ګاونډې له زوی سره په جګړې کې سخت ملامت وي خو دا ترې په حقه او ناحقه دفاع کوي، خپله مورنۍ عاطفه ئې دې ته هڅوي چې له خپل زوی دفاع وکړي، همدغه عاطفه د بې وزلې پوروړې په نسبت د شهادت ورکولو په وخت کې په دې همغه کار کوي چې له خپل زوی د دفاع په وخت کې ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې کوي.

هغه ناپوه کسان چي دا د ښځو په نسبت تبعیض ګڼي، په دې هم نه پوهېږي چي شهادت ورکول امتیاز نه بلکي یو مکلفیت دئ او اسلام د مکلفیتونو په برخه کي تل ښځو ته امتیازات ورکړي چي څو مثالونه ئې دا دي:

- سنګر ته له تلو ئې معاف کړې، مګر دا چي نفیر عام وي او یا دا په خپله خوښه تګ وغواړي.
- جومات ته ئې د تلو حق ورکړی خو ورباندي مکلفه کړې ئې نه ده.
- نکاح د ښځي او نارینه ترمنځ یوه برابره معامله ده، په دې سره د دواړو یوې طبیعي او انساني اړتیا ته ځواب ویل کېږي، خو اسلام نارینه د مهر په ورکولو مکلف کړی، د کور او د کورنۍ ټول مصارف ئې او د خپلي مېرمني او ماشومانو نفقه او جامه ئې د نارینه په غاړه اچولې او ښځه ئې معافه کړې. دا په داسي حال کي چي ښځه له مېړه مهر اخلي او د مېړه په شمول له خپلوانو میراث ترلاسه کوي او دا حق ورکړی شوی چي کولی شي خپله دغه شتمني په کار واچوي او ګټه ترلاسه کړي. ګورئ چي په اقتصادي چارو کي هم امتیاز ورکړی شوی خو له مکلفیت معاف شوې دي.
- ښځو ته دا حق ورکړی شوی چي ګاڼه وکاروي، سره زر او ورېښم وکاروي، خو د خپل مېړه لپاره، د خپل مېړه لپاره سینګار نه یوازي ورته جائز ګڼي بلکي د ثواب کار ئې بولي، خو دا حق نه لري چي خپله ګاڼه پردیو ته وښیي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د هغوی په وړاندي له سینګار سره څرګنده شي، له هر هغه څه منع شوې چي د نامحرم او پردي حساسیت او شهوت پاروي او د دې لوري ته ئې هڅوي. حتی عطر او د ګاڼو غږ هم په دې کي نیسي.

ولي لور ته د زوی په پرتله نیمايي میراث ورکول کېږي؟

ځیني معاندین د میراث د وېش او د لور او زوی د برخي په اړه دا اعتراض لري چي ولي د زوی برخه د لور په پرتله دوه برابره ده، دې اعتراض ته د ځواب ویلو لپاره باید هغه آیت خپلي مخي ته کښېږدو چي دا لارښوونه په کي راغلې، آیت دا دئ:

يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِيٓ أَوۡلَٰدِكُمۡۖ لِلذَّكَرِ مِثۡلُ حَظِّ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۚ فَإِن كُنَّ نِسَآءٗ فَوۡقَ ٱثۡنَتَيۡنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَۖ وَإِن كَانَتۡ وَٰحِدَةٗ فَلَهَا ٱلنِّصۡفُۚ وَلِأَبَوَيۡهِ لِكُلِّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُۥ وَلَدٞۚ فَإِن لَّمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٞ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُۚ فَإِن كَانَ لَهُۥٓ إِخۡوَةٞ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُۚ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِي بِهَآ أَوۡ دَيۡنٍۗ ءَابَآؤُكُمۡ وَأَبۡنَآؤُكُمۡ لَا تَدۡرُونَ أَيُّهُمۡ أَقۡرَبُ لَكُمۡ نَفۡعٗاۚ فَرِيضَةٗ مِّنَ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١١ النساء: ١١

الله ستاسو د اولاد په اړه درته توصیه کوي: نارینه ته به د دوو ښځو د برخي په څېر وي، نو که ټول ئې تر دوو زیاتي ښځي وي نو دوی ته به د ده د

(c) ketabton.com: The Digital Library
پرېښي (مال) دوه ثلثه وي او که یوه وي نو نیمايي به ئې د دې وي، او پلار، مور ته ئې، هر یوه ته، د ده د پرېښي (مال) شپږمه برخه ده، که ئې اولاد وو، خو که ئې اولاد نه وو او میراث ئې مور، پلار ته پاته شوی وو، نو مور ته ئې درېیمه برخه ده، خو که ئې وروڼه وو، نو مور ته ئې شپږمه برخه ده، له هغه وصیت وروسته چې دی ئې کوي او له پور وروسته، نه پوهېږئ چې کوم یو به ئې په نفع کې تاسو ته نږدې وي، پلرونه مو که زامن مو؟ دا الهي فریضه ده، بې شکه چې الله ډېر باحکمته پوه دئ.

دلته د میراث د وېش په اړه لاندې لارښوونې شوې:

- د زوی برخه به د دوو لوڼو د برخې په اندازه وي.
- که ئې زوی نه وو او یوازې لوڼې ترې پاته وي، دوه وي یا تر دوو زیاتې، نو د میراث له دریو دوه برخې به د دوی وي.
- خو که یوه وه نو نیمايي به ئې د دې وي.
- د اولاد په شتون کې مور، پلار ته شپږمه شپږمه برخه رسېږي.
- که ئې اولاد نه وو، یوازې مور او پلار ئې وارثان وو، نو مور ته ئې درېیمه برخه رسېږي، پاته دوه برخې به ئې د پلار وي.
- خو که ئې وروڼه وو، نو شپږمه برخه د مور ده او پاته ټول پلار ته سپارل کېږي، وروڼو او خویندو ته د پلار په شتون کې څه نه رسېږي.
- د میراث له وېش مخکې به د مړي وصیت تر سره کېږي او پورونه به ئې پرې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په مکرره توګه د وصیت ذکر د دې لپاره راغلی چې په دې سره د هغو خپلوانو ستونزه هم حل کېدی شي چې په میراث کې ثابته او مشخصه برخه نلري، د مال خاوند کولی شي د خپل مال له درېیمي برخي دوی ته څه وټاکي.
- که دا د میراث وېش ستاسو خپلي خوښي ته پرېښودی شي، پخپله د هر یوه برخه وټاکئ، نو ووایئ چې د هر یوه برخه به څنګه ټاکئ؟ د برخو په ټاکلو کې به کوم څه د ملاك او معیار په توګه غوره کوئ؟ نږدېوالی که ګټه او منفعت؟ پلار ډېر درنږدې او ګټور دئ که زوی؟ د کوم برخه به زیاته غوره کوئ او د کوم لږ؟ تاسو ته ممکنه نه ده چې په دې اړه حکیمانه، عالمانه او عادلانه پرېکړه وکړی شئ.
- دا برخي د هغه الله له لوري ټاکل شوې چې هم ښه پوه دئ او هم د حکمت خاوند، هره پرېکړه ئې حکیمانه او په علم ولاړه پرېکړه ده.

په دې کې هغو کمعقلو کسانو ته هم ځواب ویل شوی چې د میراث د وېش په اړه پر اسلام اعتراض کوي، ځان د ښځو د حقوقو مدافع ګڼي، دې ته ئې پام نه دئ چې د میراث وېش د یوه کامل اقتصادي نظام یوه وړه برخه ده، په دې اړه هر بحث باید د ټول نظام په ترڅ کې وشي، نه یوازې او له نورو برخو بېل!! د اسلام په اقتصادي نظام کې ښځې په داسي حال کې له اقتصادي مکلفیت فارغ او معاف دي چې د شتمنیو د لاس ته راوړلو ګڼ شمېر مدارك لري، له خپلوانو او مېړه میراث ترلاسه کوي، مهر اخلي، خپلې شتمنۍ په کار اچولی شي، کسب کار کولی شي او عوائد درلودی شي، خو هم د پلار په کور او هم د خاوند په کور کې د دې ټول مصارف د نورو په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library
دي!! دا خو باید ښځو ته خاص او فوق العاده امتیاز وکړي، ډېر کمعقله انسان به دا د ښځو په اړه تبعیض ګڼي، په کار خو دا وه چي دوی ویلي وی: د نارینه برخه لږ او پېټی ئې درونډ دئ، باید ښځه د دې پېټي په پورته کولو کي د ده مرسته وکړي، لږ تر لږه زړه سوی ولري. خو حکیم او علیم خدای همدا غوره کړې، د نارینه د پیاوړو متو تقاضا همدا ده چي پېټی ئې تر ښځو درونډ وي.

اسلام او مریيتوب

ځیني په دې خبري اعتراض کوي چي اسلام ولي مریيتوب تأیید کړی، ولي ئې نارینه وو ته اجازه ورکړې چي وینځي وساتي او حتی له نکاح پرته ورسره مباشرت وکړي، غلامي خو د عدالت خلاف او د انسانانو ترمنځ د برابرۍ مغایر او د ظالمانه طبقاءتي نظام نښه ده، دا ولي اسلام له یوې خوا د عدالت دعوی کوي او له بلي خوا غلامي او مریيتوب جائز ګڼي!!

د دغو بې خبرو په ځواب کي باید ووایو: مګر تاسو خبر نه یاست چي د مریيتوب د ختمولو لړۍ د اسلام او مسلمانانو په لاس پیل شوه، دا اسلام وو چي هم ئې په ټول پراخ او خور اسلامي خلافت کي د مریيتوب ټغر ټول کړ او هم په ټولي نړۍ کي، اسلام هغه وخت د غلامۍ په ضد غږ اوچت کړ او د غلامانو د آزادولو سلسله ئې شروع کړه چي غرب لا د دې تصور هم نه شو کولی، اروپا او امریکا نږدې دوولس سوه کاله له اسلام وروسته د غلامۍ د ختمولو لپاره تیار شو، په امریکا کي د جمهور رئیس ابرهام لینکلن په دور

(c) ketabton.com: The Digital Library
کې مرییتوب لغو او د غلامانو آزادي اعلان شوه، خو دا اعلان تر کلونو کلونو هسې د کاغذ پر سر د تورو کرښو په څېر پاته وو، په عمل کې غلامانو د مخکې په څېر په غلامۍ کې ژوند کاوو، ډېر له آزادېدو وروسته بېرته خپلو بادارانو ته ورستانه شول، دا ځکه چې نه ذهناً د آزاد ژوند کولو لپاره تيار وو او نه په ټولنې کې د دوی لپاره د آزاد ژوند ضروري لوازم او شرائط برابر شوي وو. که حقايقو ته پام وکړو نو په امريکا کې مخکني غلامان لومړی د زمکه والو په هغو بزگرانو بدل شول چې د دوی په زمکو پورې تړلي وو، له زمکو سره به يو ځای خرڅېدل او له يوه به بل ته انتقالېدل او بيا د بورژوازي (پانگوال) نظام په راتلو سره دا په زمکو پورې تړلی مريی په داسې کارگر بدل شو چې د خولو او تناکو حاصل ئې د فابريکو د خاوندانو په جېب کې پرېوځي. په پانگه وال نظام کې د غلامانو، بزگرانو او کارگرانو د آزادۍ خبره يوازې هغه څوك کولی شي چې د آزادۍ په معنی او مفهوم نه پوهېږي!!

اسلام د غلامۍ د ختمولو لپاره دغه حکيمانه لار غوره کړه:

- غلامانو او د هغوی بادارانو ته ئې وويل: تاسو په خپلو کې ورونه ياست، د يوې کورنۍ غړي، د يوه نيکه او انا اولاد.
- مسلمانانو ته ئې امر وکړ چې مريي ته مريی مه وايئ، هغه ستاسو ورور دئ، د ورور خطاب ورته وکړئ، دروند او له توانه ئې زيات کار ورباندې مه کوئ، په خوراك څښاك کې ئې له ځان سره شريك کړئ.
- وينځې ځان ته نکاح کولی شئ، دا د عار او پېغور خبره مه گڼئ، له نکاح پرته هم کولی شئ له هغوی سره مباشرت وکړئ، په دې سره هم د هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library
يوې طبيعي او انساني اړتيا ته ځواب ويل کېږي، څو که هغوی دا مباشرت نه خوښولو نو دې کار ته ئې مه مجبوروئ.

- دا پرېکړه ئې وکړه چي هيڅوك د آزاد انسان د مريي کولو حق نلري او دا په حقيقت کي د غلامۍ د لغو کولو په لار کي لومړی او تر ټولو اساسي اقدام وو.
- د موجوده غلامانو د آزادۍ لپاره ئې له يوې خوا په عام طور خلکو ته وويل: د مريي آزادول د ثواب ستر کار دئ. او په خاصه توگه ئې وويل: له چا چي دا او هغه گناه وشوه کفاره ئې د غلام آزادول ده.
- بادارانو ته ئې وويل: که ستاسو کوم غلام د آزادېدو غوښتنه وکړه، نو يا ئې مجاني او د الله د رضا لپاره آزاد کړئ او يا ئې د کومي معاوضې او خدمت په مقابل کي، لکه دا چي څو کسان وروزي.
- اسلامي حکومت ئې په دې مکلف کړ چي د دولتي شتمنيو يوه برخه بايد د غلامانو د آزادولو لپاره مختص کړي.

دغه حکيمانه تدابير وو چي نه يوازي په لنډه موده کي د غلامۍ جرړي وايستل شوې، بلکي د پرون ورځي له غلامانو ستر ستر شخصيتونه جوړ شول او د لويو لويو سيمو د چارواکو او واليانو په توگه وټاکل شول.

دا په داسي حال کي چي په اروپا، امريکا او ټولو غير اسلامی هېوادونو کي د غلامۍ بازار گرم وو او هيچا د انسانانو د برابرۍ شعار نه شو منلی. اما دا چي اسلام ولي له بري وروسته او په ټول حجاز له تسلط بعد غلامي تحريم

(c) ketabton.com: The Digital Library
نه کړه او د ټولو غلامانو د آزادولو اعلان ئې ونکړ، څواب ئې باید له یوې خوا د هغه وخت په اجتماعي ظروفو او شرائطو کې ولټوو او له بلې خوا د اجتماعي ستونزو په حلولو کې د اسلام په خاصې کړنلارې کې. اسلام د ځینو خاصو اجتماعي ستونزو د حل کولو لپاره دا کړنلاره خپله کړې چې ورو ورو د هغوی جرړې باسي، تدریجي بدلون غوره ګڼي، لومړی د داسې تبدیلي لپاره ذهني شرائط برابروي، مقدماتي کارونه سر ته رسوي، ریښې یوه په بلې پسې قطع کوي او په پای کې د دې اجتماعي ستونزې کرغېړن بوټی له بېخه باسي، د شراب او قمار په اړه اسلام همدا اسلوب غوره کړ، په تدریج سره ئې د دې خبیثه بوټو جرړې وایستلې، د مریبتوب په اړه ئې هم همدا طریقه اختیار کړه، لومړی ئې وویل: ټول انسانان یو د بل ورونه او د یوه خدای بندګان دي او له یوه مور او پلار پیدا شوي. بیا ئې وویل: د مریي آزادول د ثواب ستر کار او د ګناهونو د جبران وسیله ده، مسلمانان ئې وهڅول چې غلامان له کومې معاوضې پرته آزاد کړي، بیا ئې وویل: هیڅ (حر) او آزاد انسان نشي مریي کېدی، هیڅوك دا حق نلري چې د (حر) او آزاد انسان په غاړه کې د مریبتوب کړی واچوي. بیا ئې وویل: هر غلام دا حق لري چې له خپل مالك سره (مکاتبه) وکړي، یعني خپله آزادي په بیع واخلي، له غلامۍ آزاد شي او په مقابل کې ئې مالك ته څه ورکړي. او په پای کې ئې وویل: د دولت د مصرفې بودجې یو مورد د غلامانو اخیستل او آزادول دي.

د غلامانو د آزادولو او د غلامۍ د تدریجي ختمولو دا طریقه دې ته ورته ده چې کوم دولت د فیوډالي نظام د ختمولو او د زمکو د عادلانه وېش

(c) ketabton.com: The Digital Library
په اړه دا فیصله وکړي چي د زیاتو زمکو له خاوندانو زمکي په بیع واخلي او په بې زمکو ئې ووېشي او په دې خاطر د زمکو له مصادرې ډډه کوي چي په دې سره کېدی شي په ډېرو هغو کسانو ناروا تېری وشي چي شتمني او زمکي ئې له جائزو لارو ترلاسه کړې. اسلام نه غواړي په هیچا، تر هیڅ نامه لاندي تېری وشي او جائز حق ئې تر پښو لاندي شي.

غرب او د ښځو حقوق

له هغي ورځي وروسته چي په غربي هېوادو کي مخکنی ظالمانه فیوډالي نظام اوسني پانګوال نظام ته په اوشتو شو، د تولید وسائل له مخکني زوړ حالت نوي حالت ته ارتقاء وکړه، زړه د غویو یوې په ټراکټور بدله شوه، د بزګر او کارګر ځای ماشین ونیولو، زمکه، شتمني او د تولید وسائل د لازیات محدودو شتمنو لاس ته ورغلل، د ټولني اکثریت له زمکي او د تولید له نورو وسائلو محروم او دې ته اړ شول چي د خپلو ورځنیو اړتیاوو د تأمین لپاره د زمکه والو په زمکي او د شتمنو په فابریکي کي د کارګر او بزګر په توګه کار وکړي، د دوی او د دوی د کار اقتصادي ارزښت ورو ورو لږ شي، خبره دې ځای ته ورسېږي چي د ټولني تر نوي سلني زیات وګړي له تولیدي وسائلو او اقتصادي استقلال محروم شي، ژوند ئې د بل په زمکي، فابریکي، شرکت او دفتر پوري وتړل شي، څه چي د خپلو خولو او تناکو په بدل کي ترلاسه کوي لږ برخه ئې ده ته په لاس ورشي او ډېره ئې د شتمن په جیب کي ولوېږي، د پانګوال نظام دغه حالت او بهیر ښځي دې ته اړي کړې چي داسي شاقه

(c) ketabton.com: The Digital Library
کارونو ته غاړه کښېږدي چې د دوی له فطري جوړښت سره مطابقت نه لري، په کانونو، د درنو وسائلو تولید فابریکو او که ښایسته وي نو د پردي په دفتر کې د سکرتر په توګه کار وکړي، خپل ماشوم او روزنه ئې وړوکتون ته محول کړي، او کار ئې هغه ځای ته ورسېږي چې د اولاد له زېږولو او روزلو لاس واخلي، حتی د خپل عرض او ناموس په پلورلو لاس پوري کړي، دا په داسې حال کې چې په ټول عالم کې تر هر څه ستر کار د ماشوم پیدایښت او د هغه روزنه ده، په ټول کائنات کې داسې کار نشته چې د ماشوم له پیدایښت او روزنې سره برابري وکړی شي، د ماشوم روزنه یوازې دا نه ده چې ته ورکړی شي، ومینځل شي او جامې ئې وربدلې شي، دا کارونه په وړوکتون کې هم کېدی شي، خو هغه څه چې ماشوم ئې له خپلې مور او د هغې په غېږ کې او د هغې له مینې، عاطفې او پېرزوینې ډك چلن زده کوي له بلې لارې او له بل چا ئې نشي زده کولی، په حقیقت کې د ماشوم د شخصیت بنسټ د مور په غېږ کې ایښودل کېږي، دا مور ده چې د ماشوم د راتلونکې شخصیت څرنګوالی ټاکي، د تاریخ لوړ او اتل شخصیتونه د اتلو میندو په غېږ کې روزل شوي، د تاریخ ستر ستر جنایتکاران یا هغه وو چې بدې میندې ئې په برخه شوې یا د مهربانې مور له غېږ محروم شوي، عجیبه ده چې غربیان مور له دې سترې دندې محروموي او د کار لپاره ئې کانونو ته لېږي، او دې ته د میندو د حقوقو نوم ورکوي!!! پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرمایي: هغه کس به په جنت کې د ده خوا ته وي، (دومره ورنږدې لکه د لاس دوه منځنۍ ګوتې)، چې یو ماشوم وروزي یا یو یتیم وپالي، اسلام د یوه انسان هدایت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره ارزښت ورکوي چې وايي: د چا په لاس چې يو انسان هدايت شي دا تر ټولو هغو شيانو ورته غوره دئ چې د لمر وړانګې پرې لګېږي، حتى که دا ټوله ځمکه د سرو زرو وي، د ده په واک کې وي او د الله تعالى په لار کې ئې وقف کړي تر دې د يوه انسان لارښوونه او هدايت ده ته زيات ثواب ورپه برخه کوي، له دې لارښوونو معلومېږي چې اسلام د يوه ماشوم روزني او د يوه انسان هدايت ته څومره ارزښت ورکړی.

په غرب کې تر انسان ثروت او دولت ته ارزښت ورکړی شوی، انسان او کرامت ئې د شتمنو د ګټو قرباني شوی، نن د غربي هېوادو نوي سلنه شتمني د لس سلني شتمنو په واك کې دي، د امريکا ټولي خبري او تصويري رسنۍ د شپږو لويو شرکتونو په لاس کې دي، ځوك چې په غرب کې د سياسي او اقتصادي آزادۍ او عدالت خبره کوي يا ډېر ناپوه دئ او د آزادۍ او عدالت په حقيقي معنى نه پوهېږي او د غربي ټولني له اجتماعي، اقتصادي او سياسي جوړښت او تاريخ خبر نه دي، او يا سرسپارلي اجير مبلغين دي چې د استخباراتي شبکو له لوري ګمارل شوي، دوی دې ته آزادي وايي چې ښځه د نارينه په ملعبې بدله شوې، يوه نانځکه ترې جوړه شوې، د څو ډالرو په بدل کې دې ته چمتو کېږي چې خپل عرض وپلوري، د بل د خوشحالولو لپاره نڅا وکړي، سندري ووايي، د تجارتي موخو لپاره د دې له ښايست کار واخيستل شي، د خلکو جلبولو لپاره سينګار وکړي، حتى بربنډې شي!!!

د دې په مقابل کې اسلام ښځو ته هغه مقام او منزلت ورکړی چې د نړۍ په هيڅ دين او نظام کې ئې بېلګه نشو موندلی، د ژوند په ټولو برخو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د نارینه په پرتله ښځو ته امتیازات ورکړي، له اقتصادي پلوه ئې ښځو ته دا امتیاز ورکړی چي د پلار په کورنۍ کي پلار او د مېړه په کورنۍ کي مېړه د ښځي د اقتصادي اړتیاوو متکفل دي، او دا په داسي حال کي چي هغه اقتصادي استقلال لري، د عوائدو ټول هغه مدارك ورته منل شوي چي نارینه ته منل شوي، له پلار، مېړه او نورو خپلوانو میراث ترلاسه کوي او له مېړه مهر، کولی شي خپله شتمني په خپله خوښه په کار واچوي. دې ته نه اړ کېږي چي د اولاد له روزني لاس واخلي او ماشوم وړوکتون ته وسپاري. راشئ د قرآن دې آیت ته ځیر شو او وگورو چي د دغو مطالبو په اړه څه وایي:

مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَـٰمَىٰ وَٱلْمَسَـٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ كَىْ لَا يَكُونَ دُولَةًۢ بَيْنَ ٱلْأَغْنِيَآءِ مِنكُمْ ۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ٧ الحشر:٧

د دغو کلیو د استوگنو کوم څه چي الله پر خپل پیغمبر لورولي نو دا د الله، د پیغمبر، د خپلوانو، یتیمانو، مسکینانو او د مسافرانو دي، دا د دې لپاره چي هغه ستاسو د غنیانو تر منځ لاس په لاس نه شي، پیغمبر چي تاسو ته څه درکړي هغه واخلئ او له څه ئې چي منع کړئ له هغه ډډه وکړئ او له الله ووېرېږئ، یقیناً چي الله شدید العقاب دئ.

دلته د اسلام د اقتصادي نظام یو بنسټیز او اساسي اصل زموږ مخي ته ځلېږي، وایي: فيء ځکه غنیمت نه گڼل کېږي او باید په حاجتمنو ووېشل

(c) ketabton.com: The Digital Library
شي چې شتمني د غنيانو تر منځ لاس په لاس نشي، يعني مال او دولت د څو شتمنو او غنيانو په لاس کې محصور او محدود نشي بلکې په پراخه پيمانه وويشل شي او د ډېرو کسانو په لاس کې د شتمنيو له تمرکز مخنيوی وشي، دا اصل که له يوې خوا موږ ته لارښوونه کوي چې د غنيمت او فیء د وېش قوانين د دې لپاره وضع شوي چې د مفتوحه سيمو ځمکې، مالونه، وسائل او نوري شتمنۍ يوازې د هغو لاس ته ورنشي چې وسله لري او په فتوحاتو کې ئې برخه اخيستې، بلکې د حاجتمنو اړتياوو ته په پام سره په ضروري مواردو کې وکارول شي، له بلې خوا موږ ته وايي چې د اغنياوو په لاس کې د شتمنيو تمرکز هغه څه دي چې الله تعالی ئې نه خوښوي او دا بايد د اسلامي نظام د مهمو اهدافو په ضمن کې وي چې د شتمنيو وېش عادلانه وي او د اغنياوو په واک کې د هغوی له تمرکز مخنيوی وشي، داسې نه لکه اوسنی غربي پانګوال نظام چې په هغه کې غني ورځ تر بلې لازيات غني کېږي او فقير لازيات فقير کېږي، دا نن په امريکا کې پانګوال نظام په دې منتج شوی چې د متحده ايالاتو نوي سلنه شتمني د څو شتمنو په واک کې ده، که پر امريکا باندې داسې قهرجن او ځواکمن پوليسي نظام حاکم نه وی چې هر پاڅون ئې په شدت او قهر سره ځپلی نو ډېر پخوا به دا نظام ړنګ شوی وو، دا نږدې دوهم کال دئ چې په امريکا کې د دې نظام په ضد تر دې نامه لاندې پاڅون پيل شوی چې (وال سټريټ محاصره کړئ)، وال سټريټ د امريکايي پانګوال نظام د ملا تير دئ، که امريکا د وسلو د خرڅلاو بازارونه له لاسه ورکړي، که ډالر په جهاني تجارتي تبادلاتو کې خپل ځای نورو اسعارو ته پرېږدي او اوسنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتبار ئې له منځه ولاړ شي، که امریکا په خپلو مستعمراتو کې خپل مارکیټونه له لاسه ورکړي، نو امریکا به نه یوازې خپل اوسنی حالت د لنډې مودې لپاره ونشي ساتلی بلکې ډېر ژر به د شوروي اتحاد په برخلیك اخته شي.

اسلام دې هدف ته د رسېدو لپاره چې شتمني د اغنیاوو تر منځ لاس په لاس نه شي، ځانګړې جامع او اغېزمنه تګلاره غوره کړې، سود او احتکار ئې حرام کړي چې دا دواړه د پانګوال نظام دوه اساسي بنسټونه دي، د میراث داسې قانون ئې وضع کړی چې د هر شتمن له وفات وروسته د هغه شتمني د ډېرو تر منځ ووېشل شي، زکات ئې فرض کړی، صدقات او کفارې ئې لازم کړې، اغنیاوو ته وایي: ستاسو په مالونو کې د مسکینانو یو ثابت حق دئ چې باید اداء ئې کړئ، حکومت په دې ګماري چې د نېستمنو متکفل وي او د دولت له بیت المال د دوی حاجتونه رفع کړي.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أشهد أن لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library